Ta dokument je mišljen zgolj kot dokumentacijsko orodje in institucije za njegovo vsebino ne prevzemajo nobene odgovornosti

►B **UREDBA (ES) št. 216/2008 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA**

z dne 20. februarja 2008

o skupnih predpisih na področju civilnega letalstva in ustanovitvi Evropske agencije za varnost v letalstvu in razveljavitvi Direktive Sveta 91/670/EGS, Uredbe (ES) št. 1592/2002 in Direktive 2004/36/ES

(Besedilo velja za EGP)

(UL L 79, 19.3.2008, str. 1)

spremenjena z:

		Uradni list		
		št.	stran	datum
►M1	Uredba Komisije (ES) št. 690/2009 z dne 30. julija 2009	L 199	6	31.7.2009
►M2	Uredba (ES) št. 1108/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. oktobra 2009	L 309	51	24.11.2009
►M3	Uredba Komisije (EU) št. 6/2013 z dne 8. januarja 2013	L 4	34	9.1.2013

▼B

UREDBA (ES) št. 216/2008 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

z dne 20. februarja 2008

o skupnih predpisih na področju civilnega letalstva in ustanovitvi Evropske agencije za varnost v letalstvu in razveljavitvi Direktive Sveta 91/670/EGS, Uredbe (ES) št. 1592/2002 in Direktive 2004/36/ES

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti in zlasti člena 80(2) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Komisije,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora ([1]),

po posvetovanju z Odborom regij,

v skladu s postopkom, določenim v členu 251 Pogodbe ([2]),

ob upoštevanju naslednjega:

(1) V civilnem letalstvu bi bilo treba zagotoviti stalno visoko in enotno stopnjo zaščite evropskih državljanov s sprejetjem skupnih varnostnih predpisov in ukrepov, s katerimi se zagotovi skladnost proizvodov, oseb in organizacij v Skupnosti s takšnimi predpisi in predpisi, sprejetimi za varstvo okolja. To bi moralo prispevati k pospešitvi prostega pretoka blaga, oseb in organizacij na notranjem trgu.

(2) Poleg tega bi bilo treba zrakoplove tretjih držav, ki letijo na ozemlje, kjer se uporablja Pogodba, in znotraj njega ali odletijo s tega ozemlja, ustrezno nadzirati na ravni Skupnosti v okviru omejitev Konvencije o mednarodnem civilnem letalstvu, podpisane v Čikagu, dne 7. decembra 1944 („Čikaška konvencija“), katere pogodbenice so vse države članice.

(3) Čikaška konvencija že določa minimalne standarde za zagotavljanje varnosti civilnega letalstva in s tem povezano varstvo okolja. Bistvene zahteve Skupnosti in predpisi, ki jih je sprejela za njihovo izvajanje, bi morali zagotoviti, da bodo države članice izpolnile obveznosti, ki jim jih nalaga Čikaška konvencija, vključno s tistimi do tretjih držav.

(4) Skupnost bi morala v skladu s standardi in priporočenimi praksami, ki jih določa Čikaška konvencija določiti bistvene zahteve, ki bi se uporabljale za letalske proizvode, dele in naprave, osebe

([1]) UL C 185, 8.8.2006, str. 106.

([2]) Mnenje Evropskega parlamenta z dne 14. marca 2007 (UL C 301 E, 13.12.2007, str. 103), Skupno stališče Sveta z dne 15. oktobra 2007 (UL C 277 E, 20.11.2007, str. 8) in Stališče Evropskega parlamenta z dne 12. decembra 2007. Sklep Sveta z dne 31. januarja 2008.

▼B

in organizacije, vključene v letalske operacije, ter za osebe in proizvode, vključene v usposabljanje in zdravstvene preglede pilotov. Komisija bi morala biti pooblaščena za pripravo potrebnih izvedbenih predpisov.

(5) Ne bi bilo primerno, da za vse zrakoplove veljajo skupni predpisi, zlasti za zrakoplove preprostih konstrukcij ali tiste, ki opravljajo predvsem lokalne lete, ter za doma narejene ali izredno redke oziroma maloštevilne zrakoplove; nad takimi zrakoplovi naj predpisani nadzor torej še naprej izvajajo države članice, pri čemer druge države članice po tej uredbi niso zavezane, da takšne nacionalne ureditve priznajo. Vendar bi bilo treba sprejeti sorazmerne ukrepe, da se na splošno poveča stopnja varnosti rekreacijskega letalstva. Predvsem bi bilo treba upoštevati letala in helikopterje z nizko največjo vzletno maso in naraščajočo zmogljivostjo, ki lahko krožijo po vsej Skupnosti in se proizvajajo industrijsko, in je zato bolje, da se zakonsko urejajo na ravni Skupnosti, da se zagotovi potrebna enotna stopnja varnosti in varstva okolja.

(6) Obseg ukrepov Skupnosti bi moral biti jasno določen, da se osebe, organizacije in proizvodi, za katere veljajo ta uredba in njeni izvedbeni predpisi, lahko enoznačno opredelijo. Tak obseg bi bilo treba jasno določiti s sklicevanjem na seznam zrakoplovov, za katere se ta uredba ne uporablja.

(7) Letalski proizvodi, deli in naprave, operatorji, ki se ukvarjajo s komercialnim zračnim prevozom, ter piloti in osebe, proizvodi in organizacije, ki izvajajo njihovo usposabljanje in zdravstvene preglede, bi morali biti certificirani ali licencirani, potem ko je bilo ugotovljeno, da izpolnjujejo bistvene zahteve, ki jih določi Skupnost v skladu s standardi in priporočenimi praksami, ki jih določa Čikaška konvencija. Komisija bi morala biti pooblaščena za pripravo potrebnih izvedbenih predpisov za določitev pogojev za izdajo certifikata ali pogojev za njegovo zamenjavo z izjavo o sposobnosti, ob upoštevanju tveganj, povezanih z različnimi vrstami operacij, na primer z nekaterimi vrstami del v zraku in lokalnimi leti z malimi zrakoplovi.

(8) Za nekomercialne operacije bi morala biti operativna pravila in pravila o izdaji licenc prilagojena kompleksnosti zrakoplova, določena pa bi morala biti s tem povezana opredelitev.

(9) Privilegije, povezane z licenco rekreacijskega pilota, bi bilo treba omejiti z usposabljanjem, ki se opravi zaradi pridobitve z njo povezanih ratingov, v skladu z izvedbenimi predpisi.

(10) Da bi države članice dosegle cilje Skupnosti glede prostega pretoka blaga, oseb in storitev, pa tudi cilje v zvezi s skupno prometno politiko, bi morale brez dodatnih zahtev ali ocenjevanja sprejeti proizvode, dele in naprave, organizacije ali osebe, ki so certificirani v skladu s to uredbo in njenimi izvedbenimi predpisi.

(11) Treba bi bilo zagotoviti dovolj prožnosti za soočanje s posebnimi okoliščinami, kot so nujni varnostni ukrepi in nepredvidene ali omejene operativne potrebe. Treba bi bilo predvideti določbe, da bi se enakovredna stopnja varnosti lahko dosegala z drugimi

▼B

sredstvi. Države članice bi morale imeti pravico, da odobrijo izjeme od zahtev te uredbe in njenih izvedbenih predpisov, če je področje njihove uporabe strogo omejeno in so podvržene ustreznemu nadzoru Skupnosti.

(12) Obstaja potreba po boljših ureditvah na vseh področjih, ki jih ureja ta uredba, da bi nekatere naloge, ki se trenutno izvajajo na ravni Skupnosti ali na nacionalni ravni, prevzel en sam strokovni organ. Zato je treba v obstoječi institucionalni strukturi Skupnosti in ravnotežju moči ustanoviti Evropsko agencijo za varnost v letalstvu (v nadaljnjem besedilu „Agencija“), ki bo neodvisna glede tehničnih vprašanj in bo pravno, upravno in finančno avtonomna. V ta namen je potrebno in ustrezno, da bi bil ta organ Skupnosti pravna oseba in da bi izvajal izvedbena pooblastila, ki mu jih podeljuje ta uredba.

(13) V institucionalnem sistemu Skupnosti je izvajanje zakonodaje Skupnosti predvsem v pristojnosti držav članic. Naloge certificiranja, ki jih določa ta uredba, in njeni izvedbeni predpisi naj bi se torej izvajali na nacionalni ravni. V nekaterih jasno opredeljenih primerih pa bi bilo treba Agencijo pooblastiti tudi za izvajanje nalog certificiranja, kakor so določene v tej uredbi. Iz istega razloga bi bilo treba Agenciji dovoliti, da sprejema potrebne ukrepe za operacije zrakoplovov, usposobljenost letalske posadke ali varnost zrakoplovov tretjih držav, kadar je to najboljši način za zagotavljanje enotnosti in lažjega delovanja notranjega trga.

(14) Uredba (ES) št. 2111/2005 ([1]) nalaga Agenciji obveznost, da posreduje vse informacije, ki so potrebne za posodabljanje seznama Skupnosti o letalskih prevoznikih, za katere iz varnostnih razlogov velja prepoved poslovanja v Skupnosti. Kadar Agencija ne odobri dovoljenja za letalskega prevoznika pod pogoji iz te uredbe, bi morala Komisiji posredovati vse podatke, na podlagi katerih se je odločila za neodobritev, da se tako lahko ime letalskega prevoznika, če je to potrebno, vpiše na navedeni seznam.

(15) Učinkovito delovanje programa Skupnosti za varnost civilnega letalstva na področjih iz te uredbe zahteva okrepljeno sodelovanje med Komisijo, državami članicami in Agencijo, da se odkrijejo nevarne razmere in po potrebi sprejmejo sanacijski ukrepi.

(16) Spodbujanje „kulture varnosti“ in pravilno delovanje regulativnega sistema na področjih iz te uredbe zahtevata, da priče spontano poročajo o incidentih in pojavih. Tako poročanje bi bilo

([1]) Uredba Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 2111/2005 z dne 14. decembra 2005 o vzpostavitvi seznama Skupnosti o letalskih prevoznikih, za katere velja prepoved opravljanja letov v Skupnosti, in informiranju potnikov v zračnem prometu o identiteti letalskega prevoznika, ki opravlja let (UL L 344, 27.12.2005, str. 15).

▼B

omogočeno z vzpostavitvijo nekaznovalnega okolja, države članice pa naj bi sprejele ustrezne ukrepe, da se zagotovi varstvo takih informacij in oseb, ki poročajo o njih.

(17) Rezultate preiskav letalskih nesreč bi bilo treba obravnavati takoj, zlasti kadar so povezane z neustrezno konstrukcijo zrakoplovov in/ali operativnimi vprašanji, da se zagotovi zaupanje uporabnikov v letalski prevoz.

(18) Da bi Skupnost lahko pomagala pri uresničevanju varnostnih ciljev te uredbe, bi morala pridobiti pooblastila za uvedbo finančnih kazni za imetnike certifikatov in odobritev, ki jih izda Agencija. V skladu s pravnim redom Skupnosti bi morala Komisija finančne kazni naložiti na priporočilo Agencije. Poudariti bi bilo treba, da bo Komisija z uvedbo finančnih kazni, v nasprotju z odvzemom certifikata, imela možnost bolj raznovrstno, prožnejše in bolj postopno odgovoriti na kršenja pravil.

(19) Ker vse odločbe, ki jih sprejme Komisija na podlagi te uredbe, pregleda Sodišče Evropskih skupnosti v skladu s Pogodbo, bi moralo imeti Sodišče v skladu s členom 229 Pogodbe v zvezi z odločbami Komisije o naložitvi globe ali periodične denarne kazni neomejeno pristojnost.

(20) V odgovor na naraščajočo skrb za zdravje in udobje potnikov med leti je treba razviti načrte zrakoplovov, v katerih bo bolje poskrbljeno za varnost in zdravje potnikov.

(21) Cilje te uredbe je mogoče učinkovito doseči v sodelovanju s tretjimi državami. V tem primeru se lahko določbe te uredbe in njeni izvedbeni predpisi prilagodijo s sporazumi, ki jih Skupnost sklene s temi državami. Če taki sporazumi ne obstajajo, bi morale imeti države članice kljub temu pravico, da pod ustreznim nadzorom Skupnosti priznajo potrdila, ki jih tretja država izda za tuje proizvode, dele in naprave, organizacije in osebje.

(22) Da bi Agencija lahko Skupnosti nudila ustrezno pomoč, bi ji bilo treba omogočiti razvoj strokovnega znanja in izkušenj glede vseh vidikov varnosti civilnega letalstva in zaščite okolja, ki jih ureja ta uredba. Komisiji naj bi pomagala pri pripravi potrebne zakonodaje, državam članicam in industriji pa pri njenem izvajanju. Izdajala naj bi certifikacijske zahteve in navodila, objavljala rezultate tehničnih preiskav in po potrebi izdajala certifikate, pomagala Komisiji pri nadzoru uporabe te uredbe ter njenih izvedbenih pravil, prav tako pa naj bi imela potrebne pristojnosti za izvajanje svojih nalog.

(23) Za učinkovit nadzor dejavnosti Agencije bi morali biti v upravnem odboru prisotni predstavniki Komisije in držav članic. Odbor naj bi imel potrebna pooblastila za pripravo proračuna, preverjanje njegovega izvajanja, sprejetje ustreznih finančnih predpisov, oblikovanje preglednih delovnih postopkov za sprejemanje odločitev Agencije in imenovanje izvršnega direktorja. Smiselno je, da se Agenciji dovoli izvajanje raziskav ter

▼B

organizacija ustrezne koordinacije s Komisijo in državami članicami. Zaželeno je, da Agencija Skupnosti in njenim državam članicam pomaga na področju mednarodnih odnosov, vključno z uskladitvijo predpisov, priznavanjem potrditev in tehničnim sodelovanjem, in da je upravičena vzpostaviti ustrezne odnose z letalskimi organi tretjih držav in mednarodnimi organizacijami, pristojnimi za vprašanja, ki jih ureja ta uredba.

(24) Zaradi preglednosti bi morali biti opazovalci iz zainteresiranih strani zastopani v upravnem odboru Agencije.

(25) Javni interes narekuje, da Agencija gradi svojo dejavnost v zvezi z varnostjo izključno na neodvisnem strokovnem znanju in izkušnjah in pri tem dosledno uporablja to uredbo in določbe, ki jih je Komisija sprejela za njeno izvajanje. Zato bi moral vse odločitve Agencije v zvezi z varnostjo sprejemati izvršni direktor, ki bi moral pri pridobivanju mnenj in organizaciji notranjega delovanja agencije imeti dovolj prožnosti. Kadar mora Agencija kljub temu pripraviti osnutke predpisov splošne narave, ki jih bodo izvajali nacionalni organi, bi se v postopek oblikovanja odločitev morale vključiti države članice.

(26) Strankam, na katere vplivajo odločitve Agencije, je treba zagotoviti možnost, da izkoristijo pravna sredstva na način, ki ustreza posebni naravi področja letalstva. Predvideti bi bilo treba primeren pritožbeni postopek, po katerem je zoper odločbe izvršnega direktorja mogoča pritožba pri posebni komisiji za pritožbe, zoper odločbe katere je mogoče pred Sodiščem Evropskih skupnosti vložiti tožbo.

(27) Da bi omogočili popolno avtonomnost in neodvisnost Agencije, bi ji bilo treba zagotoviti avtonomni proračun, v katerem se prihodki stekajo zlasti iz prispevkov Skupnosti in taks, ki jih plačujejo uporabniki sistema. Finančni prispevki, ki jih Agencija prejme od držav članic, tretjih držav ali drugih subjektov, ne bi smeli ogroziti njene neodvisnosti in nepristranskosti. Za prispevek Skupnosti in morebitne druge subvencije v breme splošnega proračuna Evropske unije bi bilo treba uporabiti proračunski postopek Skupnosti. Revizijo računovodskih izkazov naj bi opravljalo Računsko sodišče.

(28) Pred ustanovitvijo lokalnih uradov Agencije bi bilo treba določiti splošna pravila za razjasnitev zahtev, ki jih je treba izpolniti, in določitev prispevkov, ki jih morajo zagotoviti udeležene države članice.

(29) Ker države članice ne morejo v zadostni meri doseči ciljev predlaganih ukrepov, in sicer oblikovanja in enotne uporabe skupnih predpisov na področju varnosti civilnega letalstva in varstva okolja, in ker jih je zaradi vseevropske uporabe te uredbe laže

▼B

doseči na ravni Skupnosti, lahko Skupnost sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe. V skladu z načelom sorazmernosti iz istega člena ta uredba ne presega tistega, kar je potrebno za dosego teh ciljev.

(30) Priznava se, da bi si bilo treba prizadevati za vključitev evropskih držav, ki niso članice Evropske unije, s čimer bi se zagotovila primerna vseevropska dimenzija in pospešilo izboljšanje varnosti civilnega letalstva na celotnem območju Evrope. Evropske države, ki so s Skupnostjo sklenile sporazume o sprejetju in uporabi pravnega reda Skupnosti na področju, ki ga ureja ta uredba, bi se morale pridružiti njenemu delu v skladu s pogoji, o katerih se dogovorijo v teh sporazumih.

(31) Splošni cilj je opraviti učinkovit prenos funkcij in nalog, ki so jih do sedaj izvajale države članice, vključno s tistimi, ki izhajajo iz njihovega sodelovanja prek Skupnih letalskih oblasti, na Agencijo brez kakršnega koli poslabšanja trenutne visoke stopnje varnosti in brez kakršnega koli negativnega vpliva na časovni razpored certificiranja. Sprejmejo se ustrezni ukrepi za zagotovitev potrebnega prehodnega obdobja.

(32) Ta uredba vzpostavlja skupna pravila na področju civilnega letalstva in ustanavlja Evropsko agencijo za varnost v letalstvu. Uredbo (ES) št. 1592/2002 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. julija 2002 o skupnih predpisih na področju civilnega letalstva in ustanovitvi Evropske agencije za varnost v letalstvu ([1]) bi zato bilo treba razveljaviti.

(33) Ta uredba vzpostavlja ustrezen in celovit okvir za opredelitev in izvajanje skupnih tehničnih zahtev in upravnih postopkov na področju civilnega letalstva. Prilogo III k Uredbi Sveta (EGS) št. 3922/91 z dne 16. decembra 1991 o uskladitvi tehničnih predpisov in upravnih postopkov na področju civilnega letalstva ([2]) in Direktivo Sveta 91/670/EGS z dne 16. decembra 1991 o vzajemnem priznavanju licenc osebja za opravljanje funkcij v civilnem letalstvu ([3]) bi bilo zato treba v primernem času razveljaviti, brez poseganja v certifikacijo proizvodov, oseb in organizacij, ki je že bila opravljena v skladu s temi predpisi.

(34) Ta uredba vzpostavlja ustrezen in celovit okvir za varnost zrakoplovov iz tretjih držav, ki uporabljajo letališča Skupnosti. Direktivo 2004/36/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. aprila 2004 o varnosti zrakoplovov iz tretjih držav, ki pristajajo na letališčih Skupnosti ([4]), bi zato bilo treba pravočasno razveljaviti, brez poseganja v izvedbene ukrepe o zbiranju informacij, preverjanj na ploščadi in izmenjavi informacij.

(35) Ta uredba se bo uporabljala na vseh drugih področjih, ki zadevajo varnost civilnega letalstva, na podlagi prihodnjega predloga v skladu s Pogodbo.

([1]) UL L 240, 7.9.2002, str. 1. Uredba, kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo Komisije (ES) št. 334/2007 (UL L 88, 29.3.2007, str. 39).
([2]) UL L 373, 31.12.1991, str. 4. Uredba, kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo Komisije (ES) št. 8/2008 (UL L 10, 12.1.2008, str. 1).
([3]) UL L 373, 31.12.1991, str 1.
([4]) UL L 143, 30.4.2004, str. 76. Direktiva, kakor je bila spremenjena z Uredbo (ES) št. 2111/2005.

▼B

(36) Treba je vzpostaviti ustrezne ukrepe za zagotovitev potrebne zaščite občutljivih varnostnih podatkov ter za seznanjanje javnosti z ustreznimi informacijami o stopnji varnosti civilnega letalstva in s tem povezanega varstva okolja, ob upoštevanju Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 1049/2001 z dne 30. maja 2001 o dostopu javnosti do dokumentov Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije [1] in ustrezne nacionalne zakonodaje. Proti odločitvam, ki jih sprejme Agencija v skladu s členom 8 navedene uredbe, bi morala biti možna pritožba pri varuhu človekovih pravic ali tožba pri Sodišču na podlagi členov 195 oziroma 230 Pogodbe.

(37) Ukrepe, potrebne za izvajanje te uredbe, bi bilo treba sprejeti v skladu s Sklepom Sveta 1999/468/ES z dne 28. junija 1999 o določitvi postopkov za uresničevanje Komisiji podeljenih izvedbenih pooblastil [2].

(38) Zlasti pa bi bilo treba Komisiji podeliti pooblastila za sprejetje izvedbenih pravil o plovnosti, licenciranju letalskih posadk in s tem povezanih dovoljenjih, zračnih operacijah, zrakoplovih, ki jih uporabljajo operaterji iz tretjih držav, nadzoru in izvrševanju, kakor tudi za sprejetje uredbe o taksah in pristojbinah Agencije. Ker so ti ukrepi splošnega obsega in so namenjeni spreminjanju nebistvenih določb te uredbe, med drugim z njenim dopolnjevanjem z novimi nebistvenimi določbami, jih je treba sprejeti v skladu z regulativnim postopkom s pregledom iz člena 5a Sklepa 1999/468/ES.

(39) Zaradi razlogov učinkovitosti bi se morali skrajšati običajni roki regulativnega postopka s pregledom pri prilagoditvah bistvenih zahtev za varstvo okolja in pri sprejemanju izvedbenih pravil za varstvo okolja.

(40) Zaradi razlogov nujnosti je treba uporabiti hitri postopek iz člena 5a(6) Sklepa 1999/468/ES za odločitev Komisije o ukrepih, ki jih sprejmejo države članice pri takojšnjem odzivu na varnostne težave, kakor tudi glede odobritev z odstopanjem, ki jih predložijo države članice –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

POGLAVJE I

NAČELA

▼M2

Člen 1

Področje uporabe

1. Ta uredba se uporablja za:

(a) projektiranje, proizvodnjo, vzdrževanje in rabo letalskih proizvodov, delov in naprav pa tudi za osebje in organizacije, ki so vključene v

[1] UL L 145, 31.5.2001, str. 43.
[2] UL L 184, 17.7.1999, str. 23. Sklep, kakor je bil spremenjen s Sklepom 2006/512/ES (UL L 200, 22.7.2006, str. 11).

▼M2

projektiranje, proizvodnjo in vzdrževanje takšnih proizvodov, delov in naprav;

(b) osebje in organizacije, ki so vključeni v operacije zrakoplovov;

(c) projektiranje, vzdrževanje in obratovanje aerodromov, ter za osebje in organizacije, ki so v te dejavnosti vključeni, ter, brez poseganja v zakonodajo Skupnosti in nacionalno zakonodajo o okolju in načrtovanju rabe zemljišč, za zaščito okolice aerodromov;

(d) projektiranje, proizvodnjo in vzdrževanje opreme aerodromov pa tudi za osebje in organizacije, ki so vključeni v te dejavnosti;

(e) projektiranje, proizvodnjo ter vzdrževanje sistemov in komponent za upravljanje zračnega prometa in navigacijske službe zračnega prometa („ATM/ANS“) pa tudi za osebje in organizacije, ki so vključeni v te dejavnosti;

(f) ATM/ANS kot tudi za osebje in organizacije, ki so vključeni v navedeno.

2. Ta uredba se ne uporablja:

(a) kadar so proizvodi, deli, naprave, osebje in organizacije iz odstavka 1(a) in (b) uporabljeni v vojaških, carinskih, policijskih, iskalnih in reševalnih ter gasilskih dejavnostih, dejavnostih obalnih služb ali podobnih dejavnostih ali službah. Države članice sprejmejo ukrepe, s katerimi zagotovijo, da takšne dejavnosti ali službe ustrezno upoštevajo cilje te uredbe, kolikor je to izvedljivo;

(b) za aerodrome ali njihove dele pa tudi za opremo, osebje in organizacije iz odstavka 1(c) in (d), ki jih nadzoruje in upravlja vojska;

(c) za ATM/ANS, vključno s sistemi, komponentami, osebjem in organizacijami iz odstavka 1(e) in (f), ki jih zagotavlja ali daje na voljo vojska. Države članice zagotovijo, da so zrakoplovi iz točke (a) tega odstavka po potrebi ločeni od drugih zrakoplovov.

3. Države članice v največji možni meri zagotovijo, da vsi vojaški objekti, namenjeni javni rabi iz odstavka 2(b), ali storitve, ki jih za javnost opravlja vojaško osebje in so navedene v odstavku 2(c), omogočajo stopnjo varnosti, ki je vsaj tako učinkovita kot varnost, predpisana v bistvenih zahtevah iz prilog Va in Vb.

▼B

Člen 2

Cilji

1. Glavni cilj te uredbe je vzpostaviti in ohraniti visoko enotno stopnjo varnosti civilnega letalstva v Evropi.

2. Dodatni cilji na področjih, ki jih ureja ta uredba, so:

(a) zagotoviti visoko enotno stopnjo varstva okolja;

▼B

(b) olajšati prosti pretok blaga, oseb in storitev;

(c) spodbuditi stroškovno učinkovitost regulativnih in certifikacijskih postopkov ter se izogniti podvajanju na nacionalni in evropski ravni;

(d) pomagati državam članicam pri izpolnjevanju njihovih obveznosti po Čikaški konvenciji z oblikovanjem temelja za skupno razlago in enotno izvajanje njenih določb ter z zagotavljanjem, da bodo te v tej uredbi in predpisih za njeno izvajanje pravilno upoštevane;

(e) po vsem svetu uveljaviti stališča Skupnosti v zvezi z varnostnimi standardi in predpisi v civilnem letalstvu z vzpostavitvijo ustreznega sodelovanja s tretjimi državami in mednarodnimi organizacijami;

(f) zagotoviti enotne pogoje delovanja za vse akterje na notranjem trgu letalskega prometa.

3. Sredstva za uresničitev ciljev iz odstavkov 1 in 2 so:

(a) priprava, sprejetje in enotna uporaba vseh potrebnih predpisov;

(b) priznavanje, brez dodatnih zahtev, certifikatov, licenc, potrdil in drugih dokumentov, izdanih za proizvode, osebje in organizacije v skladu s to uredbo in njenimi izvedbenimi predpisi;

(c) ustanovitev neodvisne Evropske agencije za varnost v letalstvu (v nadaljevanju „Agencija“);

(d) enotno izvajanje vseh potrebnih predpisov s strani nacionalnih letalskih organov in Agencije na področjih, za katera so odgovorni.

Člen 3

Opredelitve pojmov

V tej uredbi:

(a) „stalni nadzor“ pomeni naloge, ki se jih opravlja zaradi preverjanja, ali se izpolnjujejo pogoji, pod katerimi je bil certifikat izdan, kadar koli v obdobju veljavnosti certifikata, ter prav tako sprejetje zaščitnih ukrepov;

(b) „Čikaška konvencija“ pomeni Konvencijo o mednarodnem civilnem letalstvu in njene priloge, podpisano v Čikagu, dne 7. decembra 1944;

(c) „proizvod“ pomeni zrakoplov, motor ali propeler;

▼M2

(d) „deli in naprave“ pomenijo vse instrumente, opremo, mehanizme, dele, aparature, pribor, programsko opremo ali dodatno opremo, vključno s komunikacijsko opremo, ki se uporabljajo ali so namenjeni za delovanje ali krmiljenje zrakoplova med letom; sem sodijo tudi deli strukture zrakoplova, motorja ali propelerja ali oprema, ki se uporablja za manevriranje zrakoplova s tal;

(da) „komponente ATM/ANS“ pomenijo kakršne koli komponente, kakor so opredeljene v členu 2(19) Uredbe (ES) št. 549/2004

▼M2

Evropskega parlamenta in Sveta z dne 10. marca 2004 o določitvi okvira za oblikovanje enotnega evropskega neba (okvirna uredba) ([1]);

▼B

(e) „certifikacija“ pomeni vse oblike priznavanja skladnosti proizvoda, dela ali naprave, organizacije ali osebe z veljavnimi zahtevami, vključno z določbami te uredbe in njenimi izvedbenimi predpisi, pa tudi izdajo ustreznih certifikatov, ki potrjujejo takšno skladnost;

(f) „usposobljen subjekt“ pomeni organ, kateremu je lahko dodeljena posebna naloga certificiranja s strani in pod nadzorom ter pristojnostjo Agencije ali nacionalnega letalskega organa;

(g) „certifikat“ pomeni kakršno koli potrdilo, licenco ali drug dokument, ki se izda kot rezultat certifikacije;

▼M2

(h) „operator“ pomeni vsako pravno ali fizično osebo, ki upravlja ali namerava upravljati enega ali več zrakoplovov, ali ki se ukvarja z obratovanjem ali se namerava ukvarjati z obratovanjem enega ali več aerodromov;

▼B

(i) „komercialna dejavnost“ pomeni katero koli letalsko operacijo proti plačilu ali drugi protivrednosti, ki je na voljo javnosti ali ki se, ko ni na voljo javnosti, opravlja po pogodbi med operatorjem in odjemalcem, pri tem pa odjemalec ne nadzira operatorja;

(j) „kompleksni zrakoplov na motorni pogon“ pomeni:

(i) letalo:

— z največjo certificirano vzletno maso, ki presega 5 700 kg, ali

— certificirano za najvišje število potniških sedežev, ki presega število devetnajst, ali

— certificirano za delovanje z minimalno posadko, ki zajema vsaj dva pilota, ali

— opremljeno s turboreaktivnim motorjem oziroma motorji ali z več kot enim turbopropelerskim motorjem; ali

(ii) helikopter, certificiran:

— za največjo vzletno maso, ki presega 3 175 kg, ali

— za največje število potniških sedežev, ki presega število devet, ali

— za delovanje z minimalno posadko, ki obsega vsaj dva pilota, ali

(iii) zrakoplov z nagibnim rotorjem;

(k) „simulacijska naprava za usposabljanje“ pomeni katero koli vrsto naprave, ki na tleh simulira pogoje letenja; sem sodijo simulatorji letenja, naprave za usposabljanje za letenje ter za postopke pri letenju in navigaciji ter osnovne naprave za usposabljanje za instrumentalno letenje;

([1]) UL L 96, 31.3.2004, str. 1.

▼B

(l) „rating“ pomeni vpis v licenci, ki določa privilegije, posebne pogoje ali omejitve, ki se nanašajo na njo;

▼M2

(m) „aerodrom“ pomeni vsako določeno območje (vključno z vsemi objekti, napravami in opremo) na kopnem ali na vodi na fiksni ali plavajoči strukturi, ki se v celoti ali delno uporablja za prilete, vzlete ali premikanje zrakoplovov po površini;

(n) „oprema aerodroma“ pomeni opremo, aparature, pribor, programsko opremo ali dodatno opremo, ki se uporablja ali je namenjena za delovanje zrakoplova na aerodromu;

(o) „letališka ploščad“ pomeni določeno območje, namenjeno sprejemu zrakoplova za vstop ali izstop potnikov, natovarjanje ali raztovarjanje pošte ali tovora, polnjenje goriva, parkiranje ali vzdrževanje;

(p) „storitev upravljanja ploščadi“ pomeni storitev upravljanja dejavnosti in gibanja zrakoplovov in vozil na letališki ploščadi;

(q) „ATM/ANS“ pomeni funkcije upravljanja zračnega prometa, kakor so opredeljene v členu 2(10) Uredbe (ES) št. 549/2004, službe zračnega prometa, opredeljene v členu 2(4) navedene uredbe, in službe, ki se ukvarjajo s pridobivanjem in obdelavo podatkov ter formatiranjem in posredovanjem podatkov v splošnem zračnem prometu za namene varne zračne plovbe;

(r) „sistem ATM/ANS“ pomeni kakršno koli kombinacijo opreme in sistemov, povezanih z varnostjo, kakor so opredeljeni v členu 2(39) Uredbe (ES) št. 549/2004;

(s) „služba informacij o letenju“ pomeni službo, namenjeno zagotavljanju nasvetov in informacij, koristnih za varno in učinkovito izvedbo letov.

▼B

POGLAVJE II

BISTVENE ZAHTEVE

Člen 4

Osnovna načela in uporaba

1. Zrakoplovi, vključno z vsemi vgrajenimi proizvodi, deli in napravami, ki so:

(a) projektirani ali proizvedeni v organizaciji, nad katero Agencija ali država članica zagotavlja nadzor varnosti; ali

(b) registrirani v državi članici, razen kadar se predpisani nadzor varnostni nad njimi prenese na tretjo državo in jih ne uporablja operator Skupnosti; ali

(c) registrirani v tretji državi in ki jih uporablja operator, za katerega država članica zagotavlja nadzor nad operacijami, ali ki jih na letih v smeri proti ozemlju Skupnosti in znotraj njega ali pri odletih z njega uporablja operator, ki ima sedež ali stalno bivališče v Skupnosti; ali

▼B

(d) registrirani v tretji državi ali registrirani v državi članici, ki je prenesla svoj predpisani varnostni nadzor na tretjo državo, in ki jih na letih v smeri proti ozemlju Skupnosti in znotraj njega ali pri odletih z njega uporablja operator tretje države,

so v skladu s to uredbo.

2. Osebje, vključeno v operacije zrakoplovov iz odstavka 1(b), (c) ali (d), je v skladu s to uredbo.

3. Operacije zrakoplovov iz odstavka 1(b), (c) ali (d) so v skladu s to uredbo.

▼M2

3a. Aerodromi, odprti za javnost, vključno z opremo, ki so na ozemlju, za katerega veljajo določbe Pogodbe, in na katerih se lahko odvija komercialni zračni prevoz in kjer potekajo dejavnosti, ki vključujejo instrumentalni prilet, ali vzletni postopki ter ki

(a) imajo asfaltirano vzletno-pristajalno stezo dolžine 800 metrov ali več; ali

(b) so namenjena samo helikopterjem,

so v skladu s to uredbo. Osebje in organizacije, ki so vključeni v obratovanje teh aerodromov, so v skladu s to uredbo.

3b. Z odstopanjem od odstavka 3a lahko države članice sprejmejo odločitev o izvzetju aerodroma iz določb te uredbe, ki:

— ne beleži več kot 10 000 potnikov letno, in

— letno upravlja manj kot 850 premikov, povezanih s tovorom.

Če izjema, ki jo dovoli država članica, ne ustreza splošnemu varnostnemu cilju v tej uredbi ali kateremu koli drugemu predpisu Skupnosti, Komisija v skladu s zaščitnim postopkom iz člena 65(7) odloči, da izjeme ne bo dovolila. V takem primeru zadevna država članica izjemo prekliče.

3c. ATM/ANS, ki se izvajajo v zračnem prostoru ozemlja, na katerem se uporablja Pogodba, pa tudi v katerem koli drugem zračnem prostoru, v katerem države članice uporabljajo Uredbo (ES) št. 551/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 10. marca 2004 o organiziranosti in uporabi zračnega prostora na enotnem evropskem nebu (Uredba o zračnem prostoru) ([1]) v skladu s členom 1(3) navedene uredbe, so v skladu s to uredbo. Sistemi, komponente, osebje in organizacije, ki so vključeni v izvajanje ATM/ANS, so v skladu s to uredbo.

▼B

4. Odstavek 1 se ne uporablja za zrakoplove iz Priloge II.

5. Odstavka 2 in 3 se ne uporabljata za zrakoplove iz Priloge II, razen za zrakoplove iz točk (a)(ii), (d) in (h) Priloge II, ko se uporabljajo za komercialni zračni prevoz.

6. Ta uredba ne vpliva na pravice tretjih držav, ki jih določajo mednarodne konvencije, zlasti Čikaška konvencija.

([1]) UL L 96, 31.3.2004, str. 20.

▼B

Člen 5

Plovnost

1. Zrakoplovi iz člena 4(1)(a), (b) in (c) morajo izpolnjevati bistvene plovnostne zahteve iz Priloge I.

2. Skladnost zrakoplovov iz člena 4(1)(b) ter vgrajenih proizvodov, delov in naprav se določi v skladu z naslednjim:

(a) Proizvodi morajo imeti certifikat tipa. Certifikat tipa in potrditev sprememb takšnega certifikata tipa in dodatni certifikati tipa se izdajo, ko prosilec dokaže, da proizvod ustreza osnovam za certifikacijo tipa iz člena 20, določenim za zagotovitev skladnosti z bistvenimi zahtevami iz odstavka 1, in kadar proizvod nima nobenih značilnosti ali lastnosti, ki bi vplivale na varnost njegove uporabe. Certifikat tipa zajema proizvod z vsemi vgrajenimi deli in napravami.

▼M2

(b) Z ukrepi iz odstavka 5 se lahko določi zahteva po certificiranju v zvezi z deli in napravami. Certifikati za dele in naprave se izdajo, ko prosilec dokaže, da so deli in naprave skladni s podrobnimi plovnostnimi specifikacijami, določenimi za zagotovitev skladnosti z bistvenimi zahtevami iz odstavka 1.

(c) Zrakoplova se ne sme uporabljati, če nima veljavnega spričevala o plovnosti. Spričevalo se izda, ko prosilec dokaže, da je zrakoplov skladen s projektom tipa, potrjenim s certifikatom tipa, in ko s tem povezana dokumentacija, pregledi in preskusi dokazujejo, da je zrakoplov primeren za varno uporabo. Spričevalo o plovnosti ostane veljavno, dokler se začasno ne odvzame, razveljavi ali prekliče ter dokler se zrakoplov vzdržuje v skladu z bistvenimi zahtevami za stalno plovnost iz točke 1.d Priloge I in ukrepi, sprejetimi v skladu z odstavkom 5.

▼B

(d) Organizacije, pristojne za vzdrževanje proizvodov, delov in naprav, morajo dokazati, da so sposobne in imajo sredstva za izvajanje obveznosti, povezanih z njihovimi privilegiji. Razen če ni drugače dogovorjeno, se ta sposobnost in sredstva priznajo z izdajo potrdila organizacije. Privilegiji, ki se priznavajo odobreni organizaciji, in obseg potrdila so določeni v pogojih za odobritev.

(e) Organizacije, pristojne za projektiranje in proizvodnjo proizvodov, delov in naprav, morajo dokazati, da so sposobne in imajo sredstva za izvajanje obveznosti, povezanih z njihovimi privilegiji. Razen če ni drugače dogovorjeno, se ta sposobnost in sredstva priznajo z izdajo potrdila organizacije. Privilegiji, ki se priznavajo odobreni organizaciji, in obseg potrdila so določeni v pogojih za odobritev.

▼B

Poleg tega se lahko:

(f) od osebja, ki je odgovorno za sprostitev proizvoda, dela ali opreme v ponovno uporabo po vzdrževanju, zahteva, da imajo ustrezni certifikat („osebni certifikat“);

(g) sposobnost organizacij za usposabljanje vzdrževalcev, da izpolnjujejo obveznosti, povezane z njihovimi privilegiji glede izdaje licenc iz točke (f), prizna z izdajo potrdila.

3. Zrakoplovi iz člena 4(1)(a) ter vgrajeni proizvodi, deli in naprave so skladni z odstavkom 2(a), (b) in (e) tega člena.

4. Z odstopanjem od odstavkov 1 in 2:

(a) se lahko dovoljenje za letenje izda, ko se izkaže, da je zrakoplov sposoben za varno izvajanje osnovnega letenja. Takšno dovoljenje se izda z ustreznimi omejitvami, zlasti zaradi zaščite varnosti tretjih oseb;

(b) se lahko spričevalo o plovnosti z omejitvami izda za zrakoplov, za katerega certifikat tipa ni bil izdan v skladu z odstavkom 2(a). V takšnem primeru je treba dokazati, da zrakoplov izpolnjuje posebne plovnostne specifikacije in da je kljub odstopanju od bistvenih zahtev iz odstavka 1 primerno varen za ta namen. Zrakoplov, ki izpolnjuje pogoje za takšna spričevala z omejitvijo, in omejitve glede uporabe takšnega zrakoplova se določijo v skladu z ukrepi iz odstavka 5;

(c) kadar to opravičuje število zrakoplovov istega tipa, ki izpolnjujejo pogoje za spričevalo o plovnosti z omejitvami, se lahko izda certifikat tipa z omejitvami in določi ustrezno izhodišče za certifikacijo tipa.

5. Ukrepi, namenjeni spreminjanju nebistvenih določb tega člena z dopolnjevanjem, se sprejmejo v skladu z regulativnim postopkom s pregledom iz člena 65(4). Ti ukrepi podrobno določajo zlasti:

(a) pogoje za določanje osnov za certifikacijo tipa, ki velja za proizvod, in obveščanje prosilca o tem;

(b) pogoje za določanje podrobnih plovnostnih specifikacij, ki veljajo za dele in naprave, in obveščanje prosilca o tem;

(c) pogoje za določanje posebnih plovnostnih specifikacij, ki veljajo za tiste zrakoplove, ki izpolnjujejo pogoje za spričevalo o plovnosti z omejitvami, in obveščanje prosilca o tem;

(d) pogoje za izdajo in razširjanje obveznih informacij za zagotovitev stalne plovnosti proizvodov;

▼B

(e) pogoje za izdajo, vzdrževanje, spremembe, začasen odvzem ali razveljavitev certifikatov tipa, certifikatov tipa z omejitvami, potrditev sprememb certifikatov tipa, posameznih spričeval o plovnosti, spričeval o plovnosti z omejitvami, dovoljenj za letenje in certifikatov proizvodov, delov in naprav, med drugim:

(i) pogoje za obdobje veljavnosti teh certifikatov in pogoje za njihovo podaljšanje, kadar je obdobje veljavnosti omejeno;

(ii) omejitve, ki veljajo ob izdaji dovoljenj za letenje. Te omejitve zadevajo zlasti:

— namen leta,

— zračni prostor, ki se uporablja za let,

— usposobljenost letalskega osebja,

— prevoz drugih oseb poleg letalskega osebja;

(iii) zrakoplove, ki izpolnjujejo pogoje za spričevalo o plovnosti z omejitvami in s tem povezane omejitve;

(iv) minimalni program za usposabljanje osebja, ki ima rating za potrjevanje vzdrževanja, da se zagotovi skladnost z odstavkom (2)(f);

(v) minimalni program za pridobitev ratinga za pilote in kvalifikacije za simulatorje, povezane z njim, da se zagotovi skladnost s členom 7;

(vi) seznam glavne minimalne opreme, kot je ustrezno, in dodatne specifikacije o plovnosti za določeno vrsto operacije, da se zagotovi skladnost s členom 8;

(f) pogoje za izdajo, ohranitev, spremembo, začasni odvzem ali preklic potrdil organizacij, ki se zahtevajo v skladu z odstavkom 2(d), (e) in (g), ter pogoje, pod katerimi takšnih potrdil ni treba zahtevati;

(g) pogoje za izdajo, vzdrževanje, spremembo, začasen odvzem ali razveljavitev osebnih certifikatov, ki se zahtevajo v skladu z odstavkom 2(f);

(h) odgovornost nosilcev certifikatov;

(i) načini, kako zrakoplovi iz odstavka 1, ki niso zajeti v odstavku 2 ali 4, izkazujejo skladnost z bistvenimi zahtevami;

(j) načine, kako zrakoplovi iz člena 4(1)(c) izkazujejo skladnost z bistvenimi zahtevami.

6. Pri sprejetju ukrepov iz odstavka 5 Komisija posebej poskrbi, da ti predpisi:

(a) odražajo stanje tehnike in najboljšo prakso na področju plovnosti;

(b) upoštevajo izkušnje pri uporabi zrakoplovov z vsega sveta ter znanstveni in tehnični napredek;

(c) omogočajo takojšen odziv na ugotovljene vzroke nesreč in resnih incidentov;

▼B

(d) za zrakoplove iz člena 4(1)(c) ne uvajajo zahtev, nezdružljivih z obveznostmi Mednarodne organizacije za civilno letalstvo („ICAO“) držav članic.

Člen 6

Bistvene okoljevarstvene zahteve

▼M3

1. Proizvodi, deli in naprave so v skladu z okoljevarstvenimi zahtevami iz spremembe 10 zvezka I in spremembe 7 zvezka II Priloge 16 k Čikaški konvenciji, kakor se uporablja z dne 17. novembra 2011, razen dodatkov k Prilogi 16.

▼B

2. Ukrepe, namenjene spreminjanju nebistvenih določb zahtev iz odstavka 1, se zaradi uskladitve s poznejšimi spremembami Čikaške konvencije in njenih prilog, ki začnejo veljati po sprejetju te uredbe in se bodo uporabljale v vseh državah članicah, kolikor takšno prilagajanje ne širi področja uporabe te uredbe, sprejme v skladu z regulativnim postopkom s pregledom iz člena 65(5).

3. Ukrepe, namenjene spreminjanju nebistvenih določb zahtev iz odstavka 1 z dopolnjevanjem, se sprejme v skladu z regulativnim postopkom s pregledom iz člena 65(5) in pri tem po potrebi uporabi vsebino dodatkov, navedenih v odstavku 1.

Člen 7

Piloti

1. Piloti, vključeni v operacije zrakoplovov iz člena 4(1)(b) in (c), pa tudi simulacijske naprave za usposabljanje ter osebe in organizacije, vključene v usposabljanje, preizkušanje, preverjanje in zdravstvene preglede teh pilotov, morajo izpolnjevati ustrezne „bistvene zahteve“ iz Priloge III.

2. Razen med usposabljanjem lahko oseba nastopa v vlogi pilota, samo če ima licenco in zdravniško spričevalo, ki ustrezata izvajani operaciji.

Osebi se izda licenca samo, če izpolnjuje predpise, sprejete za zagotavljanje skladnosti z bistvenimi zahtevami glede teoretičnega znanja, praktičnih spretnosti, jezikovne usposobljenosti in izkušenj, kakor je določeno v Prilogi III.

Osebi se izda zdravniško spričevalo, samo če izpolnjuje predpise, sprejete za zagotavljanje skladnosti z bistvenimi zahtevami glede zdravstvene sposobnosti, kakor je določeno v Prilogi III. Takšna zdravniška spričevala lahko izdajajo zdravniki ali zdravstveni centri za letalsko osebje.

▼B

Ne glede na tretji pododstavek lahko, če gre za licenco rekreacijskega pilota, splošni zdravnik, ki je zadostno seznanjen z zdravstvenim stanjem prosilca, in če mu to dovoljuje nacionalna zakonodaja, nastopa v vlogi zdravnika za letalsko osebje v skladu s podrobnimi izvedbenimi predpisi, ki so bili sprejeti po postopku iz člena 65(3); s temi izvedbenimi predpisi se zagotovi ohranitev stopnje varnosti.

V licenci ali spričevalu se navedejo privilegiji, odobreni pilotu, ter obseg licence in zdravniškega spričevala.

Zahteve iz drugega in tretjega pododstavka se lahko izpolnijo s tem, da se priznajo licence in zdravniška spričevala, ki jih izda tretja država ali se izdajo v njenem imenu, če gre za pilote, vključene v letalske operacije iz člena 4(1)(c).

3. Usposobljenost organizacij za usposabljanje pilotov in zdravstvenih centrov za letalsko osebje za izvajanje obveznosti, povezanih z njihovimi pravicami v zvezi z izdajanjem licenc in zdravniških spričeval, se prizna z izdajo potrdila.

Organizacijam za usposabljanje pilotov ali zdravstvenim centrom za letalsko osebje se izda potrdilo, če izpolnjujejo predpise, sprejete za zagotavljanje skladnosti z zadevnimi bistvenimi zahtevami iz Priloge III.

V njem se navedejo privilegiji, odobreni ob izdaji potrdila.

▼M2

4. Certifikat je potreben za vsako simulacijsko napravo za usposabljanje, ki se uporablja za usposabljanje pilotov. Certifikat se izda, ko prosilec dokaže, da naprava izpolnjuje predpise, sprejete za zagotavljanje skladnosti z zadevnimi bistvenimi zahtevami iz Priloge III.

▼B

5. Osebe, odgovorne za zagotavljanje usposabljanja za letenje ali usposabljanja na simulatorju letenja ali za presojo spretnosti pilota, ali zdravniki za letalsko osebje morajo imeti ustrezen certifikat. Tovrsten certifikat se izda, če se izkaže, da zadevna oseba izpolnjuje predpise, sprejete za zagotavljanje skladnosti z zadevnimi bistvenimi zahtevami iz Priloge III.

V njem se navedejo privilegiji, odobreni s certifikatom.

6. Ukrepe, namenjene spreminjanju nebistvenih določb tega člena z dopolnjevanjem, se sprejme v skladu z regulativnim postopkom s pregledom iz člena 65(4). Ti ukrepi podrobno določijo zlasti:

(a) različne ratinge za licence in zdravniška spričevala pilotov, ki ustrezajo različnim vrstam izvajanih dejavnosti;

(b) pogoje za izdajo, ohranitev, spremembo, omejitev, začasni odvzem ali preklic licenc, ratingov za licence, zdravniških spričeval, potrdil in certifikatov iz odstavkov 2, 3, 4 in 5 ter pogoje, pod katerimi takih certifikatov in potrdil ni treba zahtevati;

(c) privilegije in odgovornosti imetnikov licenc, ratingov za licence, zdravniških spričeval, potrdil in certifikatov iz odstavkov 2, 3, 4 in 5;

(d) pogoje za pretvorbo obstoječih nacionalnih licenc pilotov in nacionalnih licenc letalskih inženirjev v pilotske licence ter pogoje za pretvorbo nacionalnih zdravniških spričeval v splošno priznana zdravniška spričevala;

▼B

(e) brez poseganja v določbe dvostranskih sporazumov, sklenjenih v skladu s členom 12, pogoje za priznavanje licenc iz tretjih držav;

(f) kako piloti zrakoplovov iz točk (a)(ii), (d) in (f) Priloge II, ko se ti uporabljajo za komercialni zračni prevoz, izpolnjujejo bistvene zahteve iz Priloge III.

7. Komisija pri sprejemanju ukrepov iz odstavka 6 posebno pozornost nameni temu, da se v njih odraža stanje tehnike, vključno z najboljšimi praksami ter znanstvenim in tehničnim napredkom s področja usposabljanja pilotov.

Ti ukrepi vsebujejo tudi določbe za izdajo vseh vrst pilotskih licenc in ratingov, ki jih zahteva Čikaška konvencija, ter licence rekreacijskega pilota, ki zajema nekomercialne dejavnosti, ki se izvajajo z zrakoplovi, katerih največja dovoljena vzletna masa je 2 000 kg ali manj in ki ne ustrezajo nobenemu merilu iz člena 3(j).

Člen 8

Letalske operacije

▼M2

1. Pri operacijah zrakoplovov iz člena 4(1)(b) in (c) je treba izpolnjevati bistvene zahteve iz Priloge IV in, če pride v poštev, Priloge Vb.

▼B

2. Če v izvedbenih predpisih ni določeno drugače, morajo operatorji, ki se ukvarjajo s komercialno dejavnostjo, dokazati, da so sposobni in imajo sredstva za izvajanje odgovornosti, povezanih z njihovimi privilegiji. Te sposobnosti in sredstva se priznajo z izdajo certifikata. V certifikatu se navedejo privilegiji, dodeljeni operatorju, in obseg operacij.

3. Če v izvedbenih predpisih ni določeno drugače, operatorji, ki se ukvarjajo z nekomercialno dejavnostjo s kompleksnimi zrakoplovi na motorni pogon, dajo izjavo, da so sposobni in imajo sredstva za izvajanje odgovornosti, povezanih z upravljanjem zadevnega zrakoplova.

4. Kabinsko osebje, vključeno v upravljanje zrakoplovov iz člena 4(1)(b) in (c), izpolnjuje bistvene zahteve iz Priloge IV. Osebe, ki so vključene v komercialno dejavnost, imajo potrdilo, kakor je prvotno določeno v točki (d) pododdelka O Priloge III k OPS 1.1005 v skladu z Uredbo (ES) št. 1899/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2006 o spremembah Uredbe Sveta (EGS) št. 3922/91 ([1]); po presoji države članice lahko ta potrdila izdajajo pooblaščeni operatorji ali organizacije za usposabljanje.

5. Ukrepe, namenjene spreminjanju nebistvenih določb tega člena z dopolnjevanjem, se sprejme v skladu z regulativnim postopkom s pregledom iz člena 65(4). Ti ukrepi podrobno določajo zlasti:

([1]) UL L 377, 27.12.2006, str. 1.

▼M2

(a) pogoje za upravljanje zrakoplova v skladu z bistvenimi zahtevami iz Priloge IV in, če pride v poštev, Priloge Vb;

▼B

(b) pogoje za izdajo, ohranitev, spremembo, omejitev, začasni odvzem ali preklic dovoljenj iz odstavka 2 ter pogoje, pod katerimi se certifikat zamenja z izjavo operatorja, da je sposoben in ima sredstva za izvajanje odgovornosti, povezanih z upravljanjem zrakoplovov;

(c) privilegije in odgovornosti imetnikov certifikatov;

(d) pogoje in postopke v zvezi z izjavo operatorjev iz odstavka 3 in za nadzor nad njimi ter pogoje, pod katerimi se izjava zamenja z dokazom operatorja, da je sposoben in ima sredstva za izvajanje odgovornosti, povezanih z njegovimi privilegiji, priznanimi z izdajo certifikata;

(e) pogoje za izdajo, ohranitev, spremembo, omejitev, začasni odvzem ali preklic potrdil kabinskega osebja iz odstavka 4;

(f) pogoje, pod katerimi so operacije prepovedane, omejene ali zanje veljajo določeni pogoji zaradi varnosti;

▼M2

(g) kako operacije zrakoplovov iz točke (a)(ii) in točk (d) in (h) Priloge II, ko se ti uporabljajo za komercialni zračni prevoz, izpolnjujejo ustrezne bistvene zahteve iz Priloge IV in, če pride v poštev, Priloge Vb.

▼B

6. Ukrepi iz odstavka 5:

— odražajo stanje tehnike in najboljše prakse s področja letalskih operacij,

— opredeljujejo različne vrste operacij ter dopuščajo določitev z njimi povezanih zahtev in prikazov skladnosti, sorazmernih z zahtevnostjo operacij in s tveganjem, ki ga te predstavljajo,

— upoštevajo izkušnje pri uporabi zrakoplovov z vsega sveta ter znanstveni in tehnični napredek,

— so, kar zadeva komercialni prevoz z letalom in brez poseganja v prejšnjo alineo, prvotno oblikovani na podlagi skupnih tehničnih zahtev in upravnih postopkov, določenih v Prilogi III k Uredbi (EGS) št. 3922/91,

— temeljijo na oceni tveganja in so sorazmerni z obsegom in dometom operacij,

— omogočajo takojšen odziv na ugotovljene vzroke nesreč in resnih incidentov,

▼B

— za zrakoplove iz člena 4(1)(c) ne uvajajo zahtev, nezdružljivih z obveznostmi ICAO držav članic,

▼M2

— upoštevajo varnostne vidike v zvezi z ATM/ANS.

Člen 8a

Aerodromi

1. Aerodromi in oprema aerodroma pa tudi obratovanje aerodromov izpolnjujejo bistvene zahteve iz Priloge Va in, če pride v poštev, iz Priloge Vb.

2. Da aerodromi, oprema aerodromov in obratovanje aerodromov izpolnjujejo bistvene zahteve se določi v skladu z naslednjim:

(a) za vsak aerodrom je potreben certifikat. Certifikat in potrditev sprememb takšnega certifikata se izdata, ko prosilec dokaže, da je aerodrom skladen s podlago za certifikacijo aerodroma iz točke (b) in da aerodrom nima značilnosti ali lastnosti, ki bi negativno vplivale na varnost njegovega obratovanja. Certifikat vključuje aerodrom, njegovo obratovanje in njegovo opremo, povezano z varnostjo;

(b) podlaga za certifikacijo aerodroma vključuje naslednje:

(i) veljavne certifikacijske specifikacije za vrsto aerodroma;

(ii) določbe s potrjeno enakovredno ravnijo varnosti, in

(iii) posebne podrobne tehnične specifikacije, ki so potrebne, kadar katera od zahtev iz točke (i) zaradi projektivnih značilnosti določenega aerodroma ali zaradi operativnih izkušenj ne zadošča ali ni primerna za zagotavljanje izpolnjevanja bistvenih zahtev iz Priloge Va;

(c) z ukrepi iz odstavka 5 se lahko določi zahteva po certificiranju v zvezi z opremo aerodroma, pomembno za varnost. Certifikat za to opremo se izda, ko prosilec dokaže, da je oprema skladna s podrobnimi specifikacijami, določenimi za zagotavljanje izpolnjevanja bistvenih zahtev iz odstavka 1;

(d) organizacije, odgovorne za obratovanje aerodromov, dokažejo, da so sposobne in imajo sredstva za izvajanje obveznosti, povezanih z njihovimi privilegiji. Sposobnosti in sredstva se priznajo z izdajo certifikata iz točke (a). Priznajo se lahko tudi z izdajo ločenega certifikata, če se tako odloči država članica, na ozemlju katere je aerodrom. Privilegiji, ki se priznajo organizaciji s certifikatom, in obseg certifikata, vključno s seznamom aerodromov, ki bodo obratovali, so določeni v certifikatu;

(e) z odstopanjem od točke (d) lahko države članice odločijo, da imajo izvajalci storitev upravljanja ploščadi možnost, da izjavijo, da so sposobni in imajo sredstva za izvajanje obveznosti, povezanih z izvajanjem služb.

▼M2

3. Države članice zagotovijo, da so vzpostavljeni predpisi, ki ščitijo aerodrome pred dejavnostmi in razvojem v okolici, ki bi lahko povzročili nesprejemljiva tveganja za zrakoplove, ki uporabljajo aerodrome.

4. Operatorji aerodromov spremljajo dejavnosti in razvoj, ki bi lahko povzročili nesprejemljiva tveganja za letalski promet v okolici aerodromov, in v skladu s svojimi pristojnostmi sprejmejo ustrezne blažilne ukrepe.

5. Ukrepi, namenjeni spreminjanju nebistvenih določb zahtev iz tega člena z njegovim dopolnjevanjem, se sprejmejo v skladu z regulativnim postopkom s pregledom iz člena 65(4).

Ti ukrepi podrobno določajo zlasti:

(a) pogoje za določanje podlage za certifikacijo aerodroma in obveščanje prosilca o tem;

(b) pogoje za določanje podrobnih specifikacij za opremo aerodroma in obveščanje prosilca o tem;

(c) pogoje za izdajo, ohranitev, spremembe, začasni odvzem ali preklic certifikatov za aerodrome in certifikatov za opremo aerodromov, vključno z operativnimi omejitvami, povezanimi s posebnim projektom aerodroma;

(d) pogoje za obratovanje aerodroma v skladu z bistvenimi zahtevami iz Priloge Va in, če pride v poštev, Priloge Vb;

(e) pogoje za izdajo, ohranitev, spremembe, začasni odvzem ali preklic certifikatov iz odstavka 2(d);

(f) obveznosti za imetnike certifikatov;

(g) pogoje za sprejemanje in pretvorbo certifikatov za aerodrome, ki jih izdajo države članice, vključno z ukrepi, ki jih je posamezna država članica že pred začetkom veljavnosti te uredbe odobrila na podlagi sporočenih odstopanj iz priloge št. 14 k čikaški konvenciji;

(h) pogoje za odločitev o prepovedi izjem iz člena 4(3b), vključno z merili za aerodrome za tovorni promet, priglasitvijo izvzetih aerodromov in pregledom dovoljenih izjem;

(i) pogoje, pod katerimi so operacije prepovedane, omejene ali zanje veljajo posebni pogoji zaradi varnosti;

(j) pogoje in postopke v zvezi z izjavo izvajalcev služb iz odstavka 2(e) in nadzorom nad njimi.

6. Ukrepi iz odstavka 5:

(a) odražajo zadnje stanje tehničnega razvoja in najboljše prakse na področju aerodromov ter upoštevajo veljavne standarde in priporočene prakse Mednarodne organizacije civilnega letalstva (ICAO);

(b) so sorazmerni z velikostjo, prometom, vrsto in zapletenostjo aerodroma ter vrsto in obsegom dejavnosti obratovanja aerodromov;

▼M2

(c) upoštevajo izkušnje pri obratovanju aerodromov z vsega sveta ter znanstveni in tehnični napredek;

(d) omogočajo takojšen odziv na ugotovljene vzroke nesreč in resnih incidentov;

(e) omogočajo zadostno prožnost za prilagojeno izpolnjevanje predpisov.

Člen 8b

ATM/ANS

1. Izvajanje ATM/ANS je v skladu z bistvenimi zahtevami iz Priloge Vb in, v kolikor je to mogoče, Prilogo Va.

2. Izvajalci ATM/ANS morajo imeti certifikat. Certifikat se izda, ko izvajalec dokaže, da je sposoben in ima sredstva za izvajanje obveznosti, povezanih s privilegiji izvajalca. Dodeljeni privilegiji in obseg storitev so navedeni v certifikatu.

3. Z odstopanjem od odstavka 2 lahko dajo države članice izvajalcem služb informacij o letenju možnost, da izjavijo, da so sposobni in imajo sredstva za izvajanje obveznosti, povezanih z izvajanjem služb.

4. Z ukrepi iz odstavka 6 se lahko določi zahteva za certificiranje organizacij, ki izvajajo projektiranje, izdelavo in vzdrževanje sistemov in komponent ATM/ANS, pomembnimi za varnost. Certifikati za te organizacije se izdajo, ko te dokažejo, da so sposobne in imajo sredstva za izvajanje obveznosti, povezanih z njihovimi privilegiji. Dodeljeni privilegiji so navedeni v certifikatu.

5. Z ukrepi iz odstavka 6 se lahko določi zahteva za certificiranje oziroma potrditev izvajalca ATM/ANS v zvezi s sistemi in komponentami ATM/ANS, pomembnimi za varnost. Certifikat za te sisteme in komponente oziroma potrdilo se izda, ko prosilec dokaže, da so sistemi in komponente skladni s podrobnimi specifikacijami, določenimi za zagotavljanje skladnosti z bistvenimi zahtevami iz odstavka 1.

6. Ukrepi, potrebni za izvajanje tega člena, se sprejmejo v skladu z regulativnim postopkom iz člena 5(3) Uredbe (ES) št. 549/2004.

Ti ukrepi podrobno določajo zlasti:

(a) pogoje za izvajanje ATM/ANS v skladu z bistvenimi zahtevami iz Priloge Vb in, če se uporablja, Priloge Va;

(b) pogoje za določanje podrobnih specifikacij za sisteme in komponente ATM/ANS in obveščanje prosilca o tem;

(c) pogoje za izdajo, ohranitev, spremembe, začasni odvzem ali preklic certifikatov iz odstavkov 2 in 4;

(d) odgovornosti za imetnike certifikatov;

▼M2

(e) pogoje in postopke v zvezi z izjavo izvajalcev služb iz odstavka 3 in za nadzor nad njimi;

(f) pogoje, pod katerimi so operacije prepovedane, omejene ali zanje veljajo posebni pogoji zaradi varnosti.

7. Ukrepi iz odstavka 6:

(a) odražajo zadnje stanje tehničnega razvoja in najboljše prakse na področju ATM/ANS;

(b) so sorazmerni z vrsto in zapletenostjo izvajanih služb;

(c) upoštevajo izkušnje pri ATM/ANS z vsega sveta ter znanstveni in tehnični napredek;

(d) se v kar največji možni meri pripravijo ob upoštevanju ustreznih določb Uredbe (ES) št. 549/2004 ter Uredbe (ES) št. 550/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 10. marca 2004 o izvajanju navigacijskih služb zračnega prometa na enotnem evropskem nebu (Uredba o izvajanju služb) ([1]), Uredbe (ES) št. 551/2004 in Uredbe (ES) št. 552/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 10. marca 2004 o interoperabilnosti evropske mreže za upravljanje zračnega prometa (Uredba o interoperabilnosti) ([2]) ter zagotavljajo prehodne mehanizme, da se zagotovi neprekinjena veljavnost certifikatov, ki so že bili dodeljeni v skladu z navedenimi uredbami; v izhodišču vsebujejo varnostne predpise navedenih uredb in po potrebi, v primeru nadaljnjih sprememb, upoštevajo najnovejša dognanja znanstvenega in tehničnega napredka;

(e) omogočajo takojšen odziv na ugotovljene vzroke nesreč in resnih incidentov.

Člen 8c

Kontrolorji zračnega prometa

1. Kontrolorji zračnega prometa ter osebe in organizacije, ki so vključene v usposabljanje, preskušanje, preverjanje ali zdravstvene preglede kontrolorjev zračnega prometa, izpolnjujejo ustrezne bistvene zahteve iz Priloge Vb.

2. Kontrolorji zračnega prometa morajo imeti za storitev, ki jo izvajajo, licenco in zdravniško spričevalo.

3. Licenca iz odstavka 2 se izda le, kadar prosilec za licenco dokaže, da izpolnjuje predpise, sprejete za zagotavljanje skladnosti z bistvenimi zahtevami glede teoretičnega znanja, praktičnih spretnosti, jezikovne usposobljenosti in izkušenj, kakor je določeno v Prilogi Vb.

4. Zdravniško spričevalo iz ostavka 2 se izda le, če kontrolor zračnega prometa izpolnjuje predpise, sprejete za zagotavljanje skladnosti z bistvenimi zahtevami glede zdravstvene sposobnosti, kakor je določeno v Prilogi Vb. Takšna zdravniška spričevala lahko izdajo zdravniki ali zdravstveni centri za osebje v letalstvu.

([1]) UL L 96, 31.3.2004, str. 10.
([2]) UL L 96, 31.3.2004, str. 26.

▼M2

5. V licenci ali zdravniškem spričevalu so navedeni privilegiji, dodeljeni kontrolorju zračnega prometa, ter področje veljavnosti licence in zdravniškega spričevala.

6. Usposobljenost organizacij za usposabljanje kontrolorjev zračnega prometa in zdravnikov ter zdravstvenih centrov za osebje v letalstvu za izvajanje obveznosti, povezanih z njihovimi privilegiji v zvezi z izdajanjem licenc in zdravniških spričeval, se prizna z izdajo certifikata.

7. Organizacijam za usposabljanje, zdravnikom za osebje v letalstvu in zdravstvenim centrom za kontrolorje zračnega prometa, se izda certifikat, če dokažejo, da izpolnjujejo predpise, sprejete za zagotavljanje skladnosti z zadevnimi bistvenimi zahtevami iz Priloge Vb. V certifikatu so navedeni privilegiji, dodeljeni z njegovo izdajo.

8. Osebe, odgovorne za zagotavljanje praktičnega usposabljanja ali za oceno znanja kontrolorjev zračnega prometa, morajo imeti certifikat. Certifikat se izda, ko zadevna oseba dokaže, da izpolnjuje predpise, sprejete za zagotavljanje skladnosti z zadevnimi bistvenimi zahtevami iz Priloge Vb. V njem so navedeni privilegiji, dodeljeni s certifikatom.

9. Simulatorji za usposabljanje so skladni z zadevnimi bistvenimi zahtevami iz Priloge Vb.

10. Ukrepi, namenjeni spreminjanju nebistvenih določb tega člena z njegovim dopolnjevanjem, se sprejmejo v skladu z regulativnim postopkom s pregledom iz člena 65(4).

Ti ukrepi določajo zlasti:

(a) različne ratinge in pooblastila za licence kontrolorjev zračnega prometa;

(b) pogoje za izdajo, ohranitev, spremembe, omejitev, začasni odvzem ali preklic licenc, ratingov in pooblastil za licence, zdravniških spričeval, potrdil in certifikatov ter pogoje, pod katerimi taki certifikati in potrdila niso potrebni ter hkrati omogočajo prehodne mehanizme za zagotovitev neprekinjene veljavnosti že izdanih dovoljenj in certifikatov;

(c) privilegije in odgovornosti imetnikov licenc, ratingov in pooblastil za licence, zdravniških spričeval, potrdil in certifikatov;

(d) pogoje za sprejem in pretvorbo licenc kontrolorjev zračnega prometa in pogoje za sprejem in pretvorbo nacionalnih zdravniških spričeval v splošno priznana zdravniška spričevala.

11. Ukrepi iz odstavka 10 odražajo zadnje stanje tehničnega razvoja, vključno z najboljšimi praksami ter znanstvenim in tehničnim napredkom s področja usposabljanja kontrolorjev zračnega prometa. V izhodišču se razvijejo na podlagi določb Direktive 2006/23/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. aprila 2006 o licenci kontrolorja zračnega prometa Skupnosti ([1]).

([1]) UL L 114, 27.4.2006, str. 22.

▼B

Člen 9

Zrakoplovi, ki jih na letih v smeri proti ozemlju Skupnosti in znotraj njega ali pri odletih z njega uporablja operator tretje države

▼M2

1. Zrakoplovi iz člena 4(1)(d), pa tudi njihove posadke in operacije, izpolnjujejo veljavne standarde ICAO. V primeru, da ti standardi ne obstajajo, zadevni zrakoplovi in njihove operacije izpolnjujejo zahteve iz prilog I, III, IV in, če se uporablja, Priloge Vb, če te zahteve niso v nasprotju s pravicami tretjih držav v skladu z mednarodnimi konvencijami.

▼B

2. Operatorji, ki se ukvarjajo s komercialno dejavnostjo, pri kateri se uporabljajo zrakoplovi iz odstavka 1, morajo dokazati, da so sposobni in imajo sredstva za izpolnjevanje zahtev, določenih v odstavku 1.

Zahteva iz prvega pododstavka se lahko izpolni s tem, da se priznajo certifikati, ki jih izda tretja država ali se izdajo v njenem imenu.

Sposobnosti in sredstva iz prvega pododstavka se priznajo z izdajo dovoljenja. V tem dovoljenju se navedejo privilegiji, dodeljeni operatorju, in obseg operacij.

3. Od operatorjev, ki se ukvarjajo z nekomercialno dejavnostjo s kompleksnimi zrakoplovi na motorni pogon, pri kateri se uporabljajo zrakoplovi iz odstavka 1, se lahko zahteva, naj podajo izjavo, da so sposobni in imajo sredstva za izvajanje odgovornosti, povezanih z upravljanjem zadevnega zrakoplova.

4. Ukrepe, namenjene spreminjanju nebistvenih določb tega člena z dopolnjevanjem, se sprejme v skladu z regulativnim postopkom s pregledom iz člena 65(4). Ti ukrepi podrobno določajo zlasti:

(a) na kakšen način se lahko odobri upravljanje zrakoplovov ali delovanje posadke iz člena 4(1)(d), ki nima spričevala o plovnosti ali licence v skladu s standardi ICAO, na letih v smeri proti ozemlju Skupnosti in znotraj njega ali pri odletih z njega;

(b) pogoje za upravljanje zrakoplova v skladu z določbami iz odstavka 1;

(c) pogoje za izdajo, ohranitev, spremembo, omejitev, začasni odvzem ali preklic dovoljenja operatorja iz odstavka 2, ob čemer se upoštevajo certifikati, izdani v državi registracije ali državi operatorja, brez poseganja v Uredbo Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 2111/2005 in njene izvedbene predpise;

(d) privilegije in odgovornosti imetnikov dovoljenj;

(e) pogoje in postopke v zvezi z izjavo operatorjev iz odstavka 3 in za nadzor nad njimi;

(f) pogoje, pod katerimi so operacije prepovedane, omejene ali zanje veljajo določeni pogoji zaradi varnosti v skladu s členom 22(1).

▼B

5. Komisija pri sprejemanju ukrepov iz odstavka 4 posebno pozornost nameni naslednjemu:

(a) ustrezno se uporabijo priporočene prakse in dokumenti z navodili ICAO;

(b) nobena zahteva ne presega tega, kar se zahteva od zrakoplovov iz člena 4(1)(b) in od operatorjev teh zrakoplovov;

(c) ustrezno se uporabijo ukrepi, izdani v skladu s členoma 5(5) in 8(5);

(d) postopek za pridobitev dovoljenj je v vsakem primeru preprost, sorazmeren, stroškovno učinkovit in smotrn ter dopušča določitev zahtev in prikazov skladnosti, sorazmernih z zahtevnostjo operacij in s tveganjem, ki ga te predstavljajo. Pri postopku se upoštevajo zlasti:

(i) rezultati revizijskega programa splošnega pregleda varnostnih standardov ICAO;

(ii) informacije iz preverjanj na ploščadi in zapisniki iz programa ocenjevanja tujih zrakoplovov (SAFA); in

(iii) druge priznane informacije o varnostnih vidikih glede zadevnega operatorja;

▼M2

(e) upoštevajo se varnostni vidiki, povezani ATM/ANS.

▼B

Člen 10

Nadzor in izvrševanje

▼M2

1. Države članice, Komisija in Agencija si skupaj prizadevajo zagotoviti skladnost s to uredbo in njenimi izvedbenimi predpisi.

▼B

2. Za izvajanje odstavka 1 države članice poleg nadzorovanja certifikatov, ki so jih izdale, izvajajo tudi preiskave, vključno s preverjanji na ploščadi, in sprejmejo ukrepe, vključno s prepovedjo vzletanja zrakoplova, za preprečitev nadaljnje kršitve predpisov.

3. Za izvajanje odstavka 1 Agencija izvaja preiskave v skladu s členom 24(2) in členom 55.

4. Da bi pristojnim organom omogočili ustrezno izvršilno ukrepanje, države članice, Komisija in Agencija izmenjujejo podatke v zvezi z ugotovljenimi kršitvami.

5. Ukrepe, namenjene spreminjanju nebistvenih določb tega člena z dopolnjevanjem, se sprejme v skladu z regulativnim postopkom s pregledom iz člena 65(4). Ti ukrepi podrobno določajo zlasti:

(a) pogoje za zbiranje, izmenjavo in razširjanje podatkov;

(b) pogoje za izvajanje preverjanj na ploščadi, vključno s sistematičnimi preverjanji;

▼B

(c) pogoje, pod katerimi morajo zrakoplovi, ki ne izpolnjujejo zahtev te uredbe in njenih izvedbenih predpisov, ostati na tleh.

Člen 11

Priznavanje certifikatov

1. Države članice, brez dodatnih tehničnih zahtev ali ocenjevanj, priznajo certifikate, izdane v skladu s to uredbo. Če velja začetno priznanje le za določen namen ali namene, vsa kasnejša priznanja veljajo le za enak(-e) namen(-e).

2. Komisija lahko na lastno pobudo ali na zahtevo države članice ali Agencije sproži postopek iz člena 65(7), da ugotovi, ali certifikat, izdan v skladu s to uredbo in njenimi izvedbenimi predpisi, dejansko izpolnjuje zahteve iz te uredbe in njenih izvedbenih predpisov.

V primeru neskladnosti ali neefektivne skladnosti Komisija od izdajatelja certifikata zahteva, da izvede ustrezne korektivne in zaščitne ukrepe, na primer omejitev ali začasna ukinitev tega certifikata. Poleg tega določbe odstavka 1 za ta certifikat prenehajo veljati z dnem, ko Komisija o svoji odločitvi uradno obvesti države članice.

3. Ko ima Komisija dovolj dokazov, da je izdajatelj iz odstavka 2 izvedel ustrezne korektivne ukrepe v zvezi z neskladnostjo oziroma neefektivno skladnostjo in da zaščitni ukrepi niso več potrebni, sklene, da se določbe odstavka 1 za ta certifikat ponovno uporabljajo. Te določbe veljajo z dnem, ko Komisija o svojem sklepu uradno obvesti države članice.

▼M2

4. Do začetka veljavnosti ukrepov iz člena 5(5), člena 7(6) in člena 9(4) in izteka prehodnih obdobij, ki jih predvidevajo ti ukrepi, ter brez poseganja v člen 69(4) se lahko certifikate, ki se jih ne more izdati v skladu s to uredbo, izda na podlagi veljavnih nacionalnih predpisov.

5. Do začetka veljavnosti ukrepov iz člena 8(5) in izteka prehodnih obdobij, ki jih predvidevajo ti ukrepi, ter brez poseganja v člen 69(4) se lahko certifikate, ki se jih ne more izdati v skladu s to uredbo, izda na podlagi veljavnih nacionalnih predpisov.

5a. Do začetka veljavnosti ukrepov iz člena 8a(5) in člena 8c(10) in izteka prehodnih obdobij, ki jih predvidevajo ti ukrepi, ter brez poseganja v člen 69(4) se lahko certifikate, ki se jih ne more izdati v skladu s to uredbo, izda na podlagi veljavnih nacionalnih predpisov.

5b. Do začetka veljavnosti ukrepov iz člena 8b(6) in izteka prehodnih obdobij, ki jih predvidevajo ti ukrepi, ter brez poseganja v člen 69(4) se lahko certifikate, ki se jih ne more izdati v skladu s to uredbo, izda na podlagi veljavnih nacionalnih predpisov ali, kjer je

▼M2

ustrezno, na podlagi ustreznih zahtev iz Uredbe Komisije (ES) št. 2096/2005 z dne 20. decembra 2005 o skupnih zahtevah za izvajanje navigacijskih služb zračnega prometa ([1]).

▼B

6. Določbe tega člena ne posegajo v Uredbo (ES) št. 2111/2005 in njene izvedbene predpise.

Člen 12

Priznavanje certifikacij tretjih držav

1. Z odstopanjem od določb te uredbe in njenih izvedbenih predpisov lahko Agencija ali letalski organi v državi članici izdajo certifikate na podlagi certifikatov, ki so jih izdali letalski organi tretje države, kakor je to predvideno v sporazumih o medsebojnem priznavanju med Skupnostjo in navedeno tretjo državo.

2. (a) Če ni sklenjenega sporazuma s Skupnostjo, lahko država članica ali Agencija izda certifikate na podlagi certifikacij, ki so jih pristojni organi tretje države izdali med izvajanjem sporazuma, sklenjenega med navedeno državo članico in zadevno tretjo državo pred začetkom veljavnosti s tem povezanih določb te uredbe, ter o tem uradno obvesti Komisijo in druge države članice. Agencija lahko takšne certifikate izda v imenu katere koli države članice med izvajanjem sporazuma, sklenjenega med eno od držav članic in zadevno tretjo državo.

(b) Če Komisija meni, da:

— z določbami sporazuma med državo članico in tretjo državo ne bi bilo mogoče zagotoviti stopnje varnosti, ki bi bila enakovredna tisti, ki jo določajo ta uredba in njeni izvedbeni predpisi, in/ali

— bi takšen sporazum povzročil diskriminacijo med državami članicami, ki ne bi bila upravičena iz nujnih varnostnih razlogov, ali da je sporazum v nasprotju z zunanjo politiko Skupnosti do tretjih držav,

lahko po postopku iz člena 65(2) zahteva, da zadevna država članica sporazum spremeni, odloži njegovo uporabo ali se mu odpove v skladu s členom 307 Pogodbe.

(c) Države članice sprejmejo ustrezne ukrepe za odpoved takšnih sporazumov čim prej po začetku veljavnosti sporazuma med Skupnostjo in zadevno tretjo državo na tistih področjih, ki jih ureja slednji sporazum.

Člen 13

Usposobljeni subjekti

Agencija ali zadevni nacionalni letalski organ pri dodeljevanju posebne naloge certificiranja usposobljenemu subjektu zagotovita, da ta subjekt izpolnjuje merila iz Priloge V.

▼M2

Usposobljeni subjekti ne izdajajo certifikatov.

([1]) UL L 335, 21.12.2005, str. 13.

▼B

Člen 14

Določbe o prožnosti

1. Določbe te uredbe in predpisi, sprejeti za njeno izvajanje, državi članici ne preprečujejo takojšnjega odziva na problem v zvezi z varnostjo, ki zadeva proizvod, osebo ali organizacijo, za katere veljajo določbe te uredbe.

Država članica nemudoma uradno obvesti Agencijo, Komisijo in druge države članice o sprejetih ukrepih in razlogih zanje.

2. (a) Agencija oceni, ali se varnostni problem lahko obravnava v okviru pooblastil, ki jih ima na podlagi člena 18(d). V tem primeru v enem mesecu po tem, ko je prejela uradno obvestilo v skladu z odstavkom 1, sprejme ustrezne sklepe.

(b) Če Agencija sklene, da varnostnega problema ni mogoče obravnavati v skladu s točko (a), v roku iz iste točke izda priporočilo v skladu s členom 18(b) o tem, ali je treba to uredbo ali njene izvedbene predpise spremeniti in ali je treba ukrepe, o katerih je bilo podano uradno obvestilo, preklicati ali ohraniti.

3. Ukrepe, namenjene spreminjanju nebistvenih določb te uredbe, med drugim, z dopolnjevanjem, glede tega, ali nezadostna stopnja varnosti ali pomanjkljivosti te uredbe ali njenih izvedbenih predpisov upravičuje uvedbo njihovih sprememb in ali se izvajanje ukrepov, sprejetih v skladu z odstavkom 1, lahko nadaljuje, se sprejme v skladu z regulativnim postopkom s pregledom iz člena 65(6). V takem primeru ukrepe na ustrezen način izvajajo vse države članice, za take ukrepe pa se uporabljajo določbe iz člena 11. Če se izkaže, da ukrepi niso upravičeni, jih zadevna država članica prekliče.

4. Države članice lahko v nujnih nepredvidenih ali časovno omejenih operativnih razmerah ali operativnih potrebah odobrijo izjeme od izpolnjevanja bistvenih zahtev, določenih v tej uredbi in njenih izvedbenih predpisih, če takšne izjeme ne prizadenejo stopnje varnosti. Agencijo, Komisijo in druge države članice je treba takoj uradno obvestiti o vseh takšnih izjemah, če se začnejo ponavljati ali če se odobrijo za obdobja, daljša od dveh mesecev.

5. Agencija oceni, ali so izjeme, o katerih jo uradno obvesti država članica, manj stroge od veljavnih določb Skupnosti, in v enem mesecu po prejemu uradnega obvestila izda priporočilo v skladu s členom 18(b) o tem, ali so te izjeme skladne s splošnimi varnostnimi cilji iz te uredbe ali katerega koli drugega predpisa Skupnosti.

Če izjema ne ustreza splošnemu varnostnemu cilju v tej uredbi ali kateremu koli drugemu predpisu Skupnosti, Komisija v skladu s postopkom iz člena 65(7) odloči, da izjeme ne bo odobrila. V takšnem primeru zadevna država članica izjemo prekliče.

▼B

6. Kadar je mogoče stopnjo zaščite, ki je enakovredna stopnji, doseženi z izvajanjem izvedbenih predpisov te uredbe, doseči na drug način, lahko države članice ne glede na državljanstvo dovolijo odstopanje od teh izvedbenih predpisov.

V takšnih primerih zadevna država članica uradno obvesti Agencijo in Komisijo, da namerava izdati takšno dovoljenje, ter navede razloge, ki upravičujejo potrebo po odstopanju od zadevnega predpisa, in pogoje za zagotovitev enakovredne stopnje zaščite.

7. Agencija v dveh mesecih po prejemu uradnega obvestila v skladu z odstavkom 6 izda priporočilo v skladu s členom 18(b) o tem, ali dovoljenje, predlagano v skladu z odstavkom 6, izpolnjuje pogoje iz navedenega odstavka.

Ukrepe, namenjene spreminjanju nebistvenih določb te uredbe z dopolnjevanjem, glede tega, ali se predlagano dovoljenje lahko dodeli, se sprejme v skladu z regulativnim postopkom s pregledom iz člena 65(6) v roku enega meseca po prejemu priporočila Agencije. V takšnem primeru Komisija o svoji odločitvi uradno obvesti vse države članice, ki so tudi upravičene do uporabe navedenega ukrepa. Za zadevni ukrep se uporabljajo določbe člena 15.

Člen 15

Informacijska mreža

1. Komisija, Agencija in nacionalni letalski organi si izmenjujejo vse informacije, ki so jim na voljo v zvezi z uporabo te uredbe in njenimi izvedbenimi predpisi. Subjekti, ki so jim zaupane preiskave ali analize nesreč in incidentov v civilnem letalstvu, so upravičeni do dostopa do takšnih informacij.

2. Brez poseganja v pravico javnosti do dostopa do dokumentov Komisije, ki jo določa Uredba (ES) št. 1049/2001, Komisija v skladu s postopkom iz člena 65(3) sprejme ukrepe za razširjanje informacij iz odstavka 1 tega člena zainteresiranim strankam na svojo lastno pobudo. Ti ukrepi, ki so lahko splošni ali posamični, temeljijo na potrebi po:

(a) posredovanju informacij osebam in organizacijam, ki jih potrebujejo za povečanje varnosti v letalstvu;

(b) omejitvi razširjanja informacij na tiste, ki so najbolj nujne za namen njihovih uporabnikov, s čimer se zagotovi ustrezna zaupnost takšnih informacij.

3. Nacionalni letalski organi v skladu s svojo nacionalno zakonodajo sprejmejo potrebne ukrepe za zagotovitev zaupnosti informacij, ki jih prejmejo na podlagi odstavka 1.

4. Agencija vsako leto objavi analizo varnosti, s katero javnost seznani s splošno stopnjo varnosti. Od začetka veljavnosti ukrepov iz člena 10(5) to poročilo o varnosti vsebuje analizo vseh informacij, prejetih v skladu s členom 10. Ta analiza je enostavna in lahko razumljiva ter nakazuje, ali obstajajo povečana varnostna tveganja. V tej analizi se viri informacij ne smejo razkriti.

▼B

Člen 16

Varovanje vira informacij

1. Kadar informacije iz člena 15(1) Komisiji ali Agenciji prostovoljno zagotovi fizična oseba, se vir teh informacij ne sme razkriti. Ko so bile informacije podane nacionalnemu organu, se vir teh informacij zaščiti v skladu z nacionalno zakonodajo.

2. Brez poseganja v veljavne predpise kazenskega prava se države članice vzdržijo sprožitve postopkov za nenačrtovane ali nenamerne kršitve zakonodaje, na katere so bile opozorjene samo zato, ker so te bile javljene na podlagi uporabe te uredbe in njenih izvedbenih predpisov.

To pravilo se ne uporablja za primere hude malomarnosti.

3. Brez poseganja v veljavne predpise kazenskega prava države članice v skladu s postopki iz svojih nacionalnih zakonodaj in praks zagotovijo, da zaposleni, ki predložijo informacije na podlagi uporabe te uredbe in njenih izvedbenih predpisov, ne postanejo žrtve diskriminacije s strani svojih delodajalcev.

To pravilo se ne uporablja za primere hude malomarnosti.

4. Ta člen se uporablja brez poseganja v nacionalne predpise o dostopu pravosodnih organov do podatkov.

POGLAVJE III

EVROPSKA AGENCIJA ZA VARNOST V LETALSTVU

ODDELEK I

Naloge

Člen 17

Ustanovitev in funkcije Agencije

1. Za izvajanje te uredbe se ustanovi Evropska agencija za varnost v letalstvu.

2. Za zagotavljanje ustreznega delovanja in razvoja varnosti civilnega letalstva Agencija:

(a) izvaja vse naloge in oblikuje mnenja o vseh vprašanjih, ki jih zajema člen 1(1);

(b) pomaga Komisiji s pripravo ukrepov, ki jih je treba sprejeti za izvajanje te uredbe. Kadar ti vključujejo tehnične predpise in zlasti predpise, ki zadevajo konstrukcijo, načrtovanje ter operativne vidike, Komisija ne sme spreminjati vsebine teh ukrepov brez predhodne uskladitve z Agencijo. Agencija nudi Komisiji pri opravljanju njenih nalog tudi potrebno tehnično, znanstveno in upravno pomoč;

(c) sprejema potrebne ukrepe v okviru pooblastil, ki ji jih daje ta uredba ali druga zakonodaja Skupnosti;

(d) izvaja inšpekcijske preglede in preiskave, nujne za opravljanje njenih nalog;

▼B

(e) v okviru svoje pristojnosti v imenu držav članic izvaja tiste funkcije in naloge, ki jih državam članicam pripisujejo veljavne mednarodne konvencije, zlasti Čikaška konvencija.

Člen 18

Dejavnosti Agencije

Agencija po potrebi:

(a) Komisiji predloži svoje mnenje;

(b) izdaja priporočila, naslovljena na Komisijo, za uporabo člena 14;

▼M2

(c) izdaja certifikacijske specifikacije in sprejemljive postopke usklajevanja pa tudi vsa navodila za uporabo te uredbe in njenih izvedbenih predpisov;

(d) sprejme ustrezne odločitve za uporabo členov 20, 21, 22, 22a, 22b, 23, 54 in 55, vključno s tem, da lahko imetnikom izdanih certifikatov v nepredvidenih izrednih operativnih razmerah ali zaradi časovno omejenih operativnih potreb dovoli izjemo pri izpolnjevanju bistvenih zahtev, določenih v tej uredbi in njenih izvedbenih predpisih, pod pogojem, da takšne izjeme ne prizadenejo stopnje varnosti, da se odobrijo za obdobje, ki ne presega dveh mesecev, da se sporočijo Komisiji in da se ne podaljšajo;

▼B

(e) izdaja poročila po opravljenih inšpekcijskih pregledih standardiziranja na podlagi členov 24(1) in 54.

Člen 19

Mnenja, certifikacijske zahteve in navodila

1. Agencija pripravi osnutke predlogov kot pomoč Komisiji pri oblikovanju predlogov za osnovna načela, uporabo in bistvene zahteve, ki jih mora Komisija predložiti Evropskemu parlamentu in Svetu, in pri sprejetju izvedbenih predpisov. Agencija te osnutke predloži Komisiji v obliki mnenja.

2. Agencija v skladu s členom 52 in izvedbenimi predpisi Komisije oblikuje:

▼M2

(a) certifikacijske specifikacije in sprejemljive postopke usklajevanja, ter

▼B

(b) navodila,

ki se uporabljajo v postopku certifikacije.

Ti dokumenti odražajo stanje tehnike in najboljšo prakso na zadevnih področjih ter se ažurirajo z upoštevanjem izkušenj, pridobljenih na področju letalstva na svetovni ravni, ter znanstvenega in tehničnega napredka.

▼B

Člen 20

Certificiranje plovnosti in vpliva na okolje

1. V zvezi s proizvodi, deli in napravami iz člena 4(1)(a) in (b) Agencija po potrebi, ter kakor določa Čikaška konvencija ali njene priloge, v imenu držav članic izvaja funkcije in naloge države projektiranja, proizvodnje ali registracije, ki se nanašajo na odobritev projekta. V ta namen mora zlasti:

(a) določiti in uradno sporočiti osnovo za certifikacijo tipa za vsak proizvod, za katerega se zahteva certifikat tipa ali sprememba certifikata tipa. Takšno osnovo za certificiranje sestavljajo zbirka veljavnih plovnostnih predpisov, določbe s potrjeno enakovredno stopnjo varnosti, in posebne podrobne tehnične specifikacije, ki so potrebne, kadar katera od določb iz zbirke plovnostnih predpisov zaradi konstrukcijskih značilnosti določenega proizvoda ali zaradi operativnih izkušenj ne zadošča ali ni primerna za zagotavljanje skladnosti z bistvenimi zahtevami;

(b) določiti in uradno sporočiti posebne plovnostne specifikacije za vsak proizvod, za katerega se zahteva spričevalo o plovnosti z omejitvami;

(c) določiti in uradno sporočiti podrobne plovnostne specifikacije za vsak del ali napravo, za katero se zahteva certifikat;

(d) določiti in uradno sporočiti ustrezne okoljevarstvene zahteve za vsak proizvod, za katerega se zahteva certificiranje vpliva na okolje v skladu s členom 6;

(e) sama ali prek nacionalnih letalskih organov ali usposobljenih subjektov izvajati preiskave, povezane s certificiranjem proizvodov, delov in naprav;

(f) izdajati ustrezne certifikate tipa ali z njimi povezane spremembe;

(g) izdajati certifikate za dele in naprave;

(h) izdajati ustrezne certifikate vpliva na okolje;

(i) spremeniti, začasno odvzeti ali preklicati zadevni certifikat, če niso več izpolnjeni pogoji, v skladu s katerimi je bil certifikat izdan, ali če pravna ali fizična oseba, ki ima certifikat, ne izpolnjuje obveznosti, ki jih nalaga ta uredba ali njeni izvedbeni predpisi;

(j) opravljati funkcije v zvezi s stalno plovnostjo proizvodov, delov in naprav, ki so pod njenim nadzorom, in se brez odlašanja odzvati na probleme v zvezi z varnostjo in izdajati ter razširjati veljavne obvezne informacije;

(k) za zrakoplove, za katere naj bi se izdalo dovoljenje za letenje, določiti plovnostne standarde in postopke za izpolnjevanje pogojev iz člena 5(4)(a);

(l) v dogovoru z državo članico, v kateri je zrakoplov registriran ali naj bi se registriral, za namen certificiranja pod nadzorom Agencije izdajati dovoljenja za letenje za zrakoplove.

2. Agencija v zvezi z organizacijami:

(a) sama ali prek nacionalnih letalskih organov ali usposobljenih subjektov izvaja inšpekcijske preglede in revizije v organizacijah, ki jih certificira;

▼B

(b) izdaja in podaljšuje certifikate:

(i) organizacijam za projektiranje ali

(ii) organizacijam za proizvodnjo na ozemlju držav članic, če to zahteva zadevna država članica, ali

(iii) organizacijam za proizvodnjo in organizacijam za vzdrževanje zunaj ozemlja držav članic;

(c) spremeni, začasno odvzame ali prekliče certifikat organizaciji, če ta preneha izpolnjevati pogoje, v skladu s katerimi je bil certifikat izdan, ali če zadevna organizacija ne izpolnjuje obveznosti, ki jih nalaga ta uredba ali njeni izvedbeni predpisi.

Člen 21

Certificiranje pilotov

1. Za osebje in organizacije iz člena 7(1) Agencija:

(a) sama ali s pomočjo nacionalnih letalskih organov ali usposobljenih subjektov izvaja preiskave in revizije organizacij, ki jih certificira, ter po potrebi njihovega osebja;

(b) izdaja in podaljšuje certifikate organizacijam za usposabljanje pilotov in zdravstvenim centrom za letalsko osebje zunaj ozemlja držav članic ter po potrebi njihovemu osebju;

(c) spremeni, omeji, začasno odvzame ali prekliče zadevni certifikat, če pogoji, pod katerimi je bil izdan, niso več izpolnjeni ali če pravna ali fizična oseba, ki ima certifikat, ne izpolnjuje obveznosti, ki jih nalaga ta uredba ali njeni izvedbeni predpisi.

2. Za simulacijske naprave za usposabljanje iz člena 7(1) Agencija:

(a) sama ali s pomočjo nacionalnih letalskih organov ali usposobljenih subjektov izvaja tehnični nadzor nad napravami, ki jih certificira;

(b) izdaja in podaljšuje certifikate:

(i) simulacijskih naprav za usposabljanje, ki jih uporabljajo organizacije, ki jih je certificirala Agencija, ali

(ii) simulacijskih naprav za usposabljanje, ki se nahajajo na ozemlju držav članic, če jo za to zaprosi zadevna država članica;

(iii) simulacijskih naprav za usposabljanje, ki se nahajajo izven ozemlja držav članic;

(c) spremeni, omeji, začasno odvzame ali prekliče zadevni certifikat, če pogoji, pod katerimi je bil izdan, niso več izpolnjeni ali če pravna ali fizična oseba, ki ima certifikat, ne izpolnjuje obveznosti, ki jih nalaga ta uredba ali njeni izvedbeni predpisi.

▼B

Člen 22

Certifikacija letalskih operacij

1. Agencija se brez odlašanja odzove na problem v zvezi z varnostjo letalskih operacij, tako da določi korektivne ukrepe in razširja s tem povezane informacije, tudi državam članicam.

2. V zvezi z omejitvijo trajanja poleta:

(a) Agencija izdaja ustrezne certifikacijske zahteve za zagotovitev upoštevanja bistvenih zahtev in po potrebi povezanih izvedbenih predpisov. Izvedbeni predpisi v izhodišču vključujejo vse bistvene določbe poddela Q Priloge III k Uredbi (EGS) št. 3922/91, pri čemer se upoštevajo zadnja znanstvena in tehnična dognanja;

(b) država članica lahko potrdi posamezne specifikacijske sheme operatorjev za trajanje letov, ki odstopajo od certifikacijskih zahtev iz točke (a). V tem primeru država članica brez odlašanja uradno obvesti Agencijo, Komisijo in druge države članice, da namerava odobriti takšno posamezno shemo;

(c) ob prejemu uradnega obvestila Agencija v roku enega meseca oceni posamezno shemo na podlagi znanstvene in zdravstvene ocene. Zatem lahko zadevna država članica poda odobritev, kot priglašeno, razen če je Agencija z njo razpravljala o shemi in je predlagala spremembe zanjo. Če se država članica strinja s spremembami, lahko skladno s tem poda odobritev;

(d) v primeru nujnih nepredvidenih operativnih razmer ali časovno omejenih in enkratnih operativnih potreb se lahko odstopanja od certifikacijskih zahtev uporabljajo začasno, dokler Agencija ne poda svojega mnenja;

(e) če se država članica ne strinja z zaključki Agencije o posamezni shemi, zadevo preda Komisiji, da ta v skladu postopkom iz člena 65(3) odloči, ali je ta shema v skladu z varnostnimi cilji te uredbe;

(f) vsebine posameznih shem, ki so sprejemljive za Agencijo ali o katerih je Komisija sprejela pozitivno odločitev v skladu s točko (e), se objavijo.

▼M2

Člen 22a

ATM/ANS

Agencija v zvezi z ATM/ANS iz člena 4(3c):

(a) izvaja, sama ali prek nacionalnih letalskih organov ali usposobljenih subjektov, inšpekcijske preglede in revizije organizacij, ki jih certificira;

(b) izdaja in podaljšuje certifikate organizacijam, ki imajo sedež zunaj območja, za katerega veljajo določbe Pogodbe, in ki opravljajo storitve v zračnem prostoru, za katerega Pogodba velja;

(c) izdaja in podaljšuje certifikate organizacijam, ki opravljajo vseevropske storitve;

▼M2

(d) spremeni, začasno odvzame ali prekliče zadevni certifikat, če pogoji, v skladu s katerimi je bil certifikat izdan, niso več izpolnjeni ali če imetnik certifikata ne izpolnjuje obveznosti, ki jih nalaga ta uredba ali njeni izvedbeni predpisi.

Člen 22b

Certificiranje kontrolorjev zračnega prometa

Agencija v zvezi z osebami in organizacijami iz člena 8c(1):

(a) izvaja, sama ali prek nacionalnih letalskih organov ali usposobljenih subjektov, preiskave in revizije organizacij, ki jih certificira, ter po potrebi njihovega osebja;

(b) izdaja in podaljšuje certifikate organizacijam za usposabljanje kontrolorjev zračnega prometa s sedežem zunaj ozemlja držav članic ter po potrebi njihovemu osebju;

(c) spremeni, začasno odvzame ali prekliče zadevni certifikat, če pogoji, v skladu s katerimi je bil certifikat izdan, niso več izpolnjeni ali če fizična ali pravna oseba, ki je imetnik certifikata, ne izpolnjuje obveznosti, ki jih nalaga ta uredba ali njeni izvedbeni predpisi.

▼B

Člen 23

Operatorji tretjih držav

1. Za operatorje zrakoplovov iz člena 4(1)(d), ki se ukvarjajo s komercialno dejavnostjo, Agencija:

(a) sama ali s pomočjo nacionalnih letalskih organov ali usposobljenih subjektov izvaja preiskave in revizije;

(b) izdaja in podaljšuje dovoljenja iz člena 9(2), razen če država članica opravlja funkcije in naloge države operatorja za te operatorje;

(c) spremeni, omeji, začasno odvzame ali prekliče ustrezno dovoljenje, če pogoji, v skladu s katerimi ga je izdala, niso več izpolnjeni ali če zadevna organizacija ne izpolnjuje obveznosti, ki jih nalaga ta uredba ali njeni izvedbeni predpisi.

2. Za operatorje zrakoplovov iz člena 4(1)(d), ki se ne ukvarjajo s komercialno dejavnostjo, Agencija:

(a) sprejema izjave iz člena 9(3) in

(b) sama ali prek nacionalnih letalskih organov ali usposobljenih subjektov izvaja nadzor nad operatorji, od katerih je prejela izjavo.

3. Za zrakoplove iz člena 4(1)(d) Agencija izdaja dovoljenja v skladu s členom 9(4)(a).

▼B

Člen 24

Spremljanje uporabe predpisov

1. Agencija izvaja inšpekcijske preglede standardiziranja na področjih iz člena 1(1), da se spremlja uporaba te uredbe in njenih izvedbenih predpisov s strani nacionalnih pristojnih organov, in o tem poroča Komisiji.

2. Agencija izvaja preiskave podjetij zaradi spremljanja uporabe te uredbe in njenih izvedbenih predpisov.

3. Agencija ob upoštevanju ciljev iz člena 2 oceni vpliv uporabe te uredbe in njenih izvedbenih predpisov.

4. V zvezi z uporabo člena 14 se je treba posvetovati z Agencijo, ki svoja priporočila predloži Komisiji.

5. Način dela Agencije pri opravljanju nalog iz odstavkov 1, 3 in 4 je pogojen z zahtevami, ki bodo sprejete v skladu s postopkom iz člena 65(2), ob upoštevanju načel iz členov 52 in 53.

Člen 25

Globe in periodične denarne kazni

1. Brez poseganja v člena 20 in 55 lahko Komisija na zahtevo Agencije:

(a) naloži globe osebam in podjetjem, katerim je Agencija izdala certifikat, če so namerno ali zaradi malomarnosti kršili določbe te uredbe in njene izvedbene predpise;

(b) osebam in podjetjem, katerim je Agencija izdala certifikat, naloži periodične denarne kazni, ki se izračunajo od datuma sprejetja odločbe, da se te osebe in podjetja prisili v spoštovanje določb te uredbe in njenih izvedbenih predpisov.

2. Globe in periodične denarne kazni iz odstavka 1 so odvračilne in sorazmerne glede na težavnost primera in ekonomske zmožnosti zadevnega imetnika certifikata, zlasti ob upoštevanju stopnje ogrožanja varnosti. Skupni znesek glob ne presega 4 % letnega prihodka ali prometa imetnika certifikata. Skupni znesek periodične kazni ne presega 2,5 % povprečnega dnevnega prihodka ali prometa imetnika certifikata.

3. Komisija v skladu s postopkom iz člena 65(3) sprejme podrobne predpise za izvajanje tega člena. V njem navede zlasti:

(a) podrobna merila za določitev višine globe ali periodične denarne kazni; in

(b) postopke preiskave, povezane ukrepe in poročanje ter pravila pri postopkih odločanja, vključno z določbami o pravici do zaščite, dostopu do dokumentacije, pravnem zastopstvu, zaupnosti, začasnih določbah in določanju višine glob in periodičnih denarnih kazni ter njihovi izterjavi.

▼B

4. S pritožbo zoper odločbo, s katero je Komisija določila globo ali periodično denarno kazen, ima Sodišče Evropskih skupnosti neomejeno pristojnost do pregleda odločbe. Naloženo globo ali periodično denarno kazen lahko prekliče, zniža ali zviša.

5. Odločbe, sprejete v skladu z odstavkom 1, ne posegajo na področje kazenskega prava.

Člen 26

Raziskave

1. Agencija lahko pripravi in financira raziskave, če se strogo nanašajo na izboljšanje dejavnosti na področju iz njene pristojnosti, brez poseganja v pravo Skupnosti.

2. Agencija usklajuje svoje raziskovalne in razvojne dejavnosti z dejavnostmi Komisije in držav članic, s čimer zagotovi medsebojno skladnost strategij in dejavnosti.

3. Rezultati raziskav, ki jih financira Agencija, se objavijo, če jih Agencija ni uvrstila med zaupne.

Člen 27

Mednarodni odnosi

1. Agencija pomaga Skupnosti in državam članicam pri njihovih odnosih s tretjimi državami v skladu z ustreznim pravom Skupnosti. Pomaga zlasti pri uskladitvi predpisov in medsebojnem priznavanju potrdil, s katerimi se potrjuje ustrezna uporaba predpisov.

2. Agencija lahko sodeluje z letalskimi organi tretjih držav in mednarodnimi organizacijami, ki so pristojni za vprašanja, zajeta v tej uredbi, v okviru delovnih dogovorov, sklenjenih s temi telesi, v skladu z ustreznimi določbami Pogodbe. Komisija mora te dogovore predhodno potrditi.

3. Agencija pomaga državam članicam pri izpolnjevanju njihovih mednarodnih obveznosti, zlasti tistih iz Čikaške konvencije.

ODDELEK II

Notranja struktura

Člen 28

Pravni status, sedež, lokalni uradi

1. Agencija je organ Skupnosti. Je pravna oseba.

2. Agencija ima v vseh državah članicah najširšo pravno in poslovno sposobnost, ki jo pravnim osebam priznava nacionalna zakonodaja. Zlasti lahko pridobiva premično in nepremično premoženje in z njim razpolaga ter je lahko stranka v sodnem postopku.

3. Agencija lahko ustanovi lastne lokalne urade v državah članicah, za kar je potrebno njihovo soglasje.

4. Agencijo predstavlja njen izvršni direktor.

▼B

Člen 29

Osebje

1. Za osebje Agencije veljajo kadrovski predpisi za uradnike Evropskih skupnosti, Pogoji za zaposlitev drugih uslužbencev in predpisi, ki jih skupaj sprejmejo institucije Evropskih skupnosti in so namenjeni izvajanju navedenih kadrovskih predpisov in pogojev za zaposlitev, brez poseganja v uporabo člena 39 te uredbe za člane komisije za pritožbe.

2. Brez poseganja v člen 42 Agencija v zvezi s svojim osebjem izvaja pooblastila, ki jih kadrovski predpisi in pogoji za zaposlitev dodeljujejo organom za imenovanje.

3. Osebje Agencije sestavlja strogo omejeno število uradnikov, ki jih Komisija ali države članice dodelijo ali začasno premestijo za opravljanje vodstvenih dolžnosti. Ostalo osebje sestavljajo zaposleni, ki jih Agencija pridobi glede na potrebe za opravljanje svojih nalog.

Člen 30

Privilegiji in imunitete

Za Agencijo se uporablja Protokol o privilegijih in imunitetah Evropskih skupnosti, ki je priložen k Pogodbama o ustanovitvi Evropske skupnosti in Evropske skupnosti za atomsko energijo.

Člen 31

Odgovornost

1. Pogodbeno odgovornost Agencije ureja pravo, ki se uporablja za zadevno pogodbo.

2. Sodišče Evropskih skupnosti je pristojno za odločanje na podlagi katere koli arbitražne klavzule v pogodbah, ki jih sklene Agencija.

3. V primeru nepogodbene odgovornosti Agencija v skladu s splošnimi načeli, ki so skupna pravnim ureditvam držav članic, poravna kakršno koli škodo, ki so jo povzročile njene službe ali njeni uslužbenci pri opravljanju svojih dolžnosti.

4. V odškodninskih sporih glede povračila kakršne koli škode iz odstavka 3 je pristojno Sodišče Evropskih skupnosti.

5. Osebno odgovornost uslužbencev do Agencije urejajo določbe kadrovskih predpisov in pogojev za zaposlitev, ki se uporabljajo zanje.

▼B

Člen 32

Objava dokumentov

1. Brez poseganja v odločitve, sprejete na podlagi člena 290 Pogodbe, se naslednji dokumenti objavijo v vseh uradnih jezikih Skupnosti:

(a) analiza varnosti iz člena 15(4);

(b) mnenja, naslovljena na Komisijo v skladu s členom 19(1);

(c) splošno letno poročilo in delovni program, navedena v členu 33(2)(b) oziroma (c).

2. Prevajalske storitve, potrebne za delovanje Agencije, zagotovi Prevajalski center za organe Evropske unije.

Člen 33

Pooblastila upravnega odbora

1. Agencija ima upravni odbor.

2. Upravni odbor:

(a) imenuje izvršnega direktorja in direktorje, ki jih predlaga izvršni direktor v skladu s členom 39;

(b) sprejme splošno letno poročilo o aktivnostih Agencije in ga najpozneje do 15. junija pošlje Evropskemu parlamentu, Svetu, Komisiji, Računskemu sodišču in državam članicam; v imenu Agencije Evropskemu parlamentu in Svetu (v nadaljevanju „proračunskemu organu“) letno pošilja vse informacije, pomembne za izid ocenjevalnih postopkov, zlasti informacije o učinkih ali posledicah sprememb Agenciji dodeljenih nalog;

(c) vsako leto pred ►M2 30. novembrom ◄ in po prejemu mnenja Komisije sprejme delovni program Agencije za naslednje leto in ga pošlje Evropskemu parlamentu, Svetu, Komisiji in državam članicam; program sprejme brez poseganja v letni proračunski postopek Skupnosti in zakonodajni program Skupnosti za področja, ki se nanašajo na varnost v letalstvu; delovnemu programu se priloži mnenje Komisije;

(d) v dogovoru s Komisijo sprejema smernice za dodelitev nalog certificiranja nacionalnim letalskim organom in usposobljenim subjektom;

(e) določa postopke za odločanje izvršnega direktorja, kakor je navedeno v členih 52 in 53;

(f) opravlja svoje naloge v zvezi s proračunom Agencije v skladu s členi 59, 60 in 63;

(g) imenuje člane komisije za pritožbe v skladu s členom 41;

(h) izvršuje disciplinsko oblast nad izvršnim direktorjem in, v dogovoru z izvršnim direktorjem, nad direktorji;

(i) daje svoje mnenje v zvezi z ureditvami taks in dajatev, kakor je navedeno v členu 64(1);

▼B

(j) sprejme svoj poslovnik;

(k) odloča o jezikovni ureditvi v Agenciji;

(l) po potrebi dopolnjuje seznam dokumentov iz člena 32(1);

(m) določa organizacijsko strukturo Agencije in sprejme kadrovsko politiko Agencije.

3. Upravni odbor lahko svetuje izvršnemu direktorju pri katerem koli vprašanju, ki je tesno povezano s strateškim razvojem varnosti v letalstvu, vključno z raziskavami iz člena 26.

4. Upravni odbor ustanovi svetovalni organ zainteresiranih strank, s katerim se posvetuje, preden sprejme odločitve na področjih, ki so navedena v odstavkih 2(c), (e), (f) in (i). Upravni odbor se lahko odloči za posvetovanje s svetovalnim organom tudi glede vprašanj iz odstavkov 2 in 3. Upravnega odbora mnenje svetovalnega odbora ne zavezuje.

5. Upravni odbor lahko ustanovi delovna telesa, ki mu pomagajo pri opravljanju njegovih nalog, vključno s pripravljanjem njegovih sklepov in spremljanjem njihovega izvajanja.

Člen 34

Sestava upravnega odbora

1. Upravni odbor sestavljajo po en predstavnik vsake države članice in predstavnik Komisije. Člane se izbere na osnovi njihovih priznanih izkušenj in prizadevanj na področju civilnega letalstva, vodstvenih sposobnosti in znanja, potrebnega za uresničevanje ciljev te uredbe. O tem se v celoti obvesti pristojni odbor Evropskega parlamenta.

Vsaka država članica imenuje člana upravnega odbora in njegovega namestnika, ki člana zastopa v njegovi odsotnosti. Komisija prav tako imenuje svojega predstavnika in njegovega namestnika. Mandat traja pet let. Lahko se podaljša.

2. Kadar je to primerno, se sodelovanje predstavnikov evropskih tretjih držav in pogoje za takšno sodelovanje določi s sporazumi iz člena 66.

3. Svetovalni organ iz člena 33(4) izbere štiri svoje člane, ki sodelujejo v upravnem odboru kot opazovalci. Njihova naloga je, da čim širše predstavljajo različna mnenja, zastopana v svetovalnem organu. Njihov mandat traja trideset mesecev in se lahko enkrat podaljša.

Člen 35

Predsedstvo upravnega odbora

1. Upravni odbor izmed svojih članov izvoli predsednika in njegovega namestnika. Namestnik po uradni dolžnosti nadomešča predsednika, kadar ta ne more opravljati svojih dolžnosti.

▼B

2. Mandat predsednika in namestnika predsednika poteče s prenehanjem članstva v upravnem odboru. V skladu s tem mandat predsednika ali namestnika predsednika traja tri leta. Mandat se lahko enkrat podaljša.

Člen 36

Zasedanja

1. Zasedanja upravnega odbora skliče njegov predsednik.

2. Izvršni direktor Agencije sodeluje v razpravah.

3. Upravni odbor redno zaseda najmanj dvakrat letno. Poleg tega se sestane na zahtevo predsednika ali na zahtevo najmanj tretjine njegovih članov.

4. Upravni odbor lahko povabi katero koli osebo, katere mnenje utegne biti koristno, da se kot opazovalka udeleži zasedanj odbora.

5. Članom upravnega odbora lahko ob upoštevanju določb poslovnika pomagajo svetovalci ali izvedenci.

6. Sekretariat za upravni odbor zagotovi Agencija.

Člen 37

Glasovanje

1. Brez poseganja v člen 39(1) upravni odbor sprejema odločitve z dvotretjinsko večino svojih članov. Na zahtevo člana upravnega odbora se odločitev iz člena 33(2)(k) sprejme s soglasjem.

2. Vsak član, ki je imenovan v skladu s členom 34(1), ima en glas. V odsotnosti člana je do glasovalne pravice upravičen njegov/njen namestnik. Opazovalci in izvršni direktor Agencije ne glasujejo.

3. Poslovnik določa podrobnejša pravila glasovanja, zlasti pogoje, pod katerimi član lahko deluje v imenu drugega člana, ter po potrebi vse zahteve v zvezi s sklepčnostjo.

Člen 38

Naloge in pooblastila izvršnega direktorja

1. Agencijo vodi njen izvršni direktor, ki je popolnoma samostojen pri izvajanju svojih nalog. Brez poseganja v pristojnosti Komisije in upravnega odbora, izvršni direktor niti ne zahteva niti ne sprejema nobenih navodil katere koli vlade ali drugega organa.

2. Evropski parlament ali Svet lahko izvršnega direktorja povabita, da poroča o izvajanju svojih nalog.

▼B

3. Izvršni direktor ima naslednje naloge in pooblastila:

(a) odobri ukrepe Agencije, opredeljene v členu 18, v okviru omejitev, ki jih določa ta uredba, njeni izvedbeni predpisi in kateri koli veljavni predpis;

(b) odloča o inšpekcijskih pregledih in preiskavah, kakor je določeno v členih 54 in 55;

(c) nacionalnim letalskim organom ali usposobljenim subjektom dodeljuje naloge certificiranja v skladu z navodili, ki jih določi upravni odbor;

(d) opravlja vse mednarodne naloge in skrbi za tehnično sodelovanje s tretjimi državami v skladu s členom 27;

(e) ukrene vse potrebno, vključno s sprejetjem notranjih upravnih navodil in objavo obvestil, da zagotovi delovanje Agencije v skladu z določbami te uredbe;

(f) vsako leto pripravi osnutek splošnega poročila in ga predloži upravnemu odboru;

(g) izvršuje pooblastila iz člena 29(2) v zvezi z osebjem Agencije;

(h) pripravlja ocene prihodkov in odhodkov Agencije v skladu s členom 59 in izvršuje proračun v skladu s členom 60;

(i) prenaša svoja pooblastila na druge člane, zaposlene v Agenciji, ob upoštevanju predpisov, ki jih je treba sprejeti v skladu s postopkom iz člena 65(2);

(j) s soglasjem upravnega odbora odloča v zvezi z ustanovitvijo lokalnih uradov v državah članicah v skladu s členom 28(3);

(k) pripravi in izvaja letni delovni program;

(l) odgovarja na prošnje za pomoč s strani Komisije.

Člen 39

Imenovanje visokih uradnikov

1. Izvršnega direktorja se imenuje na podlagi zaslug in dokazil o usposobljenosti in izkušnjah, pomembnih za civilno letalstvo. Izvršnega direktorja imenuje ali razreši upravni odbor na predlog Komisije. Upravni odbor odloča s tričetrtinsko večino svojih članov. Pred imenovanjem se lahko od kandidata, ki ga je izbral upravni odbor, zahteva, da poda izjavo pred pristojnim odborom ali odbori Evropskega parlamenta ter odgovarja na vprašanja njegovih/njihovih članov.

2. Izvršnemu direktorju lahko pomaga eden ali več direktorjev. Če je izvršni direktor odsoten ali zadržan, ga nadomesti eden od direktorjev.

3. Direktorje Agencije se imenuje na podlagi njihove strokovne usposobljenosti, pomembne za civilno letalstvo. Direktorje imenuje ali razreši upravni odbor na predlog izvršnega direktorja.

4. Mandat izvršnega direktorja in direktorjev traja pet let. Mandat direktorjev se lahko podaljša, izvršni direktor pa je lahko ponovno imenovan samo enkrat.

▼B

Člen 40

Pooblastila komisij za pritožbe

1. V Agenciji se ustanovi ena ali več komisij za pritožbe.

2. Komisija ali komisije za pritožbe so pristojne za odločanje o pritožbah zoper odločbe iz člena 44.

3. Komisija ali komisije za pritožbe se sestanejo po potrebi. Število komisij za pritožbe in dodelitev dela določi Komisija v skladu s postopkom iz člena 65(3).

Člen 41

Sestava komisij za pritožbe

1. Komisijo za pritožbe sestavljajo predsednik in dva druga člana.

2. Predsednik in drugi člani imajo namestnike, ki jih zastopajo med njihovo odsotnostjo.

3. Predsednika, druge člane ter njihove namestnike imenuje upravni odbor s seznama usposobljenih kandidatov, ki ga sprejme Komisija.

4. Kadar komisija za pritožbe oceni, da narava pritožbe tako zahteva, lahko povabi največ dva dodatna člana s seznama iz odstavka 3.

5. O usposobljenosti, ki se zahteva za člane vsake komisije za pritožbe, pooblastilih posameznih članov v fazi priprave odločb in pogojih glasovanja odloča Komisija, v skladu s postopkom iz člena 65(3).

Člen 42

Člani komisij za pritožbe

1. Mandat članov komisij za pritožbe, vključno s predsedniki in namestniki, traja pet let. Lahko se podaljša.

2. Člani komisij za pritožbe so neodvisni. Pri sprejemanju odločitev niso vezani na nikakršna navodila.

3. Člani komisij za pritožbe ne smejo opravljati drugih dolžnosti v Agenciji. Funkcija članov komisij za pritožbe se lahko opravlja s polovičnim delovnim časom.

4. Članov komisij za pritožbe med njihovim mandatom ni mogoče odstaviti niti z njihove funkcije niti s seznama kvalificiranih kandidatov, razen če za takšno odstavitev obstajajo utemeljeni razlogi ali če tako odloči Komisija na podlagi mnenja upravnega odbora.

▼B

Člen 43

Izključitev in izločitev

1. Člani komisij za pritožbe ne smejo sodelovati v pritožbenih postopkih, če imajo pri tem kakršen koli osebni interes ali če so pred tem kot predstavniki ene od strank sodelovali v postopku ali pa so sodelovali pri odločitvi, ki je predmet pritožbe.

2. Če član komisije za pritožbe zaradi enega od razlogov iz odstavka 1 ali zaradi kakršnih koli drugih razlogov meni, da ne bi smel sodelovati v pritožbenem postopku, mora o tem obvestiti komisijo za pritožbe.

3. Člane komisije za pritožbe lahko izloči katera koli stranka v pritožbenem postopku iz katerega koli razloga iz odstavka 1 ali ob sumu o njihovi pristranskosti. Takšna izločitev ni dopustna, če je stranka kljub poznavanju razlogov za izločitev v pritožbenem postopku opravila postopkovno dejanje. Izločitev ne sme temeljiti na državljanstvu članov.

4. Komisije za pritožbe odločajo o ukrepih, ki jih je treba sprejeti v primerih iz odstavkov 2 in 3, brez sodelovanja člana, ki ga ti ukrepi zadevajo. Zadevnega člana v komisiji za pritožbe pri odločanju zamenja njegov namestnik.

Člen 44

Odločbe, ki so predmet pritožbe

▼M2

1. Pritožbo je mogoče vložiti zoper odločbe Agencije, sprejete v skladu s členi 20, 21, 22, 22a, 22b, 23, 55 ali 64.

▼B

2. Pritožba, ki je predložena v skladu z odstavkom 1, nima odložilnega učinka. Kljub temu pa lahko Agencija odloži uporabo odločbe, zoper katero je bila vložena pritožba, kadar meni, da okoliščine to dovoljujejo.

3. Pritožba zoper odločbo, ki ne ustavi postopka za eno od strank, se lahko vloži le skupaj s pritožbo na končno odločitev, razen če slednja odločba ne predvideva ločene pritožbe.

Člen 45

Osebe, ki imajo pravico do pritožbe

Pravna ali fizična oseba se lahko pritoži zoper odločbo, ki je nanjo naslovljena, ali zoper odločbo, ki jo neposredno in individualno zadeva, čeprav gre za odločbo, naslovljeno na neko drugo osebo. Stranke v postopku so lahko stranke v pritožbenem postopku.

▼B

Člen 46

Rok in oblika

Pritožba se skupaj z obrazložitvijo vloži pri Agenciji v pisni obliki v dveh mesecih potem, ko je bila zadevna oseba o ukrepu uradno obveščena, ali, če takšnega uradnega obvestila ni, v dveh mesecih po dnevu, ko je bila seznanjena z ukrepom.

Člen 47

Vmesna sprememba

1. Če izvršni direktor meni, da je pritožba sprejemljiva in utemeljena, odločbo spremeni. To ne velja, kadar pritožnik nasprotuje drugi stranki v pritožbenem postopku.

2. Če odločba ni spremenjena v mesecu dni po prejemu obrazložene pritožbe, Agencija takoj odloča o odložitvi izvajanja odločbe v skladu z drugim stavkom člena 44(2) in predloži pritožbo komisiji za pritožbe.

Člen 48

Preučitev pritožb

1. Če je pritožba dopustna, komisija za pritožbe preuči njeno utemeljenost.

2. Ko preučuje utemeljenost pritožbe v skladu z odstavkom 1, komisija za pritožbe deluje hitro. Kadar je potrebno, povabi stranke v pritožbenem postopku, da v določenih rokih predložijo pripombe na uradna obvestila, ki jih je izdala komisija za pritožbe sama, ali na sporočila drugih strank v pritožbenem postopku. Stranke v pritožbenem postopku imajo pravico do ustnega dajanja izjav.

Člen 49

Odločitev o pritožbi

Komisija za pritožbe lahko izvaja vsa pooblastila v okviru pristojnosti Agencije ali zadevo predloži pristojnemu organu Agencije. Slednjega zavezuje odločitev komisije za pritožbe.

Člen 50

Tožbe pred Sodiščem Evropskih skupnosti

1. Na Sodišču Evropskih skupnosti je mogoče vložiti tožbo za razveljavitev aktov Agencije, ki so pravno zavezujoči za tretje stranke, zaradi neukrepanja in zaradi škode, ki jo je s svojimi dejavnostmi povzročila Agencija.

▼M2

2. Tožbe za razveljavitev odločb Agencije, sprejetih na podlagi členov 20, 21, 22, 22a, 22b, 23, 55 ali 64, se lahko vložijo na Sodišču Evropskih skupnosti šele, ko so izčrpani vsi postopki za pritožbe v okviru Agencije.

▼B

3. Agencija mora sprejeti vse potrebne ukrepe za izvršitev sodbe Sodišča Evropskih skupnosti.

Člen 51

Neposredna pritožba

Države članice in institucije Skupnosti lahko zoper odločbe Agencije vložijo tožbo neposredno pri Sodišču Evropskih skupnosti.

ODDELEK III

Načini dela

Člen 52

Postopki za oblikovanje mnenj, certifikacijskih specifikacij in navodil

1. ►M2 Čim prej po začetku veljavnosti te uredbe upravni odbor vzpostavi pregledne postopke za izdajo mnenj, certifikacijskih specifikacij, sprejemljivih postopkov usklajevanja ter navodil iz člena 18(a) in (c). ◄

Ti postopki:

(a) temeljijo na strokovnem znanju in izkušnjah, ki so na voljo letalskim regulativnim organom držav članic;

(b) po potrebi vključujejo ustrezne izvedence ustreznih zainteresiranih strank;

(c) zagotavljajo, da Agencija objavi dokumente in se posvetuje z zainteresiranimi strankami v skladu s časovnim razporedom in postopkom, ki vključuje obveznost Agencije, da pripravi pisni odgovor na posvetovalni postopek.

▼M2

2. Ko Agencija na podlagi člena 19 oblikuje mnenja, certifikacijske specifikacije, sprejemljive postopke usklajevanja in navodila, ki jih bodo uporabljale države članice, vzpostavi postopek za posvetovanje z državami članicami. V ta namen lahko ustanovi delovno skupino, v kateri je vsaka država članica upravičena imenovati izvedenca.

▼B

3. Ukrepi iz člena 18(a) in (c) in postopki, vzpostavljeni po odstavku 1 tega člena, se objavijo v uradni publikaciji Agencije.

4. Določijo se posebni postopki v zvezi s takojšnjimi ukrepi, ki jih mora Agencija sprejeti kot odziv na varnostni problem, in v zvezi z obveščanjem ustreznih zainteresiranih strank o ukrepih, ki jih morajo izvršiti same.

Člen 53

Postopki za sprejemanje odločb

1. Upravni odbor določi pregledne postopke za sprejetje posameznih odločb, kakor določa člen 18(d).

▼B

Ti postopki:

(a) zagotavljajo, da bo v odločbi upoštevano zaslišanje pravne ali fizične osebe, na katero je odločba naslovljena, ali katere koli druge strani, ki jo to neposredno in individualno zadeva;

(b) določajo postopek za uradno obveščanje pravnih ali fizičnih oseb o odločbi in postopek za njeno objavo;

(c) zagotavljajo informacije o pravnih sredstvih, ki so na voljo pravnim in fizičnim osebam, na katere je odločba naslovljena, in vsem drugim strankam v postopku v skladu s to uredbo;

(d) zagotavljajo, da odločba vključuje obrazložitev.

2. Upravni odbor ob upoštevanju pritožbenega postopka določi tudi postopke, ki podrobno določajo pogoje za uradno obveščanje o odločbah.

3. Določijo se posebni postopki v zvezi s takojšnjimi ukrepi, ki jih mora Agencija sprejeti kot odziv na varnostni problem, in v zvezi z obveščanjem ustreznih zainteresiranih strank o ukrepih, ki jih morajo izvršiti same.

Člen 54

Inšpekcijski pregledi v državah članicah

1. Brez poseganja v izvršilna pooblastila, ki jih Pogodba dodeljuje Komisiji, Agencija pomaga Komisiji pri nadzoru izvajanja te uredbe in njenih izvedbenih predpisov s tem, da pri pristojnih organih držav članic izvaja inšpekcijske preglede za ugotavljanje izpolnjevanja standardov, kakor določa člen 24(1). V skladu s predpisi zadevne države članice imajo po tej uredbi pooblaščeni uradniki in uradniki, ki jih določijo nacionalni organi, ki v takih pregledih sodelujejo, pooblastila:

(a) za pregled ustrezne dokumentacije, podatkov, postopkov in kakršnega koli drugega gradiva, ki zadeva doseganje stopnje varnosti v letalstvu v skladu s to uredbo;

(b) za pridobivanje kopij ali izpiskov iz takšne dokumentacije, podatkov, postopkov in drugega gradiva;

(c) da zaprosijo za ustno razlago na kraju samem;

(d) za vstop v vse ustrezne prostore, ozemlje ali prevozna sredstva.

2. Uradniki Agencije, ki so pooblaščeni za izvajanje inšpekcijskih pregledov iz odstavka 1, pred izvajanjem svojih pooblastil pokažejo pisno pooblastilo, ki podrobno določa predmet in namen pregleda ter datum njegovega začetka. Pred načrtovanim inšpekcijskim pregledom Agencija pravočasno obvesti zadevno državo članico o pregledu in identiteti pooblaščenih uradnikov.

3. Zadevna država članica mora takšne inšpekcijske preglede omogočiti in zagotoviti, da tudi zadevni organi ali osebe pri njih sodelujejo.

4. Kadar je na podlagi inšpekcijskega pregleda po tem členu potreben inšpekcijski pregled podjetja ali podjetniškega združenja, se uporabljajo določbe člena 55. Če podjetje nasprotuje takšnemu inšpekcijskemu pregledu, zadevna država članica poskrbi za potrebno pomoč uradnikom, ki jih Agencija pooblasti za izvajanje inšpekcijskega pregleda.

▼B

5. Poročila, sestavljena ob uporabi tega člena, so na voljo v uradnem(-ih) jeziku(-ih) države članice, v kateri je bil inšpekcijski pregled opravljen.

Člen 55

Preiskave v podjetjih

1. ►M2 Agencija lahko sama izvede vse potrebne preiskave podjetij v skladu s členi 7, 20, 21, 22, 22a, 22b, 23 ter členom 24(2) ali to nalogo poveri nacionalnim letalskim organom ali usposobljenim subjektom. ◄ Te preiskave se opravijo v skladu s predpisi držav članic, v katerih jih je treba opraviti. V ta namen imajo po tej uredbi pooblaščene osebe pooblastilo:

(a) za pregled ustrezne dokumentacije, podatkov, postopkov in vsega drugega gradiva, ki zadeva opravljanje nalog Agencije;

(b) za pridobivanje kopij ali izpiskov iz takšne dokumentacije, podatkov, postopkov in drugega gradiva;

(c) da zaprosijo za ustno razlago na kraju samem;

(d) za vstop v vse ustrezne prostore, ozemlje ali prevozna sredstva;

(e) za izvajanje preverjanj zrakoplova v sodelovanju z državami članicami.

2. Osebe, ki so pooblaščene za opravljanje preiskav iz odstavka 1, pred izvajanjem svojih pooblastil pokažejo pisno pooblastilo, ki podrobno določa predmet in namen preiskave.

3. Pravočasno pred načrtovanim inšpekcijskim pregledom Agencija pravočasno obvesti državo članico, na ozemlju katere je treba opraviti preiskavo, o preiskavi in identiteti pooblaščenih oseb. Uradniki zadevne države članice na zahtevo Agencije pooblaščenim osebam pomagajo pri izvajanju njihovih dolžnosti.

Člen 56

Letni delovni program

Letni delovni program ima namen spodbujati stalno izboljševanje varnosti letalstva v Evropi ter je skladen s cilji, pooblastili in nalogami Agencije, kakor so opredeljeni v tej uredbi. Jasno navaja, katera izmed pooblastil in nalog Agencije so bila dodana, spremenjena ali črtana v primerjavi s predhodnim letom.

Predstavitev letnega delovnega programa temelji na metodologiji, ki jo uporabi Komisija v okviru upravljanja po dejavnostih.

Člen 57

Splošno letno poročilo

Splošno letno poročilo opisuje način, kako je Agencija izvajala svoj letni delovni program. Jasno navaja, katera izmed pooblastil in nalog Agencije so bila dodana, spremenjena ali črtana v primerjavi s predhodnim letom.

▼B

Poročilo vsebuje pregled dejavnosti, ki jih je izvajala Agencija, in ocenjuje njihove rezultate glede na cilje in določen časovni razpored, tveganja, povezana z opravljenimi dejavnostmi, uporabo sredstev in splošno poslovanje Agencije.

Člen 58

Preglednost in objave

1. Uredba (ES) št. 1049/2001 se uporablja za dokumente Agencije.

2. Agencija lahko na lastno pobudo objavi sporočila s področja svojih nalog. Zlasti zagotovi, da javnosti in vsem zainteresiranim strankam poleg objav iz člena 52(3) hitro daje tudi objektivne, zanesljive in razumljive informacije o svojem delu.

3. Vse pravne ali fizične osebe se lahko pisno obrnejo na Agencijo v katerem koli jeziku, navedenem v členu 314 Pogodbe. Navedene osebe imajo pravico do odgovora v istem jeziku.

4. Za informacije, ki jih Agencija zbere v skladu s to uredbo, se uporablja Uredba (ES) št. 45/2001 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. decembra 2000 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov v institucijah in organih Skupnosti in o prostem pretoku takih podatkov ([1]).

ODDELEK IV

Finančne zahteve

Člen 59

Proračun

1. Prihodke Agencije sestavljajo:

(a) prispevek Skupnosti;

(b) prispevek katere koli evropske tretje države, s katero je Skupnost sklenila sporazume, navedene v členu 66;

(c) takse, ki jih vplačajo prosilci in imetniki certifikatov in potrdil, ki jih izdaja Agencija; in

(d) dajatve za objavo, usposabljanje in vse druge storitve, ki jih zagotavlja Agencija; in

(e) vsi prostovoljni finančni prispevki držav članic, tretjih držav ali drugih subjektov, če takšni prispevki ne ogrožajo neodvisnosti in nepristranskosti Agencije.

2. Odhodki Agencije obsegajo kadrovske in upravne stroške ter stroške za poslovanje in infrastrukturo.

3. Prihodki in odhodki so uravnoteženi.

4. Regulativni proračuni in takse, ki se predpišejo in zberejo za dejavnosti certificiranja, se v proračunu Agencije obravnavajo ločeno.

([1]) UL L 8, 12.1.2001, str. 1.

▼B

5. Upravni odbor vsako leto na podlagi osnutka poročila o načrtu prihodkov in odhodkov izdela poročilo o načrtu prihodkov in odhodkov Agencije za naslednje proračunsko leto.

6. Poročilo o načrtu iz odstavka 4, ki vključuje osnutek programa vzpostavitve skupaj z začasnim delovnim programom, upravni odbor najpozneje do 31. marca pošlje Komisiji in državam, s katerimi je Skupnost sklenila sporazume iz člena 66.

7. Komisija pošlje poročilo o načrtu proračunskemu organu skupaj s predhodnim predlogom splošnega proračuna Evropske unije.

8. Na podlagi poročila o načrtu Komisija v predhodni predlog splošnega proračuna Evropske unije vnese ocene, ki jih šteje za nujne za organizacijsko shemo, in znesek subvencije iz splošnega proračuna, ki ga predloži proračunskemu organu v skladu s členom 272 Pogodbe.

9. Proračunski organ odobri proračunska sredstva za subvencijo Agenciji. Proračunski organ sprejme načrt delovnih mest Agencije.

10. Proračun sprejme upravni odbor. Proračun postane dokončen po končnem sprejetju splošnega proračuna Evropske unije. Po potrebi se ustrezno prilagodi.

11. Upravni odbor čim prej uradno obvesti proračunski organ o svoji nameri izvajanja katerega koli projekta, ki bi lahko imel pomembne finančne posledice za financiranje proračuna, zlasti katerih koli projektov v zvezi z nepremičninami, kot so najem ali nakup zgradb. O tem obvesti Komisijo.

Kadar oddelek proračunskega organa uradno obvesti upravni odbor, da namerava podati mnenje, to mnenje predloži upravnemu odboru v šestih tednih od datuma uradnega obvestila o projektu.

Člen 60

Izvrševanje in nadzor proračuna

1. Izvršni direktor izvršuje proračun Agencije.

2. Najpozneje do 1. marca po vsakem proračunskem letu pošlje računovodja Agencije računovodji Komisije začasni zaključni račun skupaj s poročilom o izvrševanju proračuna in finančnem poslovodenju za zadevno proračunsko leto. Računovodja Komisije konsolidira začasne zaključne račune institucij in decentraliziranih organov v skladu s členom 128 Uredbe Sveta (ES, Euratom) št. 1605/2002 z dne 25. junija 2002 o finančni uredbi, ki se uporablja za splošni proračun Evropskih skupnosti ([1]).

([1]) UL L 248, 16.9.2002, str. 1. Uredba, kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo (ES) št. 1525/2007 (UL L 343, 27.12.2007, str. 9).

▼B

3. Najpozneje do 31. marca po vsakem proračunskem letu pošlje računovodja Komisije Računskemu sodišču začasni zaključni račun, skupaj s poročilom o izvrševanju proračuna in finančnem poslovodenju za zadevno proračunsko leto. Poročilo o izvrševanju proračuna in finančnem poslovodenju za zadevno proračunsko leto se pošlje tudi Evropskemu parlamentu in Svetu.

4. Po prejemu pripomb Računskega sodišča o začasnem zaključnem računu Agencije na podlagi člena 129 Uredbe (ES, Euratom) št. 1605/2002 izvršni direktor sestavi zaključni račun Agencije, za katerega je sam odgovoren, in ga pošlje upravnemu odboru v mnenje.

5. Upravni odbor poda mnenje o zaključnem računu Agencije.

6. Izvršni direktor najpozneje do 1. julija po vsakem proračunskem letu pošlje Evropskemu parlamentu, Svetu, Komisiji in Računskemu sodišču končne računovodske izkaze skupaj z mnenjem upravnega odbora.

7. Zaključni račun se objavi.

8. Izvršni direktor Računskemu sodišču pošlje odgovor na njegove ugotovitve najpozneje do 30. septembra. Ta odgovor pošlje tudi upravnemu odboru.

9. Izvršni direktor pošlje Evropskemu parlamentu na njegovo zahtevo vse informacije, potrebne za nemoteno izvedbo postopka razrešnice za zadevno proračunsko leto, kakor je določeno v členu 146(3) Uredbe (ES, Euratom) št. 1605/2002.

10. Evropski parlament na priporočilo Sveta, ki je bilo sprejeto s kvalificirano večino, pred 30. aprilom leta N + 2 podeli razrešnico izvršnemu direktorju v zvezi z izvrševanjem proračuna za leto N.

Člen 61

Boj proti goljufijam

1. Za boj proti goljufijam, korupciji in drugim nezakonitim dejavnostim se brez omejitev uporabljajo določbe Uredbe (ES) št. 1073/1999 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. maja 1999 o preiskavah, ki jih izvaja Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF) ([1]).

2. Agencija pristopi k Medinstitucionalnemu sporazumu z dne 25. maja 1999 med Evropskim parlamentom, Svetom Evropske unije in Komisijo Evropskih skupnosti o internih preiskavah Evropskega urada za boj proti goljufijam (OLAF) ([2]) in brez odlašanja izda ustrezne predpise, ki veljajo za vso njeno osebje.

3. Odločitve o financiranju ter iz njih izhajajoči sporazumi in instrumenti za njihovo izvajanje izrecno določajo, da lahko Računsko sodišče in OLAF po potrebi na kraju samem izvajata nadzor nad prejemniki sredstev Agencije in zastopniki, ki so odgovorni za njihovo dodelitev.

([1]) UL L 136, 31.5.1999, str. 1.
([2]) UL L 136, 31.5.1999, str. 15.

▼B

Člen 62

Ocenjevanje

1. Upravni odbor v treh letih po začetku izvajanja nalog Agencije in nato vsako peto leto naroči neodvisno zunanjo oceno izvajanja te uredbe.

2. Pri ocenjevanju se preveri učinkovitost Agencije pri izpolnjevanju njenih nalog. Oceni se tudi vpliv te uredbe, Agencija in njeni načini dela pri vzpostavljanju visoke stopnje varnosti civilnega letalstva. Pri oceni se upoštevajo stališča vseh interesnih skupin na evropski, pa tudi nacionalni ravni.

3. Upravni odbor prejme rezultate ocenjevanja in predloži priporočila v zvezi s spremembami te uredbe, v zvezi s spremembami v Agenciji in v zvezi z njenimi načini dela Komisiji, ki jih lahko skupaj z lastnim mnenjem in ustreznimi predlogi pošlje Evropskemu parlamentu in Svetu. Po potrebi vključi delovni načrt s časovnim razporedom. Rezultati in priporočila z ocenjevanja se objavijo.

Člen 63

Finančne določbe

Finančna pravila, ki se uporabljajo za Agencijo, sprejme upravni odbor po posvetovanju s Komisijo. Ne smejo odstopati od Uredbe Komisije (ES, Euratom) št. 2343/2002 z dne 19. novembra 2002 o okvirni finančni uredbi za organe iz člena 185 Uredbe Sveta (ES, Euratom) št. 1605/2002 o finančni uredbi za splošni proračun Evropskih skupnosti [1], razen če se tako odstopanje izrecno ne zahteva za delovanje Agencije in je Komisija dala predhodno soglasje.

Člen 64

Pravilnik o taksah in dajatvah

1. Ukrepe, namenjene spreminjanju nebistvenih določb te uredbe z dopolnjevanjem, glede taks in dajatev, se sprejme v skladu z regulativnim postopkom s pregledom iz člena 65(4).

2. Komisija se posvetuje z upravljalnim odborom o predlogu ukrepov iz odstavka 1.

3. Ti ukrepi iz odstavka 1 določajo zlasti zadeve, za katere se na podlagi člena 59(1)(c) in (d) plačajo takse in dajatve, višino taks in dajatev ter način njihovega plačila.

4. Takse in dajatve se zaračunajo za:

(a) izdajo in obnovitev certifikatov ter s tem povezane funkcije stalnega nadzora;

(b) zagotavljanje storitev; s prikazom dejanskih stroškov za posamezno storitev;

[1] UL L 357, 31.12.2002, str. 72.

▼B

(c) obdelavo pritožb.

Vse takse in dajatve so izražene in plačljive v eurih.

5. Takse in dajatve se določijo v takšni višini, da z njimi povezani prihodki načeloma zadostujejo za pokritje celotnih stroškov opravljenih storitev. Te takse in dajatve, vključno s tistimi, ki so bile zbrane v letu 2007, so namenski prejemki Agencije.

POGLAVJE IV

KONČNE DOLOČBE

Člen 65

Odbor

1. Komisiji pomaga odbor.

2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporabljata člena 3 in 7 Sklepa 1999/468/ES, ob upoštevanju določb člena 8 Sklepa.

3. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporabljata člena 5 in 7 Sklepa 1999/468/ES, ob upoštevanju določb člena 8 Sklepa.

Rok iz člena 5(6) Sklepa 1999/468/ES je en mesec.

4. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporabljata člen 5a(1) do (4) in člen 7 Sklepa 1999/468/ES, ob upoštevanju določb člena 8 Sklepa.

5. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporabljajo člen 5a(1) do (4) in (5)(b) ter člen 7 Sklepa 1999/468/ES, ob upoštevanju določb člena 8 Sklepa.

Roki iz člena 5a(3)(c), (4)(b) in (4)(e) Sklepa 1999/468/ES so dvajset dni.

6. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporabljata člen 5a(1), (2), (4), (5)(b) in (6) ter člen 7 Sklepa 1999/468/ES, ob upoštevanju določb člena 8 Sklepa.

7. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 6 Sklepa 1999/468/ES.

Pred sprejetjem odločitve se Komisija posvetuje z odborom iz odstavka 1 tega člena.

Rok iz člena 6(b) Sklepa 1999/468/ES je tri mesece.

Če država članica odločitev Komisije predloži Svetu, lahko ta s kvalificirano večino v roku treh mesecev sprejme drugačno odločitev.

▼M2

Člen 65a

Spremembe

V skladu z določbami Pogodbe, Komisija predlaga spremembo uredb (ES) št. 549/2004, (ES) št. 550/2004, (ES) št. 551/2004 in (ES) št. 552/2004, da bi se upoštevale zahteve te uredbe.

▼B

Člen 66

Udeležba evropskih tretjih držav

Agencija je odprta za udeležbo evropskih tretjih držav, ki so pogodbenice Čikaške konvencije in so sklenile sporazume z Evropsko skupnostjo, pri čemer so sprejele in zdaj uporabljajo pravo Skupnosti na področjih, ki jih zajemajo ta uredba in njeni izvedbeni predpisi.

V skladu z ustreznimi določbami teh sporazumov bodo pripravljene ureditve, ki bodo med drugim določale naravo, obseg in podrobna pravila za udeležbo teh držav pri delu Agencije, vključno z določbami o finančnih prispevkih in osebju.

Člen 67

Začetek delovanja Agencije

1. Agencija bo začela izvajati certifikacijske naloge, ki so njena dolžnost na podlagi člena 20, od 28. septembra 2003. Do tega datuma države članice še naprej uporabljajo veljavno zakonodajo in predpise.

2. Med dodatnim 42-mesečnim prehodnim obdobjem po datumu iz odstavka 1 lahko države članice še naprej izdajajo certifikate in potrdila z odstopanjem od določb členov 5, 6, 12 in 20 pod pogoji, ki jih natančno določi Komisija z ukrepi, sprejetimi za njihovo izvajanje. Če države članice v tem primeru izdajo certifikate na podlagi certifikatov, izdanih v tretjih državah, se v ukrepih, ki jih je sprejela Komisija upoštevajo načela iz členov 12(2)(b) in (c).

Člen 68

Kazni

Države članice določijo kazni, ki se uporabljajo za kršitve te uredbe in njenih izvedbenih predpisov. Kazni so učinkovite, sorazmerne in odvračalne.

Člen 69

Razveljavitve

1. Uredba (ES) št. 1592/2002 se razveljavi brez poseganja v določbe drugega pododstavka.

Sklicevanja na razveljavljeno uredbo se štejejo kot sklicevanja na to uredbo v skladu s korelacijsko tabelo iz Priloge VI.

2. Direktiva Sveta 91/670/EGS se razveljavi z začetkom veljavnosti ukrepov iz člena 7(6).

3. Priloga III k Uredbi (EGS) št. 3922/91 se črta z začetkom veljavnosti ustreznih ukrepov iz člena 8(5).

▼B

4. Določbe člena 11 se uporabljajo za proizvode, dele in naprave, organizacije in osebe, za katere je bila certifikacija opravljena ali priznana v skladu z določbami aktov iz odstavkov 1, 2 in 3 tega člena.

5. Direktiva 2004/36/ES se razveljavi od začetka veljavnosti ukrepov iz člena 10(5) te uredbe in brez poseganja v izvedbene predpise iz člena 8(2) navedene direktive.

Člen 70

Začetek veljavnosti

Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Členi 5, 6, 7, 8, 9 in 10 se uporabljajo od datumov, določenih v ustreznih izvedbenih predpisih, vendar najpozneje 8. aprila 2012.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

▼B

PRILOGA I

Bistvene plovnostne zahteve iz člena 5

1. *Integriteta proizvoda: integriteto proizvoda je treba zagotoviti v vseh pričakovanih pogojih letenja med vso dobo uporabe zrakoplova. Skladnost z vsemi zahtevami se dokaže z ocenjevanjem ali analizami, ki jih po potrebi spremljajo dodatni preskusi.*

1.a Struktura in materiali: zagotoviti je treba integriteto strukture v celotnem območju delovanja zrakoplova, vključno s pogonskim sistemom, in zadostno varnostno rezervo ter jo vzdrževati med vso dobo uporabe zrakoplova.

1.a.1 Vsi deli zrakoplova, katerih odpoved lahko zmanjša integriteto strukture, morajo izpolnjevati naslednje pogoje, ne da bi pri tem prišlo do škodljivih deformacij in odpovedi. Sem sodijo vsi deli z veliko maso in načini za njihovo utrditev.

1.a.1.a Treba je upoštevati vse kombinacije obremenitev, ki jih je mogoče upravičeno pričakovati v obsegu mas, v območju težišča, v celotnem območju delovanja med vso dobo uporabe zrakoplova, in predvideti zadostno varnostno rezervo. Sem sodijo tudi dodatne obremenitve zaradi sunkovitega vetra, izvajanja manevrov, vzdrževanja zračnega tlaka, premičnih površin, sistemov za krmiljenje in pogonskih sistemov med letom in na zemlji.

1.a.1.b Upoštevati je treba obremenitve in verjetne odpovedi, ki bi jih povzročili zasilni pristanki na zemlji ali vodi.

1.a.1.c Dinamične učinke je treba upoštevati pri odzivu konstrukcije na takšne obremenitve.

1.a.2 Na zrakoplovu ne sme priti do nikakršne aeroelastične nestabilnosti in prekomernih vibracij.

1.a.3 Rezultat postopkov izdelave zrakoplova in materialov, ki se pri tem uporabljajo, morajo biti znane in ponovljive strukturalne lastnosti. Upoštevati je treba kakršne koli spremembe v lastnostih materiala, povezane z okoljem.

1.a.4 Učinki ponavljajočih se obremenitev, poslabšanja okolja, naključne in diskretne poškodbe ne smejo zmanjšati integritete strukture pod še sprejemljivo stopnjo preostale trdnosti. Objaviti je treba vsa s tem povezana navodila, ki so nujna za zagotavljanje stalne plovnosti.

1.b Pogon: integriteto pogonskega sistema (to je motorja in, kjer relevantno, propelerja) je treba dokazati v celotnem območju delovanja pogonskega sistema in z zadostno varnostno rezervo ter jo vzdrževati med vso dobo uporabe pogonskega sistema.

1.b.1 Pogonski sistem mora v navedenih mejah proizvajati potisk ali moč, ki se zahteva v vseh pogojih letenja in ob upoštevanju okoljskih vplivov ter razmer.

1.b.2 Rezultat postopka izdelave pogonskega sistema in materialov, ki se pri tem uporabljajo, morajo biti znane in ponovljive konstrukcijske lastnosti. Upoštevati je treba kakršne koli spremembe v lastnostih materiala, povezane z okoljem.

1.b.3 Učinki ponavljajočih se obremenitev, poslabšanja okolja ali poslabšanja delovanja in verjetne poznejše odpovedi delov ne smejo zmanjšati integritete pogonskega sistema pod še sprejemljivo stopnjo trajne trdnosti. Objaviti je treba vsa s tem povezana navodila, ki so nujna za zagotavljanje stalne plovnosti.

▼B

1.b.4 Razširiti je treba vsa potrebna navodila, informacije in zahteve za varno in pravilno povezavo med pogonskim sistemom in zrakoplovom.

1.c Sistemi in oprema

1.c.1 Zrakoplov ne sme imeti nobenih konstrukcijskih posebnosti ali detajlov, ki po izkušnjah veljajo kot nevarni.

1.c.2 Zrakoplov, vključno s sistemi, opremo in napravami, ki se zahtevajo za certifikacijo tipa ali z operativnimi predpisi, mora delovati v vseh predvidljivih obratovalnih pogojih v celotnem območju delovanja zrakoplova in z zadostno varnostno rezervo, kakor je to predvideno, pri tem pa je treba upoštevati okolje, v katerem sistem, oprema in naprave delujejo. Drugi sistemi, oprema in naprave, ki se ne zahtevajo za certifikacijo tipa ali z operativnimi predpisi, ne smejo zmanjšati varnosti in ne smejo negativno vplivati na pravilno delovanje drugih sistemov, opreme ali naprav, ne glede na to, ali delujejo pravilno ali ne. Sistemi, oprema in naprave morajo delovati, ne da bi bilo za to potrebno izjemno znanje ali moč.

1.c.3 Letalski sistemi, oprema in z njimi povezane naprave, obravnavani ločeno in v medsebojni povezavi, morajo biti načrtovani tako, da zaradi ene same odpovedi, ki ne velja kot izjemno neverjetna, ne pride do pogubne odpovedi in da sta verjetnost odpovedi in resnost njenega učinka na zrakoplov in potnike v obratnem sorazmerju. V zvezi z zgornjimi merili glede ene same odpovedi se dopustijo ustrezni popravki glede velikosti in obsega konstrukcije zrakoplova, zaradi česar lahko pride do neskladnosti nekaterih delov in sistemov helikopterjev in manjših letal z merili glede ene same odpovedi.

1.c.4 Posadkam ali po potrebi vzdrževalnemu osebju je treba na jasen, dosleden in nedvoumen način zagotoviti informacije, ki jih potrebujejo za varno izvajanje letenja, in informacije o nevarnih razmerah. Sisteme, opremo in kontrole vključno z znaki in objavami je treba načrtovati in namestiti tako, da se zmanjšajo napake, ki bi utegnile povečati nevarnost.

1.c.5 Pri načrtovanju je treba poskrbeti za varnostne ukrepe za zmanjšanje nevarnosti, ki jih za zrakoplov in potnike predstavljajo dokaj verjetne nevarnosti zunaj, pa tudi znotraj zrakoplova, vključno z zaščito proti morebitni večji odpovedi delovanja ali izpadu katere koli naprave.

1.d Stalna plovnost

1.d.1 Pripraviti je treba navodila glede stalne plovnosti, s čimer se zagotovi ohranitev plovnostnih standardov za certifikacijo tipa zrakoplova med celotno dobo uporabe zrakoplova.

1.d.2 Priskrbeti je treba sredstva, ki omogočajo inšpekcijske preglede, nastavitev, mazanje, odstranitev ali zamenjavo delov in naprav, če je to potrebno za zagotovitev stalne plovnosti.

1.d.3 Navodila v zvezi s stalno plovnostjo morajo biti v obliki priročnika ali priročnikov, kar pač ustreza količini podatkov, ki jih je treba zagotoviti. Priročniki morajo obsegati navodila za vzdrževanje in odpravljanje napak, informacije o servisiranju, postopke za iskanje in odpravljanje napak ter postopke za opravljanje inšpekcijskih pregledov v obliki, ki omogoča praktično uporabo.

1.d.4 Navodila v zvezi s stalno plovnostjo morajo obsegati plovnostne omejitve, ki določajo čas za obvezno zamenjavo, časovni razmik med inšpekcijskimi pregledi in s tem povezani postopek za opravljanje inšpekcijskega pregleda.

▼B

2. *Plovnostni vidiki pri delovanju proizvoda*

2.a Dokazati je treba, da je bilo za zagotovitev ustrezne stopnje varnosti oseb v zrakoplovu ali na zemlji v času delovanja proizvoda predvideno naslednje:

2.a.1 Določiti je treba vrste operacij, za katere je zrakoplov potrjen, omejitve in informacije, nujne za varne operacije vključno z okoljskimi omejitvami in lastnostmi.

2.a.2 Zrakoplov mora biti mogoče varno nadzorovati in ga upravljati v vseh predvidljivih obratovalnih pogojih, po potrebi vključno s pogoji po odpovedi enega ali več pogonskih sistemov. Treba je upoštevati število pilotov, ureditev pilotske kabine, delovno obremenitev pilota in druge človeške dejavnike ter fazo leta in njeno trajanje.

2.a.3 Mogoč mora biti gladek prehod iz ene faze leta v drugo, ne da bi bili za do potrebni izjemno znanje in spretnost pilota, budnost, moč ali delovna obremenitev v kateri koli od verjetnih operativnih razmer.

2.a.4 Zrakoplov mora biti dovolj stabilen, da pilotu ne postavlja pretiranih zahtev glede na fazo leta in njeno trajanje.

2.a.5 Določiti je treba postopke za normalne operacije, odpovedi in izredne razmere.

2.a.6 Poskrbeti je treba za opozorila in druga odvračilna sredstva, s katerimi se prepreči preseganje območja normalnega letenja, ki ustreza posameznemu tipu.

2.a.7 Lastnosti zrakoplova in njegovih sistemov morajo omogočati varen izhod iz skrajnih razmer v območju letenja, v katerih se zrakoplov lahko znajde.

2.b Članom posadke morajo biti na voljo operativne omejitve in druge informacije, ki so nujne za varne operacije.

2.c Delovanje proizvodov mora biti zavarovano pred nevarnostmi, ki so posledica neugodnih zunanjih in notranjih pogojev, vključno z okoljskimi pogoji.

2.c.1 Nevarni pogoji ne smejo biti posledica izpostavljenosti pojavom, kot so med drugim neugodno vreme, strele, trki ptic, polja z visokofrekvenčnim sevanjem, ozon itd., ki jih je mogoče razumno pričakovati med delovanjem proizvoda.

2.c.2 Potniške kabine morajo potnikom zagotavljati primerne potovalne pogoje in zadostno zaščito pred kakršno koli pričakovano nevarnostjo, da katere lahko pride med letom in kot posledica izrednih razmer, vključno z nevarnostjo požara, dima, strupenih plinov in hitrega padca tlaka. Poskrbeti je treba, da imajo potniki vse razumne možnosti, da se izognejo resnim poškodbam, hitro zapustijo zrakoplov in se zavarujejo pred učinki sil zaviranja v primeru zasilnega pristanka na kopnem ali na vodi. Zagotoviti je treba jasne in nedvoumne znake ali obvestila, ki osebe na krovu poučijo o ustreznem varnem vedenju in mestih, na katerih se nahaja varnostna oprema, ter o njeni pravilni uporabi. Zahtevana varnostna oprema mora biti takoj dostopna.

▼B

2.c.3 Pilotske kabine morajo biti urejene tako, da lajšajo izvajanje letalskih operacij, vključno s sredstvi za zavestno spremljanje okoliških razmer in obvladovanje vseh predvidljivih razmer ter razmer v sili. Inštrumenti v pilotski kabini morajo biti razporejeni tako, da ne ogrožajo sposobnosti posadke za opravljanje njihovih nalog, njihova zasnova pa mora preprečevati medsebojne motnje med njihovim delovanjem in napačno uporabo kontrol.

3. *Organizacije (vključno s fizičnimi osebami, ki izvajajo načrtovanje, izdelavo ali vzdrževanje)*

3.a Organizacijam se izdajo potrdila, ko so izpolnjeni naslednji pogoji:

3.a.1 organizacija mora imeti vsa potrebna sredstva za celoten obseg dela. Ta sredstva med drugim vključujejo: naprave, osebje, opremo, orodje in material, dokumentacijo o nalogah, odgovornostih in postopkih, dostop do ustreznih podatkov in vodenje evidenc;

3.a.2 organizacija mora uvesti in vzdrževati sistem upravljanja, ki zagotavlja skladnost z bistvenimi plovnostnimi zahtevami, in si prizadevati za nenehen razvoj tega sistema;

3.a.3 organizacija mora z drugimi primernimi organizacijami skleniti dogovore, s katerimi po potrebi zagotavlja stalno skladnost z bistvenimi plovnostnimi zahtevami;

3.a.4 organizacija mora uvesti sistem poročanja in/ali obdelave dogodkov, ki ga je treba uporabiti v sistemu upravljanja iz točke 3.a.2 in v dogovorih iz točke 3.a.3, kot prispevek k ciljem za nenehno izboljšanje varnosti proizvodov.

3.b Pogoji iz točk 3.a.3 in 3.a.4 ne veljajo v primeru organizacij za usposabljanje vzdrževalcev.

▼B

PRILOGA II

Zrakoplovi iz člena 4(4)

Člen 4(1), (2) in (3) se ne uporablja za zrakoplove, ki spadajo v eno ali več spodaj navedenih kategorij:

(a) zgodovinski zrakoplovi, ki izpolnjujejo spodaj našteta merila:

(i) nezahtevni zrakoplovi, katerih:

— prvotna konstrukcija je nastala pred 1.1.1955 in

— katerih proizvodnja je bila ustavljena pred 1.1.1975

ali

(ii) zrakoplovi, ki imajo nedvomno zgodovinski pomen, ki se nanaša na:

— sodelovanje v pomembnem zgodovinskem dogodku ali

— pomemben korak v razvoju letalstva ali

— pomembno vlogo, ki so jo imeli v oboroženih silah države članice;

(b) zrakoplovi, posebej načrtovani ali prilagojeni za raziskovalne, eksperimentalne ali znanstvene namene, ki bodo verjetno izdelani v zelo omejenem številu;

(c) zrakoplovi, ki jih je vsaj v 51 % zgradil ljubitelj ali nepridobitno združenje ljubiteljev za svoje namene in brez komercialnih ciljev;

(d) zrakoplovi, ki so jih uporabljale vojaške sile, razen če niso to zrakoplovi tipa, za katerega je Agencija prevzela vzorec za konstrukcijo;

(e) letala, helikopterji in motorna padala, ki imajo največ dva sedeža in največjo vzletno maso (MDOM), kot so jo določile države članice, ki ne presega:

(i) 300 kg za kopensko letalo/helikopter enosed ali

(ii) 450 kg za kopensko letalo/helikopter dvosed ali

(iii) 330 kg za amfibijsko ali vodno letalo/helikopter enosed ali

(iv) 495 kg za amfibijsko ali vodno letalo/helikopter dvosed, če je njegova največja vzletna masa, kadar se uporablja kot vodno letalo/helikopter in kot kopensko letalo/helikopter, pod obema ustreznima zgornjima mejama MDOM;

(v) 472,5 kg za kopensko letalo dvosed, opremljeno s sistemom padal za ponovni dvig, pritrjenim na ogrodje;

(vi) 315 kg za kopensko letalo enosed, opremljeno s sistemom padal za ponovni dvig, pritrjenim na ogrodje;

in za letala, katerih hitrost, pri kateri se poruši vzgon, ali najmanjša stalna hitrost letenja pri pristajanju ne presega 35 vozlov kalibrirane hitrosti (CAS);

(f) eno- ali dvosedežni giroplani z največjo dovoljeno vzletno maso, ki ne presega 560 kg;

(g) jadralna letala z največjo dovoljeno lastno maso, ki ne presega 80 kg pri enosedu ali 100 kg pri dvosedu, vključno s takšnimi, ki se dvignejo v zrak s pomočjo nog;

(h) dvojniki zrakoplovov, ki izpolnjujejo merila iz (a) ali (d) zgoraj, katerih konstrukcija je podobna originalnemu zrakoplovu;

(i) zrakoplovi brez posadke z operativno maso, ki ne presega 150 kg;

(j) vsak drug zrakoplov z največjo dovoljeno lastno maso, vključno z gorivom, ki ne presega 70 kg.

▼B

PRILOGA III

Bistvene zahteve za licenciranje pilotov iz člena 7

1. *Usposabljanje*

1.a Splošno

1.a.1 Oseba, ki se odloči za usposabljanje za pilotiranje zrakoplova, mora biti dovolj zrela, tako glede izobrazbe kot fizičnih in psihičnih sposobnosti, da lahko pridobi, ohrani in pokaže ustrezno teoretično in praktično znanje.

1.b Teoretično znanje

1.b.1 Pilot mora pridobiti in ohraniti raven znanja, ki ustreza nalogam na zrakoplovu in je v sorazmerju z nevarnostmi, povezanimi z vrsto dejavnosti. Takšno znanje mora vključevati najmanj naslednje:

(i) letalsko pravo;

(ii) splošno znanje o zrakoplovih;

(iii) tehnične zadeve, ki se nanašajo na kategorijo zrakoplova;

(iv) zmogljivost med letom in načrtovanje leta;

(v) sposobnosti in omejitve človeškega delovanja;

(vi) meteorologijo;

(vii) navigacijo;

(viii) operativne postopke, vključno z upravljanjem virov;

(ix) načela letenja;

(x) komuniciranje in

(xi) netehnične sposobnosti, vključno s prepoznavanjem in upravljanjem nevarnosti in napak.

1.c Prikaz in ohranjanje teoretičnega znanja

1.c.1 Pridobitev in ohranjanje teoretičnega znanja je treba dokazovati s stalnim ocenjevanjem med usposabljanjem in, kjer je potrebno, z opravljanjem izpitov.

1.c.2 Pridobljeno teoretično znanje je treba ohranjati na ustrezni ravni. Usposobljenost je treba dokazovati z rednim ocenjevanjem, opravljanjem izpitov, testi ali preverjanjem. Pogostnost izpitov, testov ali preverjanj mora ustrezati stopnji nevarnosti, povezani z dejavnostjo.

1.d Praktično znanje

1.d.1 Pilot mora pridobiti in ohraniti praktično znanje, ki ustreza izvajanju njegovih nalog na zrakoplovu. Takšno znanje mora biti v sorazmerju z nevarnostmi, povezanimi z vrsto dejavnosti, in mora zajemati, če ustreza nalogam, ki se izvajajo na zrakoplovu, naslednje:

(i) dejavnosti pred poletom in med njim, vključno z določitvijo zmogljivosti, mase in ravnotežja zrakoplova, pregledom in servisiranjem zrakoplova, upravljanjem goriva, upoštevanjem vremenskih razmer, načrtovanjem smeri letenja, omejitvami zračnega prostora in razpoložljivostjo vzletno-pristajalnih stez;

(ii) operacije na letališču in v letališkem šolskem krogu;

(iii) previdnostne ukrepe in postopke za preprečevanje trčenj;

(iv) nadzorovanje zrakoplova na podlagi zunanje vidljivosti;

▼B

(v) letalske manevre, tudi v kritičnih razmerah, in s tem povezane manevre za „preprečitev strmoglavljenja“, kolikor so tehnično izvedljivi;

(vi) vzletanje in pristajanje v običajnih razmerah in pri bočnem vetru;

(vii) letenje samo na podlagi instrumentov, kakor je ustrezno za določeno vrsto dejavnosti;

(viii) operativne postopke, vključno s timskimi veščinami in upravljanjem virov, kot je ustrezno za določeno vrsto operacije, glede na to, ali ima letalsko osebje enega ali več članov;

(ix) navigacijo in izvajanje letalskih predpisov ter s tem povezanih postopkov, ob uporabi bodisi vizualnih ali navigacijskih pripomočkov;

(x) neobičajne operacije in operacije v sili, vključno s simuliranimi okvarami opreme zrakoplova;

(xi) upoštevanje letalskih služb in komunikacijskih postopkov;

(xii) posebne vidike tipa ali razreda zrakoplova;

(xiii) dodatno praktično usposabljanje, ki se lahko zahteva za ublažitev nevarnosti, povezanih z določenimi dejavnostmi, in

(xiv) netehnične sposobnosti, vključno s prepoznavanjem in obvladovanjem nevarnosti in napak ob uporabi ustrezne metodologije za njihovo ocenjevanje v povezavi z oceno tehničnega znanja in spretnosti.

1.e Prikaz in ohranjanje praktičnega znanja

1.e.1 Pilot mora dokazati, da lahko izvaja postopke in manevre na ravni usposobljenosti, ustrezni nalogam, ki se izvajajo na zrakoplovu, in sicer z:

(i) upravljanjem zrakoplova v okviru njegovih omejitev;

(ii) gladko in natančno izvedbo vseh manevrov;

(iii) razsodnostjo in dobrim pilotiranjem;

(iv) uporabo letalskega znanja;

(v) ohranjanjem nadzora nad zrakoplovom v vsakem trenutku, tako da je zagotovljen uspešen izid postopka ali manevra, in

(vi) netehničnimi sposobnostmi, vključno s prepoznavanjem in obvladovanjem nevarnosti in napak ob uporabi ustrezne metodologije za njihovo ocenjevanje v povezavi z oceno tehničnega znanja in spretnosti.

1.e.2 Pridobljeno praktično znanje je treba ohranjati na ustrezni ravni. Usposobljenost je treba dokazovati z rednim ocenjevanjem, opravljanjem izpitov, testi ali preverjanjem. Pogostnost izpitov, testov ali preverjanj mora ustrezati stopnji nevarnosti, povezani z dejavnostjo.

1.f Jezikovna usposobljenost

Pilot mora dokazati znanje jezika, in sicer na takšni ravni, kot je ustrezno glede na naloge, ki jih opravlja na zrakoplovu. Tako dokazano znanje vključuje:

(i) sposobnost razumevanja dokumentov z vremenskimi podatki;

(ii) uporabo letalskih rutnih, odletnih in priletnih kart ter s tem povezanih dokumentov z letalskimi informacijami in

▼B

(iii) sposobnost komuniciranja z drugim letalskim osebjem in letalskimi navigacijskimi službami v vseh fazah poleta, vključno s pripravo poleta.

1.g Simulacijske naprave za usposabljanje

Če se simulacijska naprava za usposabljanje uporablja za usposabljanje ali za dokazovanje pridobljenega ali ohranjenega praktičnega znanja, mora ustrezati določeni ravni zmogljivosti na tistih področjih, ki so pomembna za izvajanje zadevne naloge. Predvsem pa mora zrakoplovu ustrezati imitacija izvedbe, značilnosti upravljanja, njegove zmogljivosti in odzivanja sistemov.

1.h Program usposabljanja

1.h.1 Usposabljanje mora potekati po programu usposabljanja.

1.h.2 Program usposabljanja mora izpolnjevati naslednje pogoje:

(i) za vsako vrsto programa je treba pripraviti učni načrt in

(ii) program usposabljanja mora vsebovati razčlenitev teoretičnega in praktičnega poučevanja letenja (vključno z usposabljanjem na simulatorju), če je primerno.

1.i Inštruktorji

1.i.1 Teoretično poučevanje.

Teoretično poučevanje morajo izvajati ustrezno usposobljeni inštruktorji. Ti morajo:

(i) imeti ustrezno znanje s področja, ki ga poučujejo, in

(ii) biti sposobni uporabljati ustrezne metode poučevanja.

1.i.2 Poučevanje letenja in usposabljanje na simulatorju letenja.

Poučevanje letenja in usposabljanje na simulatorju letenja morajo izvajati ustrezno usposobljeni inštruktorji, ki imajo naslednje kvalifikacije:

(i) izpolnjujejo zahteve glede teoretičnega znanja in imajo izkušnje, ki ustrezajo izvajanemu poučevanju;

(ii) so sposobni uporabljati ustrezne metode poučevanja;

(iii) metode poučevanja so vadili med takšnimi letalskimi manevri in postopki, ki jih nameravajo poučevati;

(iv) dokazali so, da so usposobljeni za poučevanje na tistih področjih, na katerih naj bi poučevali letenje, vključno s poučevanjem pred poletom in po njem ter na tleh, in

(v) redno hodijo na osvežitvena usposabljanja, da zagotavljajo vedno sodobne standarde poučevanja.

Letalski inštruktorji morajo imeti tudi pravico, da delujejo kot vodje zrakoplova na zrakoplovih, o katerih poučujejo, kar pa ne velja za usposabljanje na novih tipih zrakoplovov.

▼B

1.j Č l a n i i z p i t n e k o m i s i j e

1.j.1 Osebe, pristojne za ocenjevanje sposobnosti pilotov, morajo:

(i) izpolnjevati zahteve za letalske inštruktorje ali inštruktorje za simulacije letenja;

(ii) biti sposobne oceniti zmogljivost pilotov ter izvajati preizkuse letenja in preverjanja med ledom.

2. *Zahteve v zvezi z izkušnjami*

2.a.1 Oseba, ki deluje kot član letalskega osebja, inštruktor ali član izpitne komisije, mora pridobiti in ohranjati zadostne izkušnje za naloge, ki jih izvaja, razen če izvedbeni predpisi določajo, da lahko usposobljenost dokaže v skladu s točko 1.e.

3. *Organizacije za usposabljanje*

3.a Z a h t e v e v z v e z i z o r g a n i z a c i j a m i z a u s p o s a b l j a n j e

3.a.1 Organizacija za usposabljanje pilotov mora izpolnjevati naslednje zahteve:

(i) imeti mora vsa potrebna sredstva za obseg odgovornosti, povezanih z njeno dejavnostjo. Ta sredstva med drugim vključujejo: naprave, osebje, opremo, orodje in material, dokumentacijo o nalogah, odgovornostih in postopkih, dostop do ustreznih podatkov in vodenje evidenc;

(ii) izvajati in vzdrževati mora sistem upravljanja, ki se nanaša na varnost in standard usposabljanja, ter si prizadevati za nenehno izboljševanje tega sistema in

(iii) po potrebi mora skleniti dogovore z drugimi ustreznimi organizacijami, da se tako zagotovi nenehna skladnost z zgoraj navedenimi zahtevami.

4. *Zdravstvena sposobnost*

4.a Z d r a v s t v e n a m e r i l a

4.a.1 Vsi piloti morajo redno dokazovati zdravstveno sposobnost za zadovoljivo izvajanje svojih nalog, ob upoštevanju vrste dejavnosti. Skladnost je treba dokazati z ustrezno presojo na podlagi najboljše prakse letalske medicine, ob upoštevanju vrste dejavnosti ter možnih psihičnih in fizičnih odstopanj zaradi starosti.

Zdravstvena sposobnost, ki zajema fizično in psihično sposobnost, pomeni stanje brez bolezni ali invalidnosti, ki bi pilotu onemogočala:

(i) izvajanje nalog, potrebnih za upravljanje zrakoplova ali

(ii) izvajanje dodeljenih nalog ob katerem koli času ali

(iii) pravilno zaznavanje okolja.

4.a.2 Če se zdravstvena sposobnost ne more v celoti dokazati, se lahko sprejmejo nadomestni ukrepi, ki zagotavljajo enakovredno varnost letenja.

4.b Z d r a v n i k i z a l e t a l s k o o s e b j e

4.b.1 Zdravnik za letalsko osebje mora:

(i) biti usposobljen in imeti dovoljenje za opravljanje zdravniške prakse;

(ii) iti na usposabljanje iz letalske medicine in se udeležiti rednih osvežitvenih usposabljanj, da se tako zagotovi ohranjanje standardov presoje;

(iii) pridobiti praktično znanje in izkušnje v razmerah, v kakršnih piloti izvajajo svoje naloge.

▼B

4.c Zdravstveni centri za letalsko osebje

4.c.1 Zdravstveni centri za letalsko osebje morajo izpolnjevati naslednje pogoje:

(i) imeti morajo vsa potrebna sredstva za obseg odgovornosti, povezanih z njihovimi privilegiji. Ta sredstva med drugim vključujejo: naprave, osebje, opremo, orodje in material, dokumentacijo o nalogah, odgovornostih in postopkih, dostop do ustreznih podatkov in vodenje evidenc;

(ii) izvajati in vzdrževati morajo sistem upravljanja, ki se nanaša na varnost in standard zdravniških pregledov, ter si prizadevati za nenehno izboljševanje tega sistema;

(iii) po potrebi mora skleniti dogovore z drugimi ustreznimi organizacijami, da se tako zagotovi nenehna skladnost z zgoraj navedenimi zahtevami.

▼B

PRILOGA IV

Bistvene zahteve za letalske operacije iz člena 8

1. *Splošno*

1.a Polet se ne sme opraviti, če člani letalskega osebja in, kot je ustrezno, celotno drugo operativno osebje, vključeno v njegovo pripravo in izvedbo, niso seznanjeni z veljavno zakonodajo, predpisi in postopki, ki veljajo za izvajanje njihovih nalog in so določeni za območja, čez katera naj bi se letelo, za letališča, ki naj bi se po načrtih uporabila, ter za letalske navigacijske pripomočke, ki so povezani s tem.

1.b Polet je treba izvesti ob upoštevanju operativnih postopkov za pripravo in izvedbo poleta iz letalskega priročnika ali, če se zahteva, iz operativnega priročnika. Da se to omogoči, mora biti članom letalskega osebja na voljo sistem kontrolnega seznama za uporabo v vseh fazah delovanja zrakoplova v običajnih, neobičajnih in izrednih razmerah in okoliščinah. Treba je vzpostaviti postopke za vse razumno predvidljive izredne razmere.

1.c Pred vsakim poletom je treba določiti vloge in naloge vseh članov letalskega osebja. Vodja zrakoplova mora biti odgovoren za delovanje in varnost zrakoplova ter varnost vseh članov letalskega osebja, potnikov in tovora na krovu.

1.d Predmeti in snovi, ki lahko pomenijo veliko nevarnost za zdravje, varnost, premoženje ali okolje, kot so nevarne snovi, orožje in strelivo, se ne smejo prevažati na nobenem zrakoplovu, razen če se uporabijo posebni varnostni postopki in navodila za ublažitev z njimi povezanih nevarnosti.

1.e Vse podatke, dokumente, zapiske in informacije, potrebne za evidentiranje upoštevanja pogojev iz točke 5.c, je treba za vsak polet shraniti in dati na voljo najmanj za določen čas, združljiv z vrsto operacije.

2. *Priprava poleta*

2.a Polet se ne sme začeti, če ni z vsemi razumnimi razpoložljivimi sredstvi ugotovljeno, da so zanj izpolnjeni vsi naslednji pogoji:

2.a.1 Za izvedbo poleta so ob upoštevanju razpoložljive dokumentacije Aeronavtične informacijske službe na voljo ustrezne naprave, ki se neposredno zahtevajo za polet in varno upravljanje zrakoplova, vključno s komunikacijskimi napravami in navigacijskimi pripomočki.

2.a.2 Letalsko osebje mora biti seznanjeno z lokacijo in uporabo ustrezne reševalne opreme, potniki pa o tem obveščeni. Letalskemu osebju in potnikom je treba s posebnimi informacijami dati na voljo dovolj zadevnih podatkov o postopkih v sili in uporabi kabinske varnostne opreme.

2.a.3 Vodja zrakoplova se mora prepričati, da:

(i) je zrakoplov ploven, kakor je navedeno v točki 6;

(ii) je zrakoplov, če se zahteva, ustrezno registriran in ali so na krovu zrakoplova ustrezna potrdila o tem;

(iii) so instrumenti in oprema iz točke 5, potrebni za izvedbo zadevnega poleta, vgrajeni v zrakoplov in delujoči, razen če niso bili opuščeni na podlagi veljavnega seznama minimalne opreme ali enakovrednega dokumenta;

▼B

(iv) sta masa zrakoplova in mesto težišča takšna, da omogočata izvajanje poleta v okviru omejitev iz dokumentacije o plovnosti;

(v) so ročna in oddana prtljaga ter tovor pravilno naloženi in zavarovani in

(vi) operativne omejitve za zrakoplov iz točke 4 med poletom ne bodo nikoli prekoračene.

2.a.4 Letalskemu osebju morajo biti na voljo informacije o vremenskih razmerah za odlet, namembni kraj in, kjer je potrebno, nadomestna letališča ter o vremenskih razmerah na načrtovani poti. Posebno pozornost je treba nameniti potencialno nevarnim atmosferskim razmeram.

2.a.5 Za polete v znanih ali pričakovanih razmerah zaledenitve mora biti zrakoplov certificiran, opremljen in/ali pripravljen za varno delovanje v takšnih razmerah.

2.a.6 Za polet po vizualnih pravilih morajo biti vremenske razmere na načrtovani poti letenja takšne, da omogočajo upoštevanje teh pravil letenja. Za polet po pravilih instrumentalnega letenja je treba določiti namembni kraj in, kjer je primerno, nadomestno letališče ali letališča, na katerih lahko zrakoplov pristane, zlasti ob upoštevanju napovedanih vremenskih razmer, razpoložljivosti letalskih navigacijskih storitev, naprav na letališču in postopkov instrumentalnega leta, ki jih odobri država, kjer sta namembno in/ali nadomestno letališče.

2.a.7 Količina goriva in olja na zrakoplovu mora zadostovati, da se ob upoštevanju vremenskih razmer, vseh elementov, ki vplivajo na zmogljivost zrakoplova, ter vseh pričakovanih zamud med poletom zagotovi varna izvedba načrtovanega leta. Poleg tega je treba imeti tudi rezervo goriva za izredne razmere. Treba je vzpostaviti postopke za upravljanje goriva med poletom, če je primerno.

3. *Letalske operacije*

3.a Za letalske operacije je treba upoštevati vse naslednje pogoje:

3.a.1 Vsi člani letalskega osebja morajo – če je to pomembno za tip zrakoplova – med vzletom in pristankom ter vedno, ko je po mnenju vodje zrakoplova to potrebno zaradi varnosti, sedeti na svojem mestu in uporabiti zadrževalne sisteme, predvidene glede na tip zrakoplova.

3.a.2 Vsi člani letalskega osebja, ki morajo svoje delo opravljati v pilotski kabini, morajo – če je to pomembno za tip zrakoplova – biti in ostati na svojem mestu z zapetimi pasovi, razen kadar je med letom izjema potrebna zaradi fizioloških ali operativnih potreb.

3.a.3 Če je to pomembno za tip zrakoplova in vrsto operacije, mora vodja zrakoplova pred vzletom in pristankom ter med vožnjo po letaliških manevrskih površinah in kadar koli meni, da je to zaradi varnosti potrebno, zagotoviti, da vsi potniki pravilno sedijo na svojih sedežih in da so zavarovani.

3.a.4 Med poletom je treba v vseh fazah poleta ohranjati ustrezen razmik glede na druge zrakoplove in zagotavljati ustrezno višino leta nad ovirami. Ta razmik mora biti vsaj tolikšen, kakor ga zahtevajo veljavni letalski predpisi.

▼B

3.a.5 Polet se ne sme nadaljevati, razen če so znane razmere še naprej vsaj enakovredne razmeram iz točke 2. Poleg tega se za polet po pravilih instrumentalnega letenja prilet na letališče ne sme nadaljevati pod določenimi višinami ali prek določenega položaja, če niso izpolnjena predpisana merila za vidljivost.

3.a.6 V izrednih razmerah mora vodja zrakoplova zagotoviti, da so vsi potniki poučeni o ukrepih v primeru nevarnosti, ki ustrezajo okoliščinam.

3.a.7 Vodja zrakoplova mora sprejeti vse potrebne ukrepe, da se čim bolj zmanjšajo posledice motečega vedenja potnikov.

3.a.8 Zrakoplov ne sme voziti po voznih poteh na področju gibanja zrakoplovov letališča niti ne sme imeti vključenega rotorja, če oseba pri krmilnih napravah ni ustrezno usposobljena.

3.a.9 Po potrebi je treba uporabiti postopke, ki se uporabljajo za upravljanje goriva med poletom.

4. *Zmogljivost zrakoplova in operativne omejitve*

4.a Zrakoplov je treba upravljati v skladu z dokumentacijo o plovnosti ter vsemi povezanimi operativnimi postopki in omejitvami, kakor je navedeno v njegovem odobrenem letalskem priročniku ali enakovredni dokumentaciji, odvisno od primera. Letalskemu osebju mora biti na voljo letalski priročnik ali enakovredna dokumentacija, ki jo je treba za vsak zrakoplov sproti dopolnjevati z najnovejšimi podatki.

4.b Zrakoplov je treba upravljati v skladu z veljavno okoljsko dokumentacijo.

4.c Polet se ne sme začeti ali nadaljevati, če pri načrtovani obratovalni masi in ob upoštevanju vseh dejavnikov, ki pomembno vplivajo na njegovo raven zmogljivosti, načrtovana zmogljivost zrakoplova ne dopušča izvedbe vseh faz poleta v okviru ustreznih razdalj/območij in brez ovir. Dejavniki zmogljivosti, ki pomembno vplivajo na vzlet, polet in prilet/pristanek, so zlasti:

(i) operativni postopki;

(ii) tlačna višina letališča;

(iii) temperatura;

(iv) veter;

(v) velikost, nagib in stanje vzletnega in pristajalnega področja in

(vi) stanje osnovne konstrukcije zrakoplova in pogonski sistemi, ob upoštevanju možnega poslabšanja.

4.c.1 Takšne dejavnike je treba upoštevati neposredno kot operativne parametre ali posredno z odstopanji ali rezervami, ki se lahko predvidijo pri načrtovanju podatkov o zmogljivosti, kakor je ustrezno glede na vrsto delovanja.

5. *Instrumenti, podatki in oprema*

5.a Zrakoplov mora biti opremljen z vso navigacijsko, komunikacijsko in drugo opremo, potrebno za načrtovani polet, ob upoštevanju predpisov letalskega prometa in letalskih predpisov, ki veljajo v kateri koli fazi poleta.

▼B

5.b Če je potrebno, mora biti zrakoplov opremljen z vso potrebno varnostno in medicinsko opremo ter opremo za evakuacijo in preživetje, ob upoštevanju nevarnosti, povezanih s področji letenja, načrtovanimi potmi ter višino in trajanjem poleta.

5.c Vsi podatki, ki jih potrebuje letalsko osebje za izvedbo poleta, morajo biti posodobljeni in na voljo na krovu zrakoplova, ob upoštevanju veljavnih predpisov letalskega prometa, letalskih predpisov, višine leta in področij letenja.

6. *Stalna plovnost*

6.a Zrakoplova se ne sme uporabljati, razen če:

(i) je v plovnem stanju;

(ii) sta operativna in reševalna oprema, potrebni za načrtovani let, pripravljeni za uporabo;

(iii) je dokument o plovnosti zrakoplova veljaven in

(iv) je zrakoplov vzdrževan v skladu s programom vzdrževanja.

6.b Pred vsakim poletom ali dosledno serijo zaporednih poletov je treba zrakoplov pregledati pred vzletom, da se določi, ali ustreza načrtovanemu poletu.

6.c Program vzdrževanja mora zajemati zlasti naloge vzdrževanja in njihovo pogostnost, zlasti tiste, ki so bili določene kot obvezne v navodilih za stalno plovnost.

6.d Zrakoplova se ne sme uporabljati, če ga po vzdrževanju ne dajo v ponovno obratovanje usposobljene osebe ali organizacije. Podpisano potrdilo o ponovni predaji v obratovanje mora vsebovati zlasti osnovne podrobne podatke o opravljenem vzdrževanju.

6.e Celotno evidenco o plovnosti zrakoplova je treba hraniti, dokler se podatki v njej ne nadomestijo z novimi, ki so po obsegu in podrobnostih enakovredni, vendar ne manj kot 24 mesecev pri podrobnih evidencah o vzdrževanju. Če je zrakoplov v zakupu, je treba hraniti evidenco o plovnosti zrakoplova vsaj toliko časa, kot traja zakup.

6.f Vse spremembe in popravila morajo biti v skladu z bistvenimi zahtevami za plovnost. Dokazne podatke o skladnosti z zahtevami za plovnost je treba shraniti.

7. *Člani letalskega osebja*

7.a Število in sestavo letalskega osebja je treba določiti ob upoštevanju:

(i) certifikacijskih omejitev zrakoplova, po potrebi vključno s prikazom ustrezne evakuacije v sili;

(ii) izvedbe zrakoplova in

(iii) vrste in trajanja operacij.

7.b Člani kabinskega osebja morajo:

(i) biti usposobljeni in jih je treba redno preverjati, ali so ustrezno usposobljeni in ali to usposobljenost ohranjajo na ustrezni ravni, da lahko izvajajo dodeljene varnostne naloge, in

▼B

(ii) redno opraviti pregled zdravstvene sposobnosti za varno izvajanje dodeljenih varnostnih nalog. Skladnost je treba dokazati z ustreznim pregledom, ki se opravi na podlagi najboljše prakse letalske medicine.

7.c Vodja zrakoplova mora biti pristojen za izdajanje vseh ukazov in sprejem vseh ustreznih ukrepov za zagotovitev varnosti poleta in zrakoplova ter oseb in/ali premoženja, ki se na njem prevaža.

7.d V izrednih razmerah, ki ogrožajo polet ali varnost zrakoplova in/ali oseb na njem, mora vodja zrakoplova sprejeti vse ukrepe, za katere meni, da so potrebni zaradi varnosti. Če se s takim ukrepom prekršijo krajevni predpisi ali postopki, mora vodja zrakoplova o tem nemudoma uradno obvestiti ustrezne lokalne oblasti.

7.e Izredne neobičajne razmere se ne smejo simulirati, če se prevažajo potniki ali tovor.

7.f Noben član letalskega osebja ne sme dovoliti, da se njegovo izvajanje nalog in odločanje poslabšata tako zelo, da je zaradi posledic utrujenosti ogrožena varnost letenja, pri čemer je treba med drugim upoštevati nakopičeno utrujenost, pomanjkanje spanja, število preletenih območij, nočno delo ali spremembe časovnih pasov. Čas počitka mora biti dovolj dolg, da posadka lahko premaga utrujenost zaradi predhodnih nalog in se do začetka naslednjega delovnega časa dobro spočije.

7.g Član letalskega osebja ne sme opravljati dodeljenih nalog na zrakoplovu, če je pod vplivom psihoaktivnih snovi ali alkohola ali če tega ni sposoben zaradi poškodbe, utrujenosti, zdravil, bolezni ali drugih podobnih vzrokov.

8. *Dodatne zahteve za letenje v komercialne namene in upravljanje zahtevnih zrakoplovov na motorni pogon*

8.a Letenje v komercialne namene in upravljanje zahtevnih zrakoplovov na motorni pogon se ne smeta izvajati, če niso izpolnjeni naslednji pogoji:

8.a.1 operator mora neposredno ali posredno po pogodbah razpolagati s sredstvi, ki so potrebna za obseg in pomembnost operacij. Ta sredstva med drugim vključujejo: zrakoplove, naprave, upravljavsko strukturo, osebje, opremo, dokumentacijo o nalogah, odgovornostih in postopkih, dostop do ustreznih podatkov in vodenje evidenc;

8.a.2 operator se mora posluževati samo ustrezno kvalificiranega in usposobljenega osebja ter izvajati in posodabljati programe usposabljanja in preverjanja za člane letalskega osebja in drugo ustrezno osebje;

8.a.3 operator mora določiti seznam minimalne opreme (MEL) ali enakovreden dokument, ob upoštevanju naslednjega:

(i) v dokumentu je treba predvideti delovanje zrakoplova pod določenimi pogoji z določenimi instrumenti, deli opreme ali funkcijami, ki na začetku letenja ne delujejo;

(ii) dokument je treba pripraviti za vsak posamezen zrakoplov, ob upoštevanju ustreznih pogojev delovanja in vzdrževanja s strani operatorja, in

(iii) seznam minimalne opreme mora temeljiti na glavnem seznamu minimalne opreme (MMEL), če je na voljo, in ne sme biti manj omejevalen, kot je glavni seznam minimalne opreme;

▼B

8.a.4 operator mora vzpostaviti in vzdrževati sistem upravljanja za zagotavljanje skladnosti s temi bistvenimi zahtevami za operacije ter si prizadevati za njegovo stalno izboljševanje in

8.a.5 operator mora vzpostaviti in vzdrževati program preprečevanja nezgod in zagotavljanja varnosti, vključno s poročanjem o pojavih, ki ga mora sistem upravljanja uporabiti, da tako prispeva k cilju stalnega izboljševanja varnosti operacij.

8.b Letenje v komercialne namene in upravljanje zahtevnih zrakoplovov na motorni pogon se lahko izvajata samo v skladu z operativnim priročnikom operatorja. Takšen priročnik mora vsebovati vsa potrebna navodila, informacije in postopke za vse zrakoplove, ki se uporabljajo, ter za izvajanje nalog operativnega osebja. Treba je navesti omejitve, ki se uporabljajo za trajanje poleta, delovni čas in čas počitka za člane letalskega osebja. Operativni priročnik in njegove revizije morajo biti v skladu z odobrenim letalskim priročnikom in se po potrebi dopolnjujejo.

8.c Operator mora vzpostaviti ustrezne postopke, da se čim bolj zmanjšajo posledice motečega vedenja potnikov za varnost letenja.

8.d Operator mora pripraviti in vzdrževati varnostne programe, prilagojene zrakoplovu in vrsti operacije, ki vključujejo zlasti:

(i) zagotovitev varnosti v pilotski kabini;

(ii) kontrolni seznam za postopke pregleda zrakoplova;

(iii) programe usposabljanja;

(iv) zaščito elektronskih in računalniških sistemov, da se tako preprečijo namerne motnje in okvare sistemov in

(v) poročanje o nezakonitih motnjah.

Če lahko varnostni ukrepi škodljivo vplivajo na varnost operacij, je treba oceniti nevarnosti in pripraviti ustrezne postopke za ublažitev nevarnosti, za kar je lahko potrebna uporaba posebne opreme.

8.e Operator mora določiti enega izmed pilotov iz letalskega osebja za vodjo zrakoplova.

8.f Za preprečevanje utrujenosti je treba uporabiti sistem poimenskega seznama članov letalskega osebja in njihovih dolžnosti. Takšnem sistem mora zajemati trajanje poleta, delovni čas letalskega osebja, delovni čas in prilagojeni čas počitka za enega ali več poletov. Omejitve, sprejete v okviru takšnega sistema, morajo upoštevati vse ustrezne dejavnike, ki povečujejo utrujenost, kot so zlasti število preletenih območij, prečkanje časovnih pasov, pomanjkanje spanja, porušitev cirkadialnega ritma, nočne ure, stanje pripravljenosti, skupni delovni čas v danem obdobju, razdelitev dodeljenih nalog med člane letalskega osebja in tudi zagotavljanje večjega števila letalskega osebja.

▼B

8.g Naloge, naštete v točki 6.a, ter naloge, opisane v točkah 6.d in 6.e, mora nadzorovati organizacija, odgovorna za upravljanje stalne plovnosti, ki mora poleg zahtev iz točke 3.a Priloge I izpolnjevati še naslednje pogoje:

(i) organizacija mora biti usposobljena za vzdrževanje proizvodov, delov in naprav, za katere je odgovorna, ali pa mora skleniti pogodbo z organizacijo, usposobljeno za vzdrževanje teh proizvodov, delov in naprav; in

(ii) organizacija mora sestaviti priročnik, namenjen pomoči in usmerjanju zadevnega osebja, v katerem so opisani vsi postopki za stalno plovnost, ki jih organizacija izvaja, in ki po potrebi vključuje opis upravnih dogovorov med organizacijo in odobreno organizacijo za vzdrževanje.

▼B

PRILOGA V

▼M2

Merila za usposobljene subjekte iz člena 13 („usposobljeni subjekt“ ali „subjekt“)

▼B

1. Subjekt, njegov direktor in osebje, pooblaščeno za izvajanje pregledov, ne smejo neposredno ali kot pooblaščeni zastopniki sodelovati pri načrtovanju, proizvodnji, trženju ali vzdrževanju proizvodov, delov, naprav, komponent ali sistemov ali pri njihovih operacijah, storitvah ali uporabi. To ne izključuje možnosti izmenjave tehničnih informacij med vključenimi organizacijami in usposobljenim subjektom.

2. Subjekt in osebje, pooblaščeno za certificiranje, morata izvajati svoje dolžnosti s kar največ strokovne neoporečnosti in tehnične usposobljenosti ter ne smeta biti pod pritiskom in prejemati spodbud, zlasti finančne narave, ki bi lahko vplivale na njuno presojo ali rezultate njunih preiskav, zlasti ne od oseb ali skupin oseb, na katere vplivajo rezultati certificiranja.

3. Subjekt mora zaposlovati osebje in razpolagati s sredstvi, ki so potrebna za ustrezno opravljanje tehničnih in administrativnih nalog, povezanih s postopkom certificiranja. Imeti mora tudi dostop do opreme, ki je potrebna za izredne preglede.

4. Osebje, ki je odgovorno za preiskave, mora imeti:

   — dobro tehnično in poklicno izobrazbo,

   — zadovoljivo poznavanje zahtev glede nalog certificiranja, ki jih opravlja, in zadostne izkušnje s temi postopki,

   — sposobnost, da sestavi izjave, evidence in poročila, s čimer dokaže, da so bile preiskave opravljene.

5. Zagotovljena mora biti nepristranskost osebja, ki je pristojno za preiskave. Njihovo nagrajevanje ne sme biti odvisno od števila opravljenih preiskav niti od rezultatov teh preiskav.

6. Subjekt mora skleniti škodno zavarovanje, razen če njegovo odgovornost prevzame država članica v skladu z nacionalno zakonodajo.

7. Osebje subjekta mora upoštevati poslovne skrivnosti v zvezi z vsemi podatki, ki jih je pridobilo pri opravljanju nalog v okviru te uredbe.

▼M2

PRILOGA Va

BISTVENE ZAHTEVE ZA AERODROME

A — **Fizične značilnosti, infrastruktura in oprema**

1. *Območje gibanja*

(a) Aerodromi imajo določeno območje za pristajanje in vzletanje zrakoplovov, ki izpolnjuje naslednje pogoje:

(i) območje za vzletanje in pristajanje ima dimenzije in značilnosti, ki ustrezajo zrakoplovom, ki naj bi uporabljali aerodrom;

(ii) območje za vzletanje in pristajanje ima, kjer je ustrezno, nosilnost, ki omogoča ponavljajoče se delovanje zrakoplovov, ki naj bi uporabljali območje. Območja, ki niso namenjena ponavljajočemu se delovanju zrakoplovov, morajo biti sposobna dajati podporo zrakoplovom;

(iii) območje za vzletanje in pristajanje je projektirano tako, da je zagotovljen odvod vode in da se prepreči, da bi stoječa voda postala nesprejemljivo tveganje za operacije zrakoplovov;

(iv) nakloni in spremembe naklona območja za vzletanje in pristajanje ne povzročajo nesprejemljivega tveganja za operacije zrakoplovov;

(v) značilnosti površine območja za vzletanje in pristajanje ustrezajo zrakoplovom, ki naj bi ga uporabljali; in

(vi) na območju za vzletanje in pristajanje ni nobenih predmetov, ki bi lahko pomenili nesprejemljivo tveganje za delovanje zrakoplovov.

(b) Kadar je več določenih območij za vzletanje in pristajanje, so ta takšna, da ne povzročajo nesprejemljivega tveganja za operacije zrakoplovov.

(c) Določeno območje za vzletanje in pristajanje je obdano z določenimi površinami. Te površine so namenjene zaščiti zrakoplovov, ki letijo nad njimi med vzletom ali pristankom, ali ublažitvi posledic pri prezgodnjem pristanku (undershooting) ter kadar zapeljejo z območja za vzletanje in pristajanje ali ga prekoračijo, ter izpolnjujejo naslednje pogoje:

(i) te površine imajo dimenzije, ki ustrezajo predvidenim operacijam zrakoplovov;

(ii) nakloni in spremembe naklona teh površin ne povzročajo nesprejemljivega tveganja za operacije zrakoplovov;

(iii) na teh površinah ni nobenih predmetov, ki bi lahko pomenili nesprejemljivo tveganje za operacije zrakoplovov. To ne bi smelo pomeniti, da se na teh površinah ne nahaja krhka oprema, če je ta potrebna za podporo operacijam zrakoplovov; in

(iv) vsaka izmed teh površin ima nosilnost, ki ustreza njenemu namenu.

(d) Območja aerodromov, skupaj s pripadajočo neposredno okolico, namenjena premikanju in parkiranju zrakoplovov, so projektirana tako, da omogočajo varne operacije zrakoplovov, ki naj bi uporabljali posamezne objekte, in sicer v vseh pogojih, za katera so bila načrtovana, ter izpolnjujejo naslednje pogoje:

(i) ta območja imajo nosilnost, ki omogoča ponavljajoče se operacije zrakoplovov, ki naj bi uporabljali to območja, izvzeta so območja, ki naj bi se uporabljala samo občasno in ki morajo biti sposobna dajati podporo zrakoplovom;

(ii) ta območja so projektirana tako, da je zagotovljen odvod vode in da se prepreči, da bi stoječa voda postala nesprejemljivo tveganje za operacije zrakoplovov;

▼M2

(iii) nakloni in spremembe naklona teh območij ne povzročajo nesprejemljivega tveganja za operacije zrakoplovov;

(iv) značilnosti površine teh območij ustrezajo zrakoplovom, ki naj bi jih uporabljali, in

(v) na teh območjih ni nobenih predmetov, ki bi lahko predstavljali nesprejemljivo tveganje za zrakoplove. S tem se ne sme izključiti, da je oprema za parkiranje, ki je potrebna za to območje, postavljena v posebej določenih položajih ali conah na tem območju.

(e) Druga infrastruktura, namenjena za uporabo zrakoplovov, je projektirana tako, da uporaba te infrastrukture ne pomeni nesprejemljivega tveganja za zrakoplove, ki jo uporabljajo.

(f) Konstrukcije, stavbe, oprema ali skladišča so nameščeni in projektirani tako, da ne povzročijo nesprejemljivega tveganja za operacije zrakoplovov.

(g) Zagotovijo se ustrezna sredstva, ki nepooblaščenim osebam, nepooblaščenim vozilom ali živalim, ki so dovolj velike, da pomenijo nesprejemljivo tveganje za operacije zrakoplovov, preprečujejo vstop na območje gibanja, brez poseganja v nacionalne in mednarodne določbe za zaščito živali.

2. *Varna višina nad ovirami*

(a) Za zaščito zrakoplova, ki se približuje aerodromu z namenom pristanka, ali zrakoplova, ki vzleta z aerodroma, se določijo priletne in odletne zračne poti ali območja. Takšne zračne poti ali območja zrakoplovu zagotovijo ustrezno oddaljenost od ovir na območju, ki obdaja aerodrom, ob upoštevanju lokalnih fizičnih značilnosti.

(b) Taka oddaljenost od ovir ustreza fazi leta in vrsti operacije, ki se izvaja. Upošteva se tudi opremo, ki se uporablja za določanje položaja zrakoplova.

3. *Vizualni in nevizualni pripomočki ter oprema aerodroma*

(a) Pripomočki ustrezajo namenu, biti morajo prepoznavni in uporabnikom zagotavljati nedvoumne informacije v vseh nameravanih okoliščinah operacije.

(b) Oprema aerodroma deluje v skladu s predvideno uporabo v predvidenih okoliščinah operacij. V okviru okoliščin operacij ali v primeru okvare oprema aerodroma ne sme povzročiti nesprejemljivega tveganja za varnost v letalstvu.

(c) Pripomočki in njihov sistem električnega napajanja so projektirani tako, da okvare ne povzročijo neustreznih, zavajajočih ali nezadostnih informacij za uporabnike ali prekinitve kakršne koli bistvene storitve.

(d) Zagotovijo se ustrezni načini zaščite, ki preprečujejo nastanek škode ali motenj v delovanju tovrstnih pripomočkov.

(e) Viri sevanja ali prisotnost premikajočih se ali pritrjenih predmetov ne smejo motiti lastnosti aeronavtičnih komunikacijskih, navigacijskih in nadzornih sistemov ali škodljivo vplivati na njihovo delovanje.

(f) Informacije o delovanju in uporabi opreme aerodroma se dajo na razpolago ustreznemu osebju, vključno z jasno navedbo okoliščin, ki lahko povzročijo nesprejemljiva tveganja za varnost v letalstvu.

4. *Podatki o aerodromu*

(a) Vzpostavijo in posodabljajo se podatki, ki so pomembni za aerodrom in razpoložljive storitve.

(b) Podatki so natančni, berljivi, popolni in nedvoumni. Ohranijo se ustrezne ravni integritete.

(c) Podatki se uporabnikom in zadevnim navigacijskim službam zračnega prometa (ANS) zagotovijo pravočasno, in sicer s pomočjo dovolj varne in hitre metode komuniciranja.

▼**M2**

B — **Obratovanje in upravljanje**

1. *Operator aerodroma.je odgovoren za obratovanje letališča. Operator aerodroma ima naslednje odgovornosti:*

(a) operator aerodroma ima neposredno ali prek pogodb vzpostavljena vsa sredstva, ki so potrebna za zagotovitev varnih operacij zrakoplovov na aerodromu. Ta sredstva med drugim vključujejo objekte, osebje, opremo in material, dokumentacijo o nalogah, odgovornostih in postopkih, dostop do ustreznih podatkov in vodenje evidence;

(b) operator aerodroma zagotovi, da so zahteve iz oddelka A vedno izpolnjene, ali sprejme ustrezne ukrepe za zmanjšanje tveganj, povezanih z neizpolnjevanjem zahtev. Vzpostavijo in uporabljajo se postopki, s katerimi se o takih ukrepih pravočasno obvestijo vsi uporabniki;

(c) operator aerodroma vzpostavi in izvaja ustrezen program obvladovanja tveganj za prostoživeče živali;

(d) operator aerodroma zagotovi, da je gibanje vozil in oseb na območju gibanja in drugih operativnih območjih usklajeno z gibanjem zrakoplova, da se preprečijo trčenja in škoda na zrakoplovih;

(e) operator aerodroma zagotovi, da so vzpostavljeni in se izvajajo postopki za zmanjšanje tveganj, povezanih z obratovanjem aerodroma v slabih vremenskih razmerah, ob zmanjšani vidljivosti ali po potrebi ponoči;

(f) operator aerodroma sklene sporazume z drugimi pomembnimi organizacijami za zagotavljanje stalne skladnosti s temi bistvenimi zahtevami za aerodrom. Te organizacije med drugim vključujejo operatorje zrakoplovov, izvajalce navigacijskih storitev zračnega prometa, izvajalce storitev zemeljske oskrbe in druge organizacije, katerih dejavnosti ali proizvodi lahko vplivajo na varnost zrakoplova;

(g) operator aerodroma sam oziroma s pogodbami s tretjimi strankami zagotovi, da obstajajo postopki za oskrbo zrakoplova z gorivom, ki ni kontaminirano in ima ustrezne specifikacije;

(h) priročniki za vzdrževanje opreme aerodroma se dajo na voljo, se uporabljajo v praksi ter zajemajo navodila za vzdrževanje in popravilo, informacije o servisiranju, odpravljanje napak in postopke inšpekcijskega pregleda;

(i) operator aerodroma vzpostavi in izvaja načrt aerodroma za nujne primere, ki zajema možne scenarije v nujnih primerih, do katerih lahko pride na aerodromu ali v njegovi okolici. Ta načrt se uskladi, kjer je primerno, z nujnimi ukrepi lokalne skupnosti;

(j) operator aerodroma zagotovi, da so na aerodromu pripravljene zadostne reševalne službe in gasilske službe. Take službe se v primeru incidenta ali nesreče hitro odzovejo in vključujejo vsaj opremo, sredstva za gašenje in zadostno število članov osebja;

(k) operator aerodroma za obratovanje in vzdrževanje aerodroma uporablja samo izobraženo in usposobljeno osebje ter izvaja in vzdržuje programe usposabljanja in preverjanja za stalno usposobljenost vsega zadevnega osebja;

(l) operator aerodroma zagotovi, da so vse osebe, ki jim je dovoljen dostop na območje gibanja ali druga operativna območja brez spremstva, ustrezno izobražene in usposobljene za tak dostop;

▼M2

(m) osebje reševalne službe in gasilske službe so ustrezno izobraženi in usposobljeni za delovanje v letališkem okolju. Operator aerodroma izvaja in vzdržuje programe usposabljanja in preverjanja za stalno usposobljenost tega osebja; in

(n) vse osebje reševalne službe in gasilske službe, od katerih se lahko zahteva. da posredujejo v letalskih nujnih primerih, redno dokazujejo zdravstveno sposobnost za zadovoljivo izvajanje svojih nalog ob upoštevanju vrste dejavnosti. V tem okviru zdravstvena sposobnost, ki zajema fizično in psihično sposobnost, pomeni stanje brez bolezni ali nezmožnosti, ki bi temu osebju onemogočala:

(i) izvajanje nalog, potrebnih za delovanje v letalskih nujnih primerih;

(ii) izvajanje dodeljenih nalog ob katerem koli času, ali

(iii) pravilno zaznavanje njihovega okolja.

2. *Sistemi upravljanja*

(a) Operator aerodroma izvaja in vzdržuje sistem upravljanja za zagotovitev izpolnjevanja teh bistvenih zahtev za aerodrom ter si prizadeva za stalno in proaktivno izboljšanje varnosti. Sistem upravljanja vključuje organizacijske strukture, odgovornost, pristojnosti, politike in postopke.

(b) Sistem upravljanja vključuje program za preprečevanje nesreč in incidentov, ki zajema shemo za poročanje in analizo dogodkov. Analiza po potrebi vključuje subjekte, ki so našteti v točki 1(f).

(c) Operator aerodroma pripravi priročnik aerodroma in deluje v skladu z njim. Tak priročnik vsebuje vsa potrebna navodila, informacije in postopke za aerodrom za sistem upravljanja in za izvajanje nalog operativnega osebja.

C — **Okolica aerodroma**

1. V zračnem prostoru v okolici območij gibanja na aerodromu ne sme biti nobenih ovir, da se omogoči izvajanje predvidenih operacij zrakoplovov na aerodromih, ne da bi pri tem prihajalo do nesprejemljivega tveganja zaradi postavitve ovir v okolici aerodroma. Zato se pripravi, uvede in nenehno spremlja površine za nadzor ovir, da se zazna vsak vdor, ki ni v skladu s pravili.

(a) Za vsako kršitev na teh površinah je potrebna ocena, da se ugotovi, ali predmet povzroča nesprejemljivo tveganje. Vsak predmet, ki predstavlja nesprejemljivo tveganje se odstrani ali se sprejme ustrezen ukrep za izogibanje, da se zaščiti zrakoplove, ki uporabljajo aerodrom.

(b) Vse preostale ovire se objavijo in se v skladu s potrebo označijo ter, kadar je to potrebno, opremijo z lučmi, da se zagotovi njihova vidnost.

2. Nevarnosti, povezane s človeškimi dejavnostmi in uporabo zemljišča, kot so med drugim naštete na spodnjem seznamu, se spremljajo. Tveganje, ki ga povzročajo, se oceni in ustrezno zmanjša:

(a) vsak razvoj ali sprememba uporabe zemljišča na območju aerodroma;

(b) možnost turbulence, ki jo povzroči ovira;

(c) uporaba nevarnih, nejasnih in zavajajočih luči;

(d) zaslepitev, ki jo povzročijo velike in visoko odsevne površine;

▼**M2**

(e) vzpostavitev območij, ki bi lahko spodbudila dejavnost divjih živali v okolici območij gibanja na aerodromu;

(f) viri nevidnega sevanja ali prisotnost premikajočih se ali pritrjenih predmetov, ki lahko motijo lastnosti aeronavtičnih komunikacijskih, navigacijskih in nadzornih sistemov ali škodljivo vplivajo na njihovo delovanje.

3. Za lokalno skupnost se vzpostavi načrt ukrepanja v nujnih primerih, do katerih lahko pride na lokalnem območju aerodroma.

D — **Drugo**

Razen v situacijah zrakoplova v sili, v katerih se zrakoplov preusmeri na nadomestni aerodrom, ali v drugih okoliščinah, določenih za posamezne primere, aerodroma ali njegovih delov ne smejo uporabljati zrakoplovi, za katere projekt aerodroma in operativni postopki običajno niso namenjeni.

▼M2

PRILOGA Vb

BISTVENE ZAHTEVE ZA ATM/ANS IN ZA KONTROLORJE ZRAČNEGA PROMETA

1. **Uporaba zračnega prostora**

(a) Vsi zrakoplovi, razen tistih, ki opravljajo dejavnosti iz člena 1(2)(a), se v vseh fazah leta ali na območju gibanja na aerodromu upravljajo v skladu s skupnimi splošnimi operativnimi pravili in vsemi primernimi postopki, določenimi za uporabo zadevnega zračnega prostora.

(b) Vsi zrakoplovi, razen tistih, ki opravljajo dejavnosti iz člena 1(2)(a), so opremljeni z zahtevanimi komponentami in se jih ustrezno upravlja. Komponente, ki se uporabljajo v okviru sistema ATM/ANS, izpolnjujejo zahteve iz točke 3.

2. **Službe**

(a) Letalske informacije in podatki za uporabnike zračnega prostora za namen zračne navigacije

(i) Podatki, ki se uporabljajo kot vir letalskih informacij, so dovolj kakovostni, popolni, aktualni in pravočasni.

(ii) Letalske informacije so točne, popolne, aktualne, nedvoumne in ustrezne integritete v ustrezni obliki za uporabnike.

(iii) Razširjanje takšnih letalskih informacij uporabnikom zračnega prostora je pravočasno ter poteka prek dovolj zanesljivih in hitrih komunikacijskih sredstev, ki so zaščitena pred posegi in popačenjem.

(b) Meteorološke informacije

(i) Podatki, ki se uporabljajo kot vir za letalske meteorološke informacije, so dovolj kakovostni, popolni in aktualni.

(ii) V možnem obsegu so letalske meteorološke informacije natančne, popolne, aktualne, ustrezne integritete in nedvoumne, da izpolnjujejo potrebe uporabnikov zračnega prostora.

(iii) Razširjanje takšnih letalskih meteoroloških informacij uporabnikom zračnega prostora je pravočasno ter poteka prek dovolj zanesljivih in hitrih komunikacijskih sredstev, ki so zaščitena pred motnjami in popačenjem.

(c) Službe zračnega prometa

(i) Podatki, ki se uporabljajo kot vir za zagotavljanje storitev zračnega prometa, so pravilni, popolni in aktualni.

(ii) Storitve zračnega prometa so dovolj natančne, popolne, aktualne in nedvoumne, da izpolnjujejo potrebe uporabnikov po varnosti.

(iii) Avtomatizirana orodja, ki zagotavljajo informacije ali nasvete uporabnikom, so pravilno projektirana, izdelana in vzdrževana, da so primerna za predvideno uporabo.

(iv) Vse storitve kontrole zračnega prometa in povezani postopki zagotavljajo primerno razdvajanje med zrakoplovi in, kjer se zdi primerno, pomagajo pri zaščiti pred ovirami in drugimi nevarnostmi v zraku ter hitro in pravočasno usklajevanje z vsemi zadevnimi uporabniki in sosednjimi deli zračnega prostora.

(v) Komunikacija med storitvami zračnega prometa in zrakoplovi ter med zadevnimi enotami storitev zračnega prometa je pravočasna, jasna, pravilna in nedvoumna, zaščitena pred motnjami, vsi udeleženi akterji pa jo morajo razumeti, in, če se zdi primerno, priznavati.

▼M2

(vi) Zagotovijo se ukrepi za zaznavanje morebitnih izrednih razmer in po potrebi za sprožitev učinkovitih iskalnih in reševalnih akcij. Ti ukrepi vsebujejo vsaj ustrezne mehanizme za opozarjanje, usklajevalne ukrepe in postopke, sredstva in osebje za učinkovito pokrivanje območja odgovornosti.

(d) Komunikacijske službe

Komunikacijske službe dosežejo in ohranjajo ustrezne lastnosti v zvezi z razpoložljivostjo, integriteto, stalnostjo in pravočasnostjo. So hitre in zaščitene pred popačenjem.

(e) Navigacijske službe

Navigacijske službe dosežejo in ohranjajo ustrezne lastnosti v zvezi z vodenjem, informacijami o pozicioniranju in, če je na voljo, časovnim razporedom. Merila lastnosti vključujejo natančnost, integriteto, razpoložljivost in stalnost službe.

(f) Nadzorne službe

Nadzorne službe opredelijo položaj zrakoplova v zraku ter drugih zrakoplovov in vozil na površini aerodroma z zadostno učinkovitostjo glede na njihovo točnost, integriteto, stalnost in verjetnost zaznavanja.

(g) Upravljanje pretoka zračnega prometa

Pri taktičnem upravljanju pretoka zračnega prometa na ravni Skupnosti se uporabljajo in zagotavljajo dovolj natančne in aktualne informacije o obsegu in naravi načrtovanega zračnega prometa, ki vpliva na izvajanje storitev; poleg tega se s pogajanji dosežejo in usklajujejo preusmeritve ali zamiki pretoka prometa, da bi se zmanjšalo tveganje preobremenitve, do katere lahko pride v zraku ali na aerodromu.

(h) Upravljanje zračnega prostora

Določitev posebnega dela zračnega prostora za določeno uporabo se spremlja, usklajuje in razširja pravočasno, da se zmanjša tveganje izgube razdvajanja med zrakoplovi v vseh okoliščinah.

(i) Projektiranje zračnega prostora

Strukture zračnega prostora in postopki letenja so pravilno projektirani, nadzorovani in potrjeni, preden se jih razvije in jih zrakoplovi lahko uporabljajo.

3. **Sistemi in komponente**

(a) Splošno

Sistemi in komponente ATM/ANS, ki zagotavljajo ustrezne informacije zrakoplovom in od zrakoplovov ter na tleh, so ustrezno projektirani, izdelani, nameščeni, vzdrževani in upravljani, da se zagotovi njihova ustreznost za predvideno uporabo.

(b) Integriteta, lastnosti in zanesljivost sistemov in komponent

Integriteta in z varnostjo povezane lastnosti sistemov in komponent na zrakoplovu, na tleh ali v vesolju ustrezajo predvideni uporabi. Ti izpolnjujejo zahtevano raven operativnih lastnosti za vse predvidene pogoje delovanja in celotno obdobje uporabe.

(c) Projekt sistemov in komponent

(i) Sistemi in komponente so projektirani tako, da izpolnjujejo veljavne varnostne zahteve.

▼M2

(ii) Sistemi in komponente, obravnavani skupaj, ločeno ali v medsebojni povezavi, so projektirani tako, da sta verjetnost, da lahko kakršna koli okvara povzroči popolno odpoved sistema, in resnost njenega učinka na varnost storitev v obratnem sorazmerju.

(iii) Sistemi in komponente, obravnavani posamezno in v kombinaciji, so projektirani tako, da upoštevajo omejitve z zvezi s človeškimi sposobnostmi in delovanjem.

(iv) Sistemi in komponente so projektirani tako, da so zaščiteni pred nenamernimi škodljivimi interakcijami z zunanjimi elementi.

(v) Osebju se jasno, dosledno in nedvoumno posredujejo informacije, potrebne za izdelavo, namestitev, upravljanje in vzdrževanje sistemov in komponent, pa tudi informacije o nevarnih razmerah.

(d) Stalna raven storitev

Ravni varnosti sistemov in komponent se ohranijo v času storitve in sprememb storitve.

4. **Usposobljenost kontrolorjev zračnega prometa**

(a) Splošno

Oseba, ki se usposablja za kontrolorja zračnega prometa ali je pripravnik za mesto kontrolorja zračnega prometa, je dovolj zrela, tako glede izobrazbe kot fizičnih in psihičnih sposobnosti, da lahko pridobi, ohranja in dokaže ustrezno teoretično znanje in praktične spretnosti.

(b) Teoretično znanje

(i) Kontrolor zračnega prometa pridobi in ohranja raven znanja, ki ustreza izvajanim nalogam in je sorazmerna s tveganji, povezanimi z vrsto storitve.

(ii) Pridobitev in ohranjanje teoretičnega znanja se dokazuje s stalnim ocenjevanjem med usposabljanjem in z ustreznimi preskusi znanja.

(iii) Pridobljeno teoretično znanje se ohranja na ustrezni ravni. Usposobljenost se dokazuje z rednimi ocenjevanji ali preskusi znanja. Pogostnost preskusov znanja je sorazmerna s stopnjo tveganja, povezanega z vrsto storitve.

(c) Praktične spretnosti

(i) Kontrolor zračnega prometa pridobi in ohranja praktične spretnosti, ki ustrezajo izvajanju njegovih nalog. Takšne spretnosti so sorazmerne s tveganji, povezanimi z vrsto storitve, in vključujejo, če to ustreza nalogam, ki se izvajajo, najmanj naslednje:

i. operativne postopke;

ii. posebne vidike naloge;

iii. neobičajne razmere in nujne primere;

iv. človeške dejavnike.

(ii) Kontrolor zračnega prometa dokaže, da lahko izvaja povezane postopke in naloge na ravni usposobljenosti, ki ustreza nalogam, ki se izvajajo.

(iii) Pridobljene praktične spretnosti se ohranjajo na zadovoljivi ravni. Usposobljenost se preverja z rednimi ocenjevanji ali preskusi znanja. Pogostnost ocenjevanj je sorazmerna z zahtevnostjo in stopnjo tveganja, povezanega z vrsto storitve in nalogami, ki se izvajajo.

▼M2

(d) Jezikovna usposobljenost

(i) Kontrolor zračnega prometa dokaže jezikovno usposobljenost za govorjenje in razumevanje angleškega jezika na ravni, ki mu omogoča učinkovito sporazumevanje v glasovnih situacijah (telefon/radijska postaja) in situacijah „iz oči v oči“ glede konkretnih in z delom povezanih tem, vključno s situacijami nujnih primerov.

(ii) Kontrolor zračnega prometa je jezikovno usposobljen za govorjenje in razumevanje nacionalnega jezika ali jezikov na zgoraj navedeni ravni, kadar koli je to v posebnem delu zračnega prostora potrebno za zagotavljanje storitev zračnega prometa.

(e) Usposabljanje na simulatorju (*synthetic training devices* - STD)

Če se STD uporabljajo za praktično usposabljanje o zavedanju o situaciji in človeških dejavnikov ali za dokazovanje pridobljenih in ohranjenih spretnosti, ustrezajo določenim lastnostim, ki omogočajo ustrezno simulacijo delovnega okolja in operativnih razmer, primernih za izvajanje usposabljanja.

(f) Program usposabljanja

(i) Usposabljanje poteka po programu usposabljanja, ki lahko vključuje teoretično in praktično poučevanje, vključno s STD, če je ustrezno.

(ii) Za vsako vrsto usposabljanja se določi in sprejme program usposabljanja.

(g) Inštruktorji

(i) Teoretično poučevanje izvajajo ustrezno usposobljeni inštruktorji. Ti:

i. imajo ustrezno znanje s področja, ki ga poučujejo, in

ii. so dokazali, da so usposobljeni za uporabo ustreznih metod poučevanja.

(ii) Praktično poučevanje izvajajo ustrezno usposobljeni inštruktorji, ki imajo naslednje kvalifikacije:

i. izpolnjujejo zahteve glede teoretičnega znanja in imajo izkušnje, ki ustrezajo izvajanemu poučevanju;

ii. dokazali so, da so usposobljeni za poučevanje in uporabo ustreznih metod poučevanja;

iii. metode poučevanja so vadili med postopki, ki jih nameravajo poučevati, in

iv. redno hodijo na osvežitvena usposabljanja, s čimer ohranjajo sposobnosti poučevanja.

(iii) Inštruktorji praktičnih spretnosti imajo ali pa so imeli pravico delovati kot kontrolorji zračnega prometa.

(h) Ocenjevalci

(i) Osebe, pristojne za ocenjevanje usposobljenosti kontrolorjev zračnega prometa:

i. so dokazale, da so usposobljene za ocenjevanje usposobljenosti kontrolorjev zračnega prometa ter izvajanje preskusov in preverjanj kontrolorjev zračnega prometa, in

ii. redno hodijo na osvežitvena usposabljanja, s čimer se zagotovijo najsodobnejši standardi ocenjevanja.

(ii) Ocenjevalci praktičnih spretnosti imajo ali pa so imeli pravico delovati kot kontrolorji zračnega prometa na tistih področjih, ki jih nameravajo ocenjevati.

▼M2

(i) Zdravstvena sposobnost kontrolorja zračnega prometa

(i) Zdravstvena merila

i. Vsi kontrolorji zračnega prometa redno dokazujejo zdravstveno sposobnost za zadovoljivo izvajanje svojih nalog. Sposobnost se dokaže na podlagi ustrezne presoje, pri čemer se upoštevajo možna psihična in fizična odstopanja zaradi starosti.

ii. Dokazovanje zdravstvene sposobnosti, ki zajema fizično in psihično sposobnost, vključuje dokazano odsotnost bolezni ali invalidnosti, ki bi osebam, ki izvajajo storitve kontrole zračnega prometa (ATC), onemogočala:

— pravilno opravljanje nalog, potrebnih za izvajanje ATC, ali

— izvajanje dodeljenih nalog ob katerem koli času, ali

— pravilno zaznavanje okolja.

(ii) Če se zdravstvena sposobnost ne more v celoti dokazati, se lahko sprejmejo blažilni ukrepi, ki zagotavljajo enakovredno varnost.

5. **Izvajalci storitev in organizacije za usposabljanje**

(a) Storitve se ne izvajajo, če niso izpolnjeni naslednji pogoji:

(i) izvajalec storitev ima, neposredno ali posredno po pogodbah, sredstva, potrebna za obseg storitve. Ta sredstva med drugim vključujejo sisteme, naprave, vključno z napajalnimi enotami, poslovodne strukture, osebje, opremo in njeno vzdrževanje, dokumentacijo o nalogah, odgovornostih in postopkih, dostop do ustreznih podatkov in vodenje evidence;

(ii) izvajalec storitev pripravi in posodablja priročnike o upravljanju in delovanju v zvezi z zagotavljanjem storitev ter mora ravnati v skladu s temi priročniki. Taki priročniki vsebujejo vsa potrebna navodila, informacije in postopke za delovanje, sistem upravljanja in operativno osebje za izvajanje njihovih nalog;

(iii) izvajalec storitev izvaja in vzdržuje sistem upravljanja na podlagi tveganja, da zagotovi skladnost z bistvenimi zahtevami iz te priloge in si prizadeva za nenehno proaktivno izboljševanje tega sistema;

(iv) izvajalec storitev uporablja samo ustrezno kvalificirano in usposobljeno osebje ter izvaja in vzdržuje programe za usposabljanje in preverjanje osebja;

(v) izvajalec storitev vzpostavi formalne povezave z vsemi ostalimi, ki prispevajo k izvajanju storitev, da zagotovi skladnost s temi bistvenimi zahtevami;

(vi) izvajalec storitev pripravi in izvaja načrt ukrepov ob nepredvidljivih dogodkih, ki zajemajo neobičajne razmere in nujne primere, do katerih lahko pride v zvezi s storitvami;

(vii) izvajalec storitev pripravi in ohranja program za preprečevanje nesreč in incidentov ter zagotavljanje varnosti, vključno s poročanjem in analizo dogodkov, ki se uporablja v sistemu upravljanja za doseganje cilja nenehnega izboljševanja varnosti, in

▼M2

(viii) izvajalec storitev poskrbi za preverjanje, ali so lastnosti glede varnostnih zahtev za vse sisteme in komponente vedno izpolnjene.

(b) Storitve ATC se ne izvajajo, če niso izpolnjeni naslednji pogoji:

(i) da bi se preprečila utrujenost osebja, ki izvaja storitve ATC, se uporablja sistem poimenskega seznama članov osebja in njihovih dolžnosti. Takšen sistem mora zajemati delovna obdobja, delovni čas in prilagojeni čas počitka. Pri omejitvah, sprejetih v okviru takšnega sistema, se upoštevajo ustrezni dejavniki, ki povečujejo utrujenost, kot so zlasti pomanjkanje spanja, porušitev cirkadialnega ritma, nočne ure, skupni delovni čas v danem obdobju in porazdelitev dodeljenih nalog med člane osebja;

(ii) da bi se preprečil stres osebja, ki izvaja storitve ATC, se uporabljajo izobraževalni in preventivni programi;

(iii) izvajalec storitev ATC ima vzpostavljene postopke za preverjanje, ali je kognitivna sposobnost osebja, ki izvaja storitve ATC, oslabljena in ali je njihova zdravstvena sposobnost zadovoljiva;

(iv) izvajalec storitev ATC pri načrtovanju in delovanju upošteva operativne in tehnične omejitve ter načela človeških dejavnikov.

(c) Komunikacijske, navigacijske in nadzorne storitve se ne izvajajo, če ni izpolnjen naslednji pogoj:

Izvajalec storitev zadevne uporabnike zračnega prostora in enote storitev zračnega prometa pravočasno obvešča o operativnem statusu (in spremembah) storitev, ki se izvajajo za namene storitev zračnega prometa.

(d) Organizacije za usposabljanje

Organizacija za usposabljanje osebja, ki izvaja storitve ATC, izpolnjuje naslednje zahteve:

(i) ima vsa sredstva, ki so potrebna za obseg obveznosti, povezanih z njeno dejavnostjo. Ta sredstva med drugim vključujejo naprave, osebje, opremo, metodologijo, dokumentacijo o nalogah, odgovornostih in postopkih, dostop do ustreznih podatkov in vodenje evidence;

(ii) izvaja in vzdržuje sistem upravljanja v zvezi z varnostjo in standardom usposabljanja ter si prizadevati za nenehno izboljševanje tega sistema, in

(iii) po potrebi skleni dogovore z drugimi ustreznimi organizacijami, da je zagotovljena nenehna skladnost s temi bistvenimi zahtevami.

▼B

PRILOGA VI

KORELACIJSKA TABELA

Uredba (ES) št. 1592/2002	Ta uredba
Člen 1	Člen 1
Člen 2(1)	Člen 2(1)
Člen 2(2)(a) do (e)	Člen 2(2)(a) do (e)
—	Člen 2(2)(f)
Člen 2(3)	Člen 2(3)
Člen 3(a) do (g)	Člen 3(a) do (g)
—	Člen 3(h) do (l)
Člen 4(1)(a) do (c)	Člen 4(1)(a) do (c)
—	Člen 4(1)(d)
—	Člen 4(2) in (3)
Člen 4(2)	Člen 4(4)
—	Člen 4(5)
Člen 4(3)	Člen 4(6)
Člen 5(1)	Člen 5(1)
Člen 5(2), prvi pododstavek, uvodno besedilo	Člen 5(2), prvi pododstavek, uvodno besedilo
Člen 5(2), prvi pododstavek, točke (a) do (c)	Člen 5(2), prvi pododstavek, točke (a) do (c)
Člen 5(2), prvi pododstavek, točka (d)	Člen 5(2), prvi pododstavek, točki (d) in (e)
Člen 5(2), prvi pododstavek, (e) in (f)	Člen 5(2), prvi pododstavek, (f) in (g)
—	Člen 5(3)
Člen 5(3)	Člen 5(4)
Člen 5(4), prvi pododstavek, uvodno besedilo	Člen 5(5), prvi pododstavek, uvodno besedilo
Člen 5(4), prvi pododstavek, točke (a) do (d)	Člen 5(5), prvi pododstavek, točke (a) do (d)
Člen 5(4), prvi pododstavek, točke (e)(i) do (iii)	Člen 5(5), prvi pododstavek, točke (e)(i) do (iii)
—	Člen 5(5), prvi pododstavek, točke (e)(iv) do (vi)
Člen 5(4), prvi pododstavek, točke (f) do (i)	Člen 5(5), prvi pododstavek, točke (f) do (i)
—	Člen 5(5), prvi pododstavek, točka (j)
Člen 5(5), prvi pododstavek, uvodno besedilo	Člen 5(6), prvi pododstavek, uvodno besedilo
Člen 5(5), prvi pododstavek, točke (a), (b) in (c)	Člen 5(6), prvi pododstavek, točke (a), (b) in (c)

▼B

Uredba (ES) št. 1592/2002	Ta uredba
—	Člen 5(6), prvi pododstavek, točka (d)
Člen 6	Člen 6
—	Člen 7
—	Člen 8
—	Člen 9
—	Člen 10
Člen 8(1)	Člen 11(1)
—	Člen 11(2) do (4)
Člen 8(2)	Člen 11(5)
—	Člen 11(6)
Člen 9	Člen 12
—	Člen 13
Člen 10(1)	Člen 14(1)
—	Člen 14(2)
Člen 10(2)	Člen 14(3)
Člen 10(3)	Člen 14(4)
Člen 10(4)	Člen 14(5)
Člen 10(5)	Člen 14(6)
Člen 10(6)	Člen 14(7)
Člen 11	Člen 15
—	Člen 16
Člen 12	Člen 17
Člen 13, uvodno besedilo	Člen 18, uvodno besedilo
Člen 13(a)	Člen 18(a)
—	Člen 18(b)
Člen 13(b)	Člen 18(c)
Člen 13(c)	Člen 18(d)
—	Člen 18(e)
Člen 14	Člen 19
Člen 15(1), uvodno besedilo	Člen 20(1), uvodno besedilo
Člen 15(1)(a) do (j)	Člen 20(1)(a) do (j)
—	Člen 20(1)(k) in (l)
Člen 15(2)	Člen 20(2)
—	Člen 21
—	Člen 22
—	Člen 23

▼B

Uredba (ES) št. 1592/2002	Ta uredba
Člen 16(1) in (2)	Člen 24(1) in (2)
—	Člen 24(3)
Člen 16(3)	Člen 24(4)
Člen 16(4)	Člen 24(5)
	Člen 25
Člen 17	Člen 26
Člen 18	Člen 27
Člen 19	Člen 28
Člen 20	Člen 29
Člen 21	Člen 30
Člen 22	Člen 31
Člen 23	Člen 32
Člen 24(1) do (4)	Člen 33(1) do (4)
—	Člen 33(5)
Člen 25(1) in (2)	Člen 34(1) in (2)
—	Člen 34(3)
Člen 26	Člen 35
Člen 27	Člen 36
Člen 28	Člen 37
Člen 29(1) in (2)	Člen 38(1) in (2)
Člen 29(3)(a) do (j)	Člen 38(3)(a) do (j)
—	Člen 38(3)(k) in (l)
Člen 30	Člen 39
Člen 31	Člen 40
Člen 32	Člen 41
Člen 33	Člen 42
Člen 34	Člen 43
Člen 35	Člen 44
Člen 36	Člen 45
Člen 37	Člen 46
Člen 38	Člen 47
Člen 39	Člen 48
Člen 40	Člen 49
Člen 41	Člen 50
Člen 42	Člen 51
Člen 43	Člen 52
Člen 44	Člen 53

▼B

Uredba (ES) št. 1592/2002	Ta uredba
Člen 45	Člen 54
Člen 46(1), uvodno besedilo	Člen 55(1), uvodno besedilo
Člen 46(1)(a) do (d)	Člen 55(1)(a) do (d)
—	Člen 55(1)(e)
Člen 46(2) in (3)	Člen 55(2) in (3)
—	Člen 56
—	Člen 57
Člen 47(1) in (2)	Člen 58(1) in (2)
Člen 47(3)	—
Člen 47(4)	Člen 58(3)
Člen 47(5)	—
—	Člen 58(4)
Člen 48(1), uvodno besedilo	Člen 59(1), uvodno besedilo
Člen 48(1)(a)	Člen 59(1)(a) in (b)
Člen 48(1)(b) in (c)	Člen 59(1)(c) in (d)
—	Člen 59(1)(e)
Člen 48(2) in (3)	Člen 59(2) in (3)
	Člen 59(4)
Člen 48(4) do (10)	Člen 59(5) do (11)
Člen 49	Člen 60
Člen 50	Člen 61
Člen 51	Člen 62
Člen 52	Člen 63
Člen 53	Člen 64
Člen 54	Člen 65
Člen 55	Člen 66
Člen 56	Člen 67
—	Člen 68
Člen 57	Člen 69
Člen 59	Člen 70